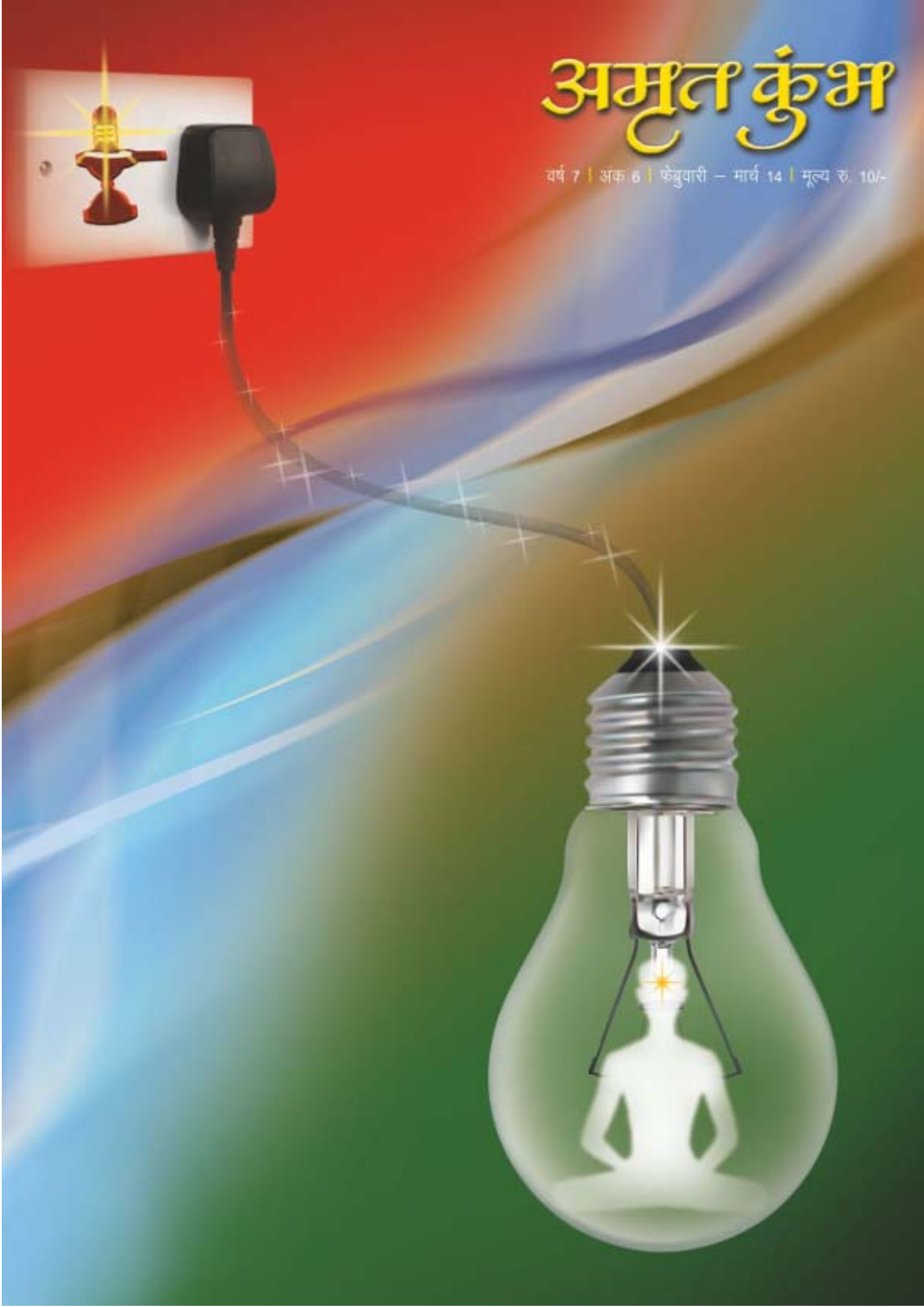
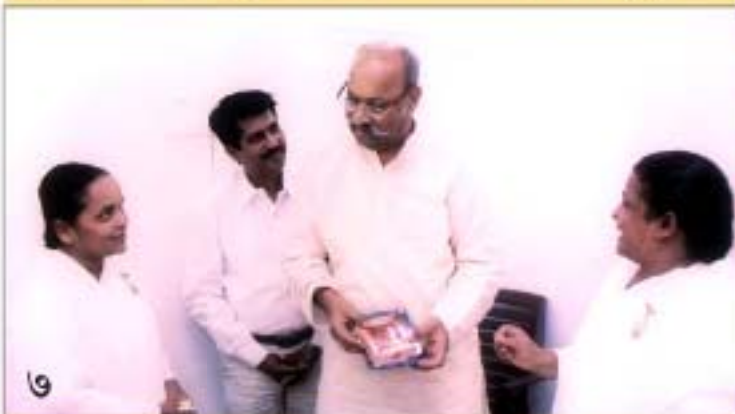

अमृत कुंभ

वर्ष 7 | अंक 6 | फेब्रुवारी - मार्च 14 | मूल्य रु. 10/-

१. शांतीघन (आबू रोड) : रेडिओ मधुवनच्या तिसऱ्या वर्धापनदिनाचे प्रसंगी वरिष्ठ भ्राता रमेशभाई, करुणाभाई, कलेक्टर रघुवीर सिंग मीना, ब्र.कु. तुलसीभाई व अन्य. २. अलिबाग : रायगड युवक या सामाहिकाद्वारे ब्र.कु. भारती बहेन यांना उत्कृष्ट सेवा पुरस्कार प्रदान करतांना जिल्हा क्रिडा अधिकारी श्रीमती रिकामे, शेजारी संपादक जयपाल पाटील. ३. मालाड : मेडीकल कॅम्पच्या उद्घाटन प्रसंगी डॉ. अल्का भानुशाली, ब्र.कु. कुंती बहेन, डॉ. कौशल भानुशाली, फिल्म कलाकार कुनीकलाल व ब्र.कु. चांद मिश्रा. ४. बीड : जिल्हा होमगार्डसूना ईश्वरी संदेश दिल्यानंतर ग्रुप फोटोत ब्र.कु. प्रज्ञा व सावित्री बहेन, शेजारी सेंटर कमांडर श्री. पवार व श्री. कळेकर. ५. भिवंडी : नेत्रचिकित्सा व मोतीबाई शिवीरात भाषण करतांना ब्र.कु. अल्का बहेन, शेजारी मेयर प्रतिभा पाटील व कमिशनर जीवन सोनवणे. ६. पेट वडगाव : पत्रकार दिनानिमित्त आयोजित स्नेहमीलन कार्यक्रमानंतर ग्रुप फोटोत ब्र.कु. सुनिता दीदी, राणी बहेन, श्री. अभिजीत पाटील, श्री. बागवान व सर्व पत्रकार. ७. अहमदनगर : सिक्किमचे राज्यपाल महामहिम श्रीनिवास पाटील यांना ईश्वरी भेटवस्तू देतांना ब्र.कु. सुप्रभा, राजेश्वरी शेजारी ब्र.कु. दीपक भाई. ८. अंबाजोगाई : विश्वविश्वात जादूगार एन. सी. सरकार यांना ईश्वरी संदेश दिल्यानंतर त्यांच्या समवेत ब्र.कु. प्रिया, सुनिता बहेन व राजूभाई.

अमृतकुंभ

वर्ष ७ | अंक ६ | फेब्रुवारी - मार्च २०१४

मुखपृष्ठाविषयी

योगेश्वर शिव परमात्म्याने शिकविलेला राजयोग हाच विश्व परिवर्तनाचा आधार आहे. राजयोग अर्थात देह व देहाचे संबंध विसरून, स्वतःला आत्मा समजून, परमात्मा शिव पित्याची (शिवबाबांची) प्रेमपूर्वक आठवण करणे. याद्वारेच आपले विकर्म विनाश होतात व आत्मा पावन बनतो.

परमात्मा शिव पिता हे योगशक्तीचे सर्वात मोठे पॉवर हाऊस आहेत. त्यांच्याशी आपल्या मन-बुद्धीचे कनेक्शन परमधाममध्ये जोडायचे असते म्हणजे आत्म्या-मध्ये योगशक्तीचा प्रवाह सुरू होतो. हे पॉवर हाऊस कधीही बंद नसते तसेच एकाच वेळी पृथ्वीतळावरील कोट्यावधी आत्मे योगाद्वारे शक्ती प्राप्त करू शकतात. जसे बटन दाबताच बल्बचा उजेड पसरतो, मोबाइलचे कनेक्शन विजेशी जोडल्यानंतर काही वेळात बॅटरी चार्ज होते तसेच आता संगमयुगात आत्म्याची बॅटरी पूर्णपणे चार्ज करण्यासाठी, पॉवर हाऊस परमात्म्याशी कनेक्शन जोडा अर्थात राजयोगी बना.

शेवटी ७८ व्या शिवजयंतीच्या (महाशिवरात्रीच्या) विश्वातील सर्व बंधु-भगिनींना पद्मापद्म मंगलकामना !

-- प्रकाशक, अमृतकुंभ.

वार्षिक वर्गणी रु. ६०/-

अर्धवार्षिक वर्गणी रु. ३०/-

आजीव सभासद वर्गणी रु. १,३००/-

-- अंतरंग --

- शिवजयंती हे परमात्म प्रत्यक्षतेचे पर्व (संपादकीय) २
- हॅपी न्यू इयर २०१४ (कविता) ४
- वाचकांशी हितगुज ४
- नवीन वर्ष २०१४ करिता १४ महामंत्र ५
- सद्गुरु शिवाचा महामंत्र - मन्मनाभव ६
- अलौकिक वरदान दिव्य दृष्टीचे (कविता) ९
- कमजोरीला समाप्त करण्याचा पुरुषार्थ १०
- जल संजीवनी १२
- साक्षात्कार व साक्षात अवतरण १५
- सचित्र सेवावृत १७
- महाशिवरात्री महोत्सव २१
- होळीच्या सणामागील आध्यात्मिक रहस्ये २३
- भ्रष्टाचारमुक्तीच्या दिशेने वाटचाल २४
- महाशिवरात्रीचा पावन संदेश २६
- मेडिटेशनद्वारे संपूर्ण स्वास्थ्याची प्राप्ती संभव २७
- गीता सांगती परमपिता शिव (कविता) २८
- परमात्मा शिव पिता सर्वशक्तितवान आहे २९
- खुशीची करामत ३३
- बाबा मेरे साथ है (अनुभव) ३६

फोटो, लेख, आदी पाठविण्याचा पत्ता :

संपादक - अमृतकुंभ, द्वारा : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्

ए-१०, वर्षा अपार्टमेंट, छत्रपती शिवाजी सोसायटी,

कोपरी कॉलनी, ठाणे (पूर्व) - ४००६०३

फोन : ०२२-२५३२२२०८. मोबाईल : ९८२००२३०९२

E-mail : meenakshi.bk@gmail.com

वर्गणी पाठविण्याचा पत्ता : बी.के.गोदावरी,

प्रकाशक अमृतकुंभ द्वारा : प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज्,

ए-१०, वर्षा अपार्टमेंट, छत्रपती शिवाजी सोसायटी,

कोपरी कॉलनी, ठाणे (पूर्व) - ४००६०३.

प्रजापिता ब्रह्माकुमारी ईश्वरीय विश्व विद्यालयाचे मुखपत्र 'अमृतकुंभ' द्वैमासिक मुद्रक व प्रकाशक बी.के.गोदावरी यांनी परफेक्ट प्रिंट, २२ ज्योति इंडस्ट्रियल इस्टेट, नुरीबाबा दर्गा रोड, ठाणे (पश्चिम) - ४००६०९ येथे छापून प्रजापिता ब्रह्माकुमारीज, लाईट हाऊस, वागळे इस्टेट, ठाणे (पश्चिम) - ४००६०४ येथे प्रसिद्ध केले - संपादक ब्र.कु.शिवाजी चौधरी.

संगणक अक्षरजुळणी : कु.मनिषा गोवळकर, ८ श्रीसदिच्छा सोसायटी, मीठ बंदर रोड, ठाणे (पूर्व) - ४०० ६०३.

संपादकीय . . ✍

शिवजयंती हे परमात्म प्रत्यक्षतेचे पर्व

शिवजयंती (महाशिवरात्री) निराकार परमपिता परमात्मा शिवाच्या दिव्य अवतरणाचा पावन स्मरणोत्सव आहे. हा सण माघ वद्य चतुदर्शीला येतो. माघ महिना हा वर्ष संपण्यापूर्वीचा एक महिना आहे. याचा अर्थ असा आहे की कलियुग पूर्ण होण्यापूर्वी काही वर्षे आधी परमपिता शिव परमात्म्याचा दिव्य जन्म होतो. त्यावेळेस सारी सृष्टी अज्ञान अंधःकारात बुडून गेलेली असते. काम-क्रोधादि विकारांच्या वशीभूत होऊन मानव, अत्यंत दुःखी व अशांत झालेला असतो. अशावेळी ज्ञानसूर्य परमात्मा अवतरित होऊन सर्वत्र ज्ञानप्रकाश पसरवितात व पावन देवसृष्टीची पुन्हा स्थापना करण्याचे श्रेष्ठतम कार्य करतात.

परंतु मृत्युंजय परमात्मा शिव अजन्मा आहे अर्थात अन्य आत्म्यांप्रमाणे तो मातेच्या गर्भातून जन्म घेत नाही. परमात्मा शिव ज्या साधारण व वृद्ध मनुष्याच्या शरीरात (परकाया) प्रवेश करतात त्यालाच ते 'प्रजापिता ब्रह्मा' हे नाव देतात. (त्याच्याच स्मृत्यर्थ शिवलिंगासमोर त्याचे वाहन नंदी दाखविण्यात येतो) निराकार शिव परमात्मा, प्रजापिता ब्रह्मा यांच्याद्वारे ज्ञान-यज्ञाची स्थापना करतात ज्यात संपूर्ण आसुरी सृष्टीची आहुती पडते तसेच या ज्ञान-यज्ञातूनच भविष्यातील दैवी प्रजेची अर्थात प्रजापिता ब्रह्मामुखवंशावली ब्रह्मावत्सांची रचना रचतात. यांच्याद्वारेच सतोप्रधान सत्ययुगी सृष्टीचे नवीन चक्र सुरू होते. आपणा सर्वांना हे जाणून अतिशय आनंद होईल की शिव परमात्म्याचे दिव्य अवतरण सन १९३६ मध्ये झाले असून यावर्षी आपण ७८ वी शिवजयंती मोठ्या आनंदाने व उत्साहाने, परमात्म प्रत्यक्षतेचे पर्व म्हणून साजरी करित आहोत. यानिमित्त आपण सर्वजण हीच मंगलकामना करूया की, समस्त आत्मे व्हावे देवता, आणि सृष्टी स्वर्ग समान। स्वप्न शिवाचे पूर्ण करूया, करूनी नवयुग हे निर्माण। हिंदू, मुस्लीम, शीख, ईसाई भेदभाव हे दूर करू। आत्मा-आत्मा, भाऊ-भाऊ हा पाठ पक्का करू। परमपित्याचे वारस आम्ही, आहोत सारे एक समान।

स्वप्न शिवाचे पूर्ण करूया, करूनी नवयुग हे निर्माण।।

□ शिवजयंती हीच खरी दिवाळी

शिवजयंती हीच खरी दिवाळी आहे कारण परमपिता शिव परमात्मा (शिवबाबा) जेव्हा सृष्टीवर अवतरित होतात तेव्हा घरा-घरात ज्ञानप्रकाश पसरतो. त्यामुळे आपल्याला हा उत्सव दिवाळीप्रमाणे सर्वत्र रोषणाई करून मोठ्या उत्साहाने साजरा केला पाहिजे. विश्वातील सर्व सेंटरवर तसेच प्रत्येक ब्रह्मावत्साने आपल्या घरात शिवजयंती धुमधडाक्यात साजरी केली पाहिजे. फलस्वरूप सर्व आत्म्यांचे याकडे लक्ष वेधले जाईल व त्यांनाही परमात्म अवतरणाचा संदेश प्राप्त होईल. शिवजयंतीच्या निमित्ताने घरा-घरात जाऊन आध्यात्मिक चित्रप्रदर्शन समजावून सांगितले पाहिजे. मोठमोठे बॅनर्स सगळीकडे लावले पाहिजेत. त्यावर सुंदर मोठ्या अक्षरात लिहिले पाहिजे की 'परमपिता शिव परमात्म्याकडून २९ जन्मां-करिता स्वर्गाची बादशाही ९ सेकंदात कशी प्राप्त होते, हे जाणण्यासाठी ब्रह्माकुमारीज् सेंटरला अवश्य भेट द्या.'

दिवाळीत मनुष्य जशी मोठमोठी दुकाने काढतात तशी आपणही शिवजयंती निमित्त ईश्वरी ज्ञान प्रदान करण्यासाठी मोठमोठी दुकाने (अर्थात आध्यात्मिक प्रदर्शन, मेळे, शोभायात्रा, ईश्वरी साहित्य वितरण, विविध सार्वजनिक कार्यक्रम इत्यादी) काढली पाहिजेत. तात्पर्य म्हणजे मनुष्य ज्या गोष्टी दिवाळीच्या निमित्त करतात त्या आपण शिवजयंतीच्या निमित्त केल्या पाहिजेत कारण शिवबाबाच सर्व आत्म्यांची ज्योती जागवतो व आपल्या लाडक्या मुलांना स्वर्गाचे मालक बनवतो. त्यामुळे आपल्याला कुणीही जरी भेटला तरी त्याला हा संदेश अवश्य द्या की 'स्वतःला आत्मा समजून परमात्मा शिव पित्याची प्रेमपूर्वक आठवण करा म्हणजे तुम्ही पावन बनाल व तुमचा पुढील जन्म स्वर्गात होईल.' परमात्मा शिव पिताच सर्वांचा लिबरेटर व गाड्ड आहे. तोच सर्वांना दुःखातून मुक्त (लिबरेट) करतो व आपल्या घरी परमधाममध्ये घेऊन जातो. तोच स्वर्गाचा रचयिता असून आपल्याला २९ जन्मांकरिता स्वर्गीय

सुखाचा वारसा वा जन्मसिद्ध अधिकार प्रदान करतो. अशारीतीने सर्व आत्म्यांनी परमात्मा स्थापन करीत असलेल्या नवसृष्टीत सद्भाग्य प्राप्त करावे यासाठी त्यांना ज्ञानाचा अमृतकुंभ मोठ्या आनंदाने प्रदान केला पाहिजे. याचेच प्रतीक म्हणून आजही जेव्हा नवीन वास्तूत प्रवेश करतात तेव्हा कलशपूजन अवश्य केले जाते. आपल्यालाही नवीन सत्ययुगी सृष्टीत प्रवेश करण्यापूर्वी आता ज्ञानाच्या अमृतकलशाचे पूजन अर्थात धारणा करणे आवश्यक आहे. ईश्वरी ज्ञानात इतकी अपार शक्ती आहे की त्याद्वारे संपूर्ण विश्वाचे परिवर्तन होते अर्थात या कलियुगी पतित भ्रष्टाचारी दुनियेचे, पावन श्रेष्ठाचारी स्वर्गात परिवर्तन होते.

□ आपल्या चलन व चेहऱ्याद्वारे परमात्म प्रत्यक्षता

लेखाच्या पूर्वाधात आपण परमात्म प्रत्यक्षतेची स्थूल साधने बघितली परंतु त्याचबरोबर आपला चेहरा व चलन ही देखील परमात्म प्रत्यक्षतेची सूक्ष्म साधने आहेत. जेव्हा आपली स्मृती, वृत्ती, दृष्टी, बोल व कर्म या पाचही गोष्टी श्रीमताप्रमाणे संपूर्ण पवित्र असतील तेव्हा आपण चालते-फिरते चैतन्य म्युझियम (प्रदर्शन) बनू. आपले दोन डोळे हे दुसऱ्यांना शांती व शक्ती प्रदान करतील. आपले वचन वरदानी अनुभवाला येतील. आपले प्रत्येक कर्म स्वकल्याणी व विश्वकल्याणी असेल. आपली वृत्ती ही सदा शुभभावना व शुभकामना संपन्न असेल. वृत्तीमध्ये बेहदचा भाव असेल. आपल्या अंतर्दामी असलेला आत्मिक भाव, सर्व प्राप्तीची खुशी, निश्चय व नारायणी नशा आपल्या चलन व चेहऱ्याद्वारे प्रदर्शित होत राहिल. याद्वारेच परमात्म प्रत्यक्षता होईल.

परमात्मा शिव पिता आपले व्यक्तित्व लक्ष्मी-नारायण समान बनवित आहेत. परमात्म ज्ञान व परमात्म शक्तीने आपण लक्ष्मी-नारायण समान देवता आता बनत आहोत. राजयोगाच्या अभ्यासाने अतींद्रिय सुखाची अनुभूती, आपल्याला रोज अमृतवेळेला होत आहे. त्यामुळे आपण सुख, शांती, शक्ती व प्रेमाने भरपूर होत आहोत. फलस्वरूप आपली आंतरिक खुशी व संतुष्टता आपल्या कार्यव्यवहारात सर्वांना दिसू लागेल. हळू-हळू आपली ही अवस्था इतकी परिपक्व होत जाईल की सर्वांना आपल्या चलन व चेहऱ्याद्वारे अलौकिकता, दिव्यता, मधुरता व महानता अनुभवाला

येईल. आपला चेहरा खुशीने सदा संपन्न व खुशनशीब दिसू लागेल. त्यावेळी सर्वांच्या तोंडून हेच शब्द ऐकू येतील, 'जिसकी रचना इतनी सुंदर, वो कितना सुंदर होगा?' याचेच गायन दुसऱ्या शब्दात 'सन शोज फादर' असे केले जाते. आजही आपण जेव्हा सर्वोत्तम पावन तीर्थ मधुबनला जातो तेव्हा तेथील दादी-दीदी, वरिष्ठ भ्राता, महारथी ब्रह्मावत्सांना सन्मुख भेटल्यानंतर त्यांच्या संबंध-संपर्कात आल्यानंतर आपल्याला त्यांच्या बापसमान स्थितीचा अनुभव येतो. आपणही त्यांच्यासारखा तीव्र पुरुषार्थ करून लवकरच बापसमान स्थिती प्राप्त करूया म्हणजे आपल्याद्वारे परमात्म प्रत्यक्षता होत राहिल. किती सुंदर दृश्य असेल ते! लाखो ब्रह्मावत्स आपल्या चलन व चेहऱ्याद्वारे संपूर्ण विश्वात शिवपित्याची प्रत्यक्षता करतील. लवकरच ते विलोभनीय दृश्य या सृष्टीवर साकार होणार आहे, असे स्वयं ज्ञानसागर शिवबाबांनी सांगितले आहे.

□ शिवजयंती - विश्वपरिवर्तन आधार

परमपिता शिव परमात्मा सृष्टीवर अवतरित होऊन या विश्वाचे परिवर्तन करतात. या कलियुगी पतित विश्वाचे परिवर्तन करून सत्ययुगी पावन विश्व वा स्वर्ग स्थापन करतात. परंतु याविषयीचे यथार्थ ज्ञान आजही बहुतांश समाजाला नाही. अद्याप कलियुगाची ४० हजार वर्षे बाकी आहेत असे शास्त्रात नमूद केले आहे. वास्तविक हे सृष्टीचक्रच मुळी ५ हजार वर्षांचे आहे. त्यात सत्य, त्रेता, द्वापर व कलि चार युगे असून प्रत्येक युग हे १२५० वर्षांचे आहे. (स्वस्तिकाच्या चिन्हात देखील ४ युगांचे प्रतीक असलेले चार भाग समान दर्शविण्यात येतात) या चार युगात आत्मा सतोप्रधान, सतो, रजो व तमो अशा चार अवस्थेतून जातो. कलियुगाचे अंती पतितपावन शिव परमात्मा तमोप्रधान आत्म्यांना सतोप्रधान बनवतो व सृष्टिचक्र पुन्हा नव्याने सुरू होते. या अनुषंगाने शिव परमात्म्याची पुढील महावाक्ये अतिशय उद्बोधक आहेत, 'मीठे बच्चे, बापको आना ही पडता है, पुरानी दुनियाको नयी बनाने। त्रिमूर्ती के चित्र मे भी दिखाते है ब्रह्माद्वारे नयी दुनिया की स्थापना। तो जरूर ब्रह्मामुखवंशावली ब्राह्मण ब्राह्मणियाँ चाहियें। ब्रह्मा तो नयी दुनिया स्थापन

नही करते, रचता है ही बाप ।’

यावरून आपल्या हे लक्षात आले असेल की सारी महिमा एक शिवबाबांची आहे. तोच सर्व आत्म्यांचा माता, पिता, बंधू, सखा, स्वामी आहे. आपल्या सर्वांचा भाग्य-विधाता आहे. म्हणूनच मोठ्या आनंदाने आणि उत्साहाने आपण शिवजयंती साजरी करू या व सर्वांना शिवसंदेश देऊया. सारांशाने,

घोर नर्कमय काळ कलियुगी, करूनी परिवर्तन याचे ।
सत्ययुगी तो स्वर्ग स्थापणे, कार्य असे शिवबाबांचे ॥
पापात्म्यांचे विकर्म सारे, पापकटेश्वर दग्ध करी ।
आनंदाने अन् उत्साहाने, करू शिवजयंती साजरी ॥

हॅपी न्यू इयर २०१४

ब्राह्मणांच्या कानी पडती, मुरलीचे सूर रेग्युलर ।
शिवबाबा म्हणती, मीठे बच्चे, हॅपी न्यू इयर ॥ १ ॥
ज्ञान देऊन मुलांना तिन्ही लोकांचे
सृष्टीच्या आदि, मध्य आणि अंताचे
ज्ञान, योग, धारणा या विषयावर
संगमयुगात होतो मी तुमचा टीचर
शिवबाबा म्हणती, मीठे बच्चे, हॅपी न्यू इयर ॥ १ ॥
मुक्त करावे आम्हासी साऱ्या दुःखातून
त्रस्त होऊनी मुलांनी दिले मला निमंत्रण
रावण राज्यात दुःखाचा झालासे कहर
मुक्ती, जीवनमुक्ती देण्या आलो मी लिबरेटर
शिवबाबा म्हणती, मीठे बच्चे, हॅपी न्यू इयर ॥ २ ॥
जडले पाच विकार सकळही आत्म्यांना
तणावाचे निमित्त वाढवी अनेक व्यसनांना
ज्ञान, योगाने व्हावे आता ऑल क्लीअर
अष्टशक्तीचे डोस देण्या आलो मी डॉक्टर
शिवबाबा म्हणती, मीठे बच्चे, हॅपी न्यू इयर ॥ ३ ॥
संगमयुगात धडे देण्या नैतिक मूल्यांचे
उदाहरण दिले मुलांना, मम्मा-बाबांचे
स्वपरिवर्तनाने विश्व बदला तुम्ही लवकर
सृष्टीरूपी नाटकाचा आहे मी डायरेक्टर
शिवबाबा म्हणती, मीठे बच्चे, हॅपी न्यू इयर ॥ ४ ॥
-- ब्र. कु. विमल पंढरपूरे (नवी सांगवी, पुणे).

वाचकांशी हितगुज

- अमृतकुंभ व अमृतकलश या दोन्ही द्वैमासिकांचा विचार करता सन २०१४-१५ हे मराठी द्वैमासिकाचे ३०वे वर्ष आहे. आतापर्यंत वाचकांनी उदंड प्रतिसाद दिला याबद्दल सर्वांचे मनःपूर्वक आभार ! यापुढेही असाच उत्तम प्रतिसाद मिळत राहील, हा विश्वास आहे कारण हे आपल्या सर्वांचे आवडते द्वैमासिक आहे. ईश्वरी ज्ञान अमृताचा हा कुंभ आहे.
- वाचकांनी/सेवाकेंद्रांनी एप्रिल २०१४ पासून सुरू होणाऱ्या नवीन वर्षाच्या 'अमृतकुंभ'ची मागणी फेब्रुवारी २०१४ अखेरपर्यंत कळवावी म्हणजे त्यानुसार अंक छापणे सुकर होईल. प्रत्येकाने अधिकाधिक सभासद संख्या वाढवून, घरोघरी ईश्वरी ज्ञान अवश्य पोहचवावे. मुख्य म्हणजे पुढील वर्षाची वर्गणी सध्या इतकीच ठेवण्यात आली आहे.
- विशेष आनंदाची बाब म्हणजे महाशिवरात्रीच्या पावन पर्वाचे निमित्त साधून, अमृतकुंभच्या नवीन संकेत स्थळाचे (वेब साइटचे) अनावरण करित आहोत. www.amrutkumbh.com या संकेत स्थळावर भेट देऊन E-magazine या संकल्पनेचा लाभ घ्यावा. या संकल्पनेची माहिती आपल्या मित्र-परिवारालाही द्यावी जेणेकरून ईश्वरी संदेश लवकरच विश्वभरातील मराठी भाषिक बांधवांपर्यंत पोहोचावा, हा मुख्य उद्देश आहे. अधिक माहितीसाठी संकेत स्थळावर भेट द्या व आपले नाव नोंदवा.
- आपले काही विशेष अनुभव, लेख, कविता तसेच अमृतकुंभाविषयी काही सूचना असल्यास त्या अवश्य कळवाव्यात. -- प्रकाशक, अमृतकुंभ.
- आत्मअभिमानाची बनणे अर्थात मायाजीत बनणे आणि देहअभिमानाची बनणे अर्थात मायेकडून हार खाणे.
- संगमयुगात इतका पुरुषार्थ करा की नरापासून श्रीनारायण व नारीपासून श्री लक्ष्मी बना.

नवीन वर्ष २०१४ करिता १४ महामंत्र (दादी जानकीजी)

१) १०८ च्या वैजयंती माळेत यायचे असेल तर एक शिवबाबा, दुसरा कोणीही नाही, हा पाठ पक्का करा. जी गोष्ट होऊन गेली तिला बिंदू लावा. भूतकाळातील कोणत्याही गोष्टीचे चिंतन करू नका. योगाद्वारे प्राप्त अष्ट शक्तींचा सदैव वापर करा.

२) स्वतःला आत्मा समजा म्हणजे लाइट (प्रकाश व हलके) रहाल. शिवबाबांच्या स्मृतीने माइट (शक्ती) प्राप्त होतील. तसेच विश्वनाटकाच्या निश्चित भावीवर निश्चय ठेवा म्हणजे सदैव अचल, अडोल राहून शिवबाबांच्या गळ्याचे हार बनाल.

३) अंतिम जन्मातील हा अंतिम समय आहे, विनाशकाळ समोर उभा आहे. परंतु त्याविषयी जरासुद्धा भय किंवा चिंता बाळगू नका. फक्त आपली स्थिती अशी असली पाहिजे की अनेक आत्म्यांना साक्षात्कार झाला पाहिजे किंवा स्वप्न पडले पाहिजे की आपले रक्षक कोण आहेत.

४) तपस्या बरोबरच आपण सेवा केली पाहिजे. आजवर तपस्येद्वारेच सेवा सफल झाली आहे. परंतु त्याग वृत्तीशिवाय तपस्या होत नाही तसेच तपस्या असेल तर सेवा सहजच होते.

५) आपला प्रत्येक संकल्प शुद्ध, शांत, श्रेष्ठ व दृढ असला पाहिजे. कधीही साधारण संकल्पात समय व्यर्थ घालवू नका. व्यर्थ संकल्प तर येताच कामा नये. का? कसे? यासारखे प्रश्न मनात उठता कामा नयेत. कोणत्याही आत्म्याविषयीचा प्रभाव, आकर्षण व घृणाभाव असता कामा नये.

६) आपले संस्कार, आपला स्वभाव बापसमान असला पाहिजे. सदैव आपल्या मनात सर्वांच्या कल्याणाची भावना असली पाहिजे. हा काय करतो, तो काय करतो, या सर्व गोष्टी शिवबाबा बघून घेतील. आपल्याला काय करायचे आहे याचाच विचार केवळ आपण केला पाहिजे व त्यानुसार आचरण केले पाहिजे.

७) ब्रह्मावत्स ब्रह्मचर्यात रहातात परंतु त्याचबरोबर अपवित्र संकल्पसुद्धा येता कामा नयेत. देहधारीमध्ये दृष्टी-वृत्ती

जाता कामा नये. क्रोधाच्या वशीभूत होऊन, कधीही कोणावर नाराज होता कामा नये. चेहऱ्यावर कधी लोभ, मोहाचे चिन्ह दिसता कामा नये.

८) आत्मअभिमानी स्थितीत स्थित होऊन, शांतीची शक्ती धारण करून आपण जेव्हा आपापसात भेटतो तेव्हा आपले संबंध अतिशय स्नेहपूर्ण बनतात. त्याची अनुभूती अति सुखदायी असते.

९) कित्येक जण आपले मत एकदम बरोबर समजतात. ते सिद्ध करून दुसऱ्यांनाही त्याप्रमाणे चालवतात परंतु यात मोठे नुकसान आहे. वास्तविक श्रीमताच्या खोलात जाऊन, त्यानुसार चालल्यानेच सत्यता, शांती व प्रेमाचे वातावरण बनते.

१०) आपले जीवन श्रेष्ठ बनविण्यासाठी मनात मुरली तसेच मुखातही मुरली असली पाहिजे. ईश्वरी ज्ञानमुरली ही आपल्यासाठी प्राण आहे. आत्म्याच्या ज्ञानाने शिवबाबांच्या यादची शक्ती आपल्या संस्कारात भरली गेली आहे. त्यामुळे आता आपले मन शांत, बुद्धी शुद्ध व संस्कार श्रेष्ठ बनले आहेत.

११) शिवबाबांनी आपल्याला जो स्नेह व शिकवण दिली आहे त्यानुसारच चालायचे आहे. त्यामुळे कुणाविषयी कधी हा विचार येता कामा नये की 'हा बदलणारच नाही'. अशाप्रकारे दुसऱ्याविषयी तसेच स्वतःविषयी कधी हताश वा निराश होऊ नका.

१२) जितके आपण वाणीत कमी येऊ तितकी आपली मनोवृत्ती व श्रेष्ठ संबंधांची स्मृती आपोआपच अनेकांच्या वृत्तीत परिवर्तन करेल.

१३) जे शिवबाबांनी सांगितले तेच करायचे. आपल्या मर्जेने काहीही करायचे नाही. तेच करायचे जे शिवबाबा करवित आहेत. त्यातसुद्धा सदा निमित्त भाव ठेवा.

१४) अमृतवेळेचे महत्व लक्षात ठेऊन ती कधीही मिस करता कामा नये. ट्रॅफिक कंट्रोल वेळेवर करायचा आहे तसेच तिसऱ्या रविवारचा योगसुद्धा मिस करता कामा नये.

सद्गुरु शिवाचा महामंत्र - मन्मनाभव

ब्र.कु.गुणवंत पाटील, बिबवेवाडी (पुणे).

सद्गुरु शिव परमात्म्याचा महामंत्र आहे - 'मन्मनाभव' अर्थात देह व देहाचे संबंध विसरून, स्वतःला आत्मा समजून, एक विदेही शिव पित्याच्या स्मृतीत मग्न रहाणे. या महामंत्रानेच आपले विकर्म विनाश होतात व आत्मा पावन बनतो. द्वापरयुगापासून या मंत्राची भलावण झाली. परंतु त्यावेळी परमात्म्याचा यथार्थ परिचय मात्र नव्हता. त्यामुळे योगाचा खरा अर्थ, परमात्मा कलियुगाच्या अंती - संगम-युगात अवतरित झाल्यानंतरच स्पष्ट झाला. या स्पष्टतेचे श्रेयही त्या अनंत परमात्म्याचेच. आजवर आपले मन कधी तनात गुंतले होते तर कधी धनात, कधी संबंदात, कधी लोभात, कधी मोहात गुंतले होते. आता परमात्म्याने सांगितले आहे 'मन्मनाभव' अर्थात तुमचे मन केवळ एक माझ्याशीच जोडा.

द्वापर युगापासून अनेक ऋषी-मुनींनी, महात्म्यांनी ईश्वराला जाणण्याचा प्रयत्न करित त्याच्याशी संधान जोडण्याची साधना केली पण ती विफलच ठरली. महर्षी पतंजलि यांनी चित्त-वृत्तीचा निरोध म्हणजे योग अशी व्याख्या केली. पण त्याने मंत्रापेक्षा तंत्रालाच प्राधान्य देऊन समाधी साधण्याचा प्रयत्न केला. परंतु या समाधीने मग्न अवस्था कधी आलीच नाही कारण चित्त जेथे एकाग्र व्हावे तो ज्योतिर्बिंदू परमात्मा या रूपात कधीच उमजला नाही. या अष्टांग योग साधनेत देहभानच जर केंद्रबिंदू असेल तर निराकारी परमात्म्याशी समत्व कसे साधणार? मी देह नाही, मी विदेही आत्मा आहे, या निश्चयात्मक भूमिकेतून आपण जेव्हा परमात्म्याच्या स्मृतीत स्थित होऊ तेव्हाच परमात्म्याची अनुभूती घडेल. ही अनुभूती, सहजा-वस्था प्राप्त करणे हाच योग वा याद होय.

यासाठी आत्मज्ञान व ईश्वरी ज्ञान आवश्यक आहे. आत्मज्ञानासारखे पवित्र अर्थात श्रेष्ठ दुसरे काहीही नाही. ज्याला आत्मज्ञान नाही, ईश्वरावर निष्ठा वा आस्था नाही, असा संशयात्मा, योगी होण्याचा पुरुषार्थ तरी कसा करणार? त्यामुळे सर्व ज्ञानात आत्मज्ञान प्राप्तीची प्रक्रिया श्रेष्ठ

आहे. या ज्ञानानेच विकारांवर विजय मिळवणे शक्य होते. आत्म ज्ञानानेच बुद्धी दिव्य अथवा श्रेष्ठ बनते. दिव्य बुद्धीनेच वासना नष्ट होतात. वृत्ती निर्लिप्त वा अनासक्त होते. खरं तर विषयांची आसक्तीच मनाची प्रसश्रता वा स्थिरता घालवते. म्हणूनच योगी जीवन जगण्यासाठी 'इच्छा मात्रम् अविद्या' स्थिती आवश्यक आहे.

वास्तविक आत्म्याची समाधी म्हणजे परमात्म्याशी यथार्थ योग होय. विदेही स्थितीचा शक्तिशाली अनुभव घडविण्यासाठी पिताश्री ब्रह्माबाबा यज्ञवत्संना सकाळी आंबूच्या पहाडीवर घेऊन जात. तेथे प्रत्येकाला शक्तिशाली दृष्टी देत. बाबा सांगत, 'अशरीरी वा देहभानाच्या पलिकडे जा मग तुम्हाला अतींद्रिय सुखाचा अनुभव होईल.' या अनुपम अनुभवानंतर आदरणीय जानकी दादीनी हेच उद्दिष्ट ठेवले की अधिकाधिक समय अशरीरी, विदेही स्थितीचा, कर्मेन्द्रियांच्या पलिकडचा, देहभान विस्मृतीच्या अवस्थेत राहायचे. दादीजी म्हणतात, 'या विदेही अवस्थेत अपार तृप्तीचा अनुभव सहज होतो. माझ्या सर्व लौकिक इच्छा संपल्या. त्यांचे काहीच आकर्षण उरले नाही.'

योगी आत्मज्ञानी असतो. तो जेव्हा परमात्म्याच्या स्मृतीत लवलीन (मग्न) होऊन, आनंदमय, प्रेमविभोर अशा अत्युच्च स्थितीचा अनुभव करतो तेव्हा त्याच्या मनाची एकाग्रता उच्च कोटीची असते. यालाच कोणी 'मौलाई मस्ती' वा 'नारायणी नशा' म्हणतात. या स्थितीत मन मौन होते. ही मौनावस्था प्रकाश (light) व शक्ती (might) यांच्या अद्भूत समन्वयाची परिणती असते. हे चमत्कारी रसायन एक प्रज्वलित ज्वालामुखी उत्पन्न करते. या योगाग्नि आत्म्याची जन्मोजन्मीची पापकर्मे दग्ध होतात. योगाची ही श्रेष्ठ फलश्रुती आहे.

आत्मज्ञानी हा कर्मयोगी असतो. प्रत्येक कर्म करतांना त्याचा बुद्धियोग परमात्म्याशी असतो. तो निमित्त कर्ता असतो. तो आसक्तिरहित, कर्तेपणाचा अहंकार नसलेला, उत्साह संपन्न, धैर्यवान, 'मा फलेषु कदाचन्' असा निरिच्छ

असतो. पुरुषार्थ ही योग्याची सहज भूमिका असते. त्यामुळे तो क्षणभरही कर्माशिवाय राहू शकत नाही कारण आत्म्याला शरीर चालविण्यासाठी कर्म हे करावेच लागते. म्हणून श्रीमतानुसार श्रेष्ठ व यथार्थ कर्म करण्याचा पुरुषार्थ करावा. आत्मअभिमानाची स्थितीत स्थित होऊन केलेली कर्मे बंधनात टाकत नाहीत हीच शुद्ध अध्यात्म वृत्ती आहे. ही अध्यात्म वृत्ती कमलपुष्पासारखी आहे. ही वृत्ती आत्मज्ञानाने व परमात्म ज्ञानाने येते.

तीर्थक्षेत्राला 'पुरी' अथवा 'धाम' असे संबोधतात. तेथे स्नान केल्याने आत्मा पावन होतो, अशी भक्तांची समजूत आहे. परंतु खरं धाम तर एकच आहे - परमधाम. तेथेच परमपिता परमात्मा 'शिव' रहातो. त्या परमधामसारखे श्रेष्ठ तीर्थस्थान कोणते असेल? तेच खरेखुरे हरिद्वार आहे. तेथे असणारी असीम शांती, पवित्रता, निरसंकल्पता आणखी कुठे असेल? तेथे ना ढगफुटी होते ना जलप्रलय, ना विध्वंस. तेथे खर तर कोणत्याही स्थूल वाहनाने वा यानाने जाता येत नाही. सूर्य, चंद्र, तारांगणाच्या पलिकडे दूर अंतराळात ते स्थित आहे. तेथे सर्वत्र लाल सोनेरी प्रकाश आहे. ही अंतराळ यात्रा फक्त आत्मा आणि परमात्माच करू शकतो, तीदेखील एका क्षणात. आत्मज्ञानी योगीच ही यात्रा मन-बुद्धीने करतो. ही आहे खरी मानसयात्रा. शिव पित्याला मन-बुद्धीने परमधाममध्ये याद करणे. ही आहे यादची यात्रा, स्मरणयात्रा. आत्मस्वरूपात विदेही परमात्म्याशी संबंध ही अनोखी विधी आहे, या बिनतारी संपर्कालाच अध्यात्मात 'योग' म्हटले आहे. हे आत्मा-परमात्म्याचे अनुपम मिलन आहे. या मिलनातून मिळणारा परमानंद ही संगमयुगाची मोठी उपलब्धी आहे. जन्म-जन्म मनात साठवण करावी, असा दिव्य अनुभव आहे.

बाबा म्हणतात, 'लगनमें मग्न होनाही योग है।' जेथे परमोच्च लक्ष्य (अर्थात प्रभू मिलन) आहे तेथे मन स्वतः व सहजच मग्न अर्थात एकाग्र होते. परिपूर्ण, संपूर्ण व खऱ्या प्रेमामुळेच शिवाकडे आत्मा आकर्षित होऊन ही किमया घडते. आत्मभावाच्या आधाराने शिवपित्याशी-परमात्म्याशी सर्व संबंध जोडणे हा योगच आहे. हा संबंध नुसता शाब्दिक नको, त्यात तळमळ, जिगर हवी. तसेच व्यावहारिक दृष्टिनेही

मनाने, वाणीने, कर्माने त्या संबंधानुकूल चालणे (मात-पिता, बंधु, सखा, साजन, दोस्त, पुत्र इत्यादी) अनुभवणे हाही योग आहे. चालणे याचा अर्थ त्या संबंधाची यथार्थ जाण व ओळख असणे, स्मृतीत ठेवणे, व्यवहारात आणणे, प्रत्यक्ष जीवनात त्या संबंधाचा रस चाखणे अर्थात त्या संबंधाच्या रसात एकरूप, एकरस विभोर होणे हेही मन्मना-भवच आहे. योगी हा साक्षात्कारी असतो. ईश्वरीय ज्ञानाचे एक चालते-बोलते प्रमाण असतो. योगी हा ईश्वरीय ज्ञानाचे दर्पण असतो. ईश्वरीय श्रीमत हेच त्याच्यासाठी सुमत असते.

योगासाठी मनाची एकाग्रता आवश्यक आहे. तिला सिद्धी म्हणता येणार नाही पण मोठ्या अभ्यासाने प्राप्त होणारी उपलब्धी मानता येईल. तो चमत्कार नाही तर गहन अनुभूती आहे. या एकाग्रतेने अनेक सिद्धी मात्र प्राप्त होतात. म्हणूनच मनाच्या एकाग्रतेसाठी त्याच्या क्षमतांचा परामर्श घेणे उद्बोधक व योगासाठी उपयुक्त ठरेल. (राजयोगी ब्र.कु. जगदीश भाईनी आपल्या 'ज्ञानसुधे'त या क्षमतांचे समग्र विवेचन केले आहे. ते अभ्यासनीय होईल.)

परमात्म्याने दिलेले गीता-ज्ञान हा अंतःसंवाद आहे, असे विनोबांनी म्हटले आहे. जेव्हा आपण योग करतो तोही आत्मा व परमात्म्याचा भावसंवाद (स्वगत) असतो. त्यावेळी व्यर्थ संकल्पांना विराम देत शुभ व समर्थ संकल्पां-बरोबरच एकाग्रता कशी साध्य होईल हाच आपला तीव्र पुरुषार्थ व्हावा. यासाठी वृत्ती व विवेकाबरोबरच अपरिग्रह अर्थात (बेहदचे) अपरिमित वैराग्यही हवे तरच आत्मानुभूती, परमात्मानुभूती होईल. योगात आत्मा परमात्म्याशी समत्व साधतो. तेथे देहभान नसते. ही समत्वाची भूमिका मनाच्या एकाग्रतेने, तन्मयतेने येते. देहभानाची जागा आत्मभान घेते तेव्हाच समत्व साधते.

शिवबाबा म्हणतात, 'माझी स्मृती याद आहे. तिला योग म्हणू नका. योगात बसा म्हणणे ठीक नाही. मात-पित्याला एका जागी बसून कुठे याद करता का?' आपण तर उठता-बसता, खाता-पिता, सेवा करतानाही बाबाची याद केली पाहिजे. खरं तर विश्वाचा धनी बनविणाऱ्या या अतीप्रिय शिवपित्याला याद नाही करायचे तर कुणाला करायचे?

याद करणे म्हणजे जप नाही. मुलगा थोडीच बापाचा जप करतो. मुखाने शिव-शिव म्हणायची काय गरज? भक्तीच्या साऱ्या गोष्टी मनाला खुष करतात. श्रवण, पादसेवन, दास्यभक्ती, कीर्तन, अर्चन, सख्य, स्मरण, वंदन, आत्म-निवेदन ही नवधाभक्तींची साधने अर्थात रूपे आहेत. भक्तीने केवळ अल्प काळाची प्राप्ती होते परंतु परमात्म प्राप्ती होत नाही. परमात्म प्राप्ती साधनांनी नव्हे तर साधनेने होते.

शिवबाबा सांगतात, 'मी सदैव परमधाममध्येच राहलो कारण मी अजन्मा आहे. मला आत्म्यांसारखे जन्म-मरणाच्या चक्रात यावे लागत नाही. मी पुनर्जन्मरहित आहे.' त्यामुळे परमात्म्याला परमधाममध्येच मन-बुद्धीने याद करायचे असते. तीच यथार्थ याद आहे. हीच गती-सद्गतीची वाट आहे; जी फक्त परमात्माच दाखवू शकतो. आत्म-अभिमाना होणे हेच मन्मनाभव होणे आहे. परमात्मा सर्व आत्म्यांचा सद्गुरु आहे. अंतरंगात ज्ञानाचा प्रकाश चेतवून तो अज्ञानाचा अंधःकार दूर करतो. त्या प्रकाशात ईश्वरी प्रेमाची गाढ अनुभूती होणे म्हणजे योग. सद्गुरु आत्म्यांसोबत वाटचाल करीत, स्वतःच प्रकाश होण्याचे आम्हा आत्म्यांना वरदान देत आहेत.

संकल्पांना, विचारांना संतुलित ठेवण्यासाठी मनःशक्तीवर नियंत्रण आवश्यक आहे. इच्छांना सिमीत ठेवल्यानेच व्यर्थ विचारांना, व्यर्थ कर्मांना विराम देता येईल. समर्थ शक्तिशाली, कल्याणकारी संकल्पांची पूर्तता मनाच्या मौन या शक्तिशाली अवस्थेनेच शक्य होईल. 'मौनम् सर्वार्थ साधनम्' ही उक्ती मुक्तीचे नवनीत आहे. शुभ, समर्थ विचारांचा संयमित ओघ मग एक परमात्म्याकडे प्रवाहित होईल असे प्रभुचिंतन हाच योग आहे. प्रभुधून आहे. मन एकाग्र होण्याचा प्रभुचिंतन हा राजमार्ग आहे.

आत्मज्ञानीचा योग हा सहजयोग असतो. त्याचा स्थायीभाव असतो. मन्मनाभव हा मंत्र त्याला जपावा लागत नाही. तो त्याचा श्वास बनतो, ध्यास बनतो. तो साक्षी भावाने जगाकडे पाहतो. भावनाप्रधान व्यक्तीला मात्र ज्ञान, योग फारसे भावत नाही. तो भावविभोर होऊन आपल्या तथाकथित आस्थेचे, प्रभुप्रितीचे प्रदर्शन करतो. त्याचा योग हा भक्तियोग असतो. अंतर्मनापेक्षा चर्मचक्षुने

मागोवा घेत तो प्रभूचा ठाव घेतो. ज्ञानी हा सत्वगुणांची कास धरतो. बाह्यशुचितेपेक्षा अंतरंग मन शुद्ध ठेवतो. त्याचे ध्यान अर्थात योग एकांतात बसून, चालता-बोलता तसेच प्रत्येक कर्म करताना होतो. त्याच्या मनाची चंचलता, अस्थिरता संपलेली असते. त्याचं मन स्थूलापेक्षा सूक्ष्मात जास्त रमते. तो सदैव आपले लक्ष्य गाठण्याचा पुरुषार्थ करीत असतो.

जेव्हा अशाप्रकारे निर्धारित लक्ष्य बुद्धीत ठाम असेल आणि त्यानुसार प्रत्यक्षात पुरुषार्थ होत असेल तेव्हा लक्षणे स्वतः दिसू लागतात. हे सनातन सत्य आहे, तथापि केवळ लक्ष्य महान आहे, श्रेष्ठ आहे, तसे केले पाहिजे, झाले पाहिजे हा विचार पुरेसा नाही तर कथनी व करनी यात समानता, एकता असेल तरच लक्ष्य अनुसार लक्षणे धारण होतील. राम एक बाणी होता, असा उल्लेख आहे. याचा अर्थ त्याचे लक्ष्य सदा एकच असे. म्हणून रामबाण हे निर्विवाद यश वा सफलतेचं प्रतीक ठरले. जेव्हा आपण सतर्क (alert) असतो, सावधान असतो, आपले ध्यान (attention) केवळ लक्ष्यावर केंद्रित असते तेव्हाच विजय वा सिद्धी हा आपला अनुभव होतो. ही सतर्कता आपल्या पुरुषार्थात परिपक्वता आणते. अर्जुनासारखी आपली एकलक्षी दृष्टी अर्थात एकाग्रता असेल तर परमात्म्याची याद आपला ध्यास होतो. चंचल मनाने हे घडत नाही. अभ्यास हा सावधानतेने सार्थ होतो. तेव्हा सावधानता हा आपल्या मनाचा स्वभाव झाला पाहिजे. निरंतर अभ्यासानेच मग योगी सावधानचित्त होतो.

परमात्मा आत्म्याचा पिता आहे. पित्याला याद करण्यासाठी स्थळ-काळाचे बंधन नसते. उठता-बसता, चालतांनाही त्याची याद आपण करू शकतो. तथापि ही याद शक्तिशाली व्हावी, प्राप्तीस्वरूप व्हावी, अनुभवमूर्त व्हावी म्हणून वेगळे स्थान वा आसन असावे. ते स्वच्छ, निर्मळजागी असावे. तेथे सुखासनात बसून सुखपूर्वक ध्यान वा याद करता येईल. तेथील वातावरण चित्त-मन स्थिर होईल, एकाग्र होईल असे असावे. बैठक सरळ, निष्कंप असावी. योग्याची मुद्रा वा अवस्था हठयोग्याची नसावी कारण आत्मा व परमात्म्याचे मिलन हा सहजयोग आहे, सहजावस्था आहे, हठयोग नाही. म्हणून परमात्म्याच्या स्मृतीत बसताना

साधारणपणे स्थिर, आरामात पण दक्ष बसावे. यासाठी वेगळ्या योग कक्षेची व्यवस्था असल्यास फार उत्तम. अर्थात शेवटी आपली लगन, मानसिकता, प्रसन्नता हीच महत्वाची असते.

ईश्वराचे तर सारेच पुत्र आहेत पण जेव्हा ईश्वरी ज्ञानाच्या आधारे आमचा नवा जन्म होतो तेव्हा खऱ्या अर्थाने आम्ही शिवपुत्र ठरतो. शिवबाबा याला मरजीवा जन्म म्हणतात. शिवबाबांचा बालक बनल्याने सत्ययुगी बर्थराईट (जन्मसिद्ध अधिकार) मिळतो. तेव्हा मग ही पुरानी दुनिया आमच्यासाठी संपते. सत्ययुगी बर्थराईट म्हणजे स्वर्गाची बादशाही प्राप्त होते. म्हणच आहे, 'आप मुये मर गई दुनिया'. हा मृत्यु म्हणजे परमपित्याच्या कुशीत (स्मृतीत) विसावणे. फलस्वरूप, 'वाह बाबा, वाह!' ची अनहद धुन रोमारोमात निनादली पाहिजे. हाच व्हावा आपल्या मनाचा अजपाजप. 'जानना था वो जान लिया, पाना था वो पा लिया।' अशी प्राप्तीस्वरूप, स्मृतीस्वरूप आपली अवस्था व्हावी.

'अब घर चलना है।' हा ध्यास आत्म्याची भूमिका होते, तेव्हा मोहाचे, लोभाचे आकर्षणाचे सारे बंध विरघळतात. या भूमिवरचे आपले अस्तित्व 'खुदाई खिदमतगार' होते. प्रेम, दया, करुणा या सुंदर भावनांचा फुलोरा आत्म्याचे नवनीत बनते. प्रभु स्मृतीत, अंतरंगाची तार छेडली की त्यातून 'तू ही तू है' ही एकच धून निनादत राहते. (दादू पिंजारी, कापूस पिंजण्याचे काम करीत असे. पिंजणाच्या धनुची तार तुई-तुई करी. दादूला त्या तुई-तुईत काय बर ऐकायला येई? 'देवा, तुहि तुहि, तूच केवळ आहे, तूच आहेस.')

परमपिता परमात्मा विदेही, ज्योतिस्वरूप आहे. त्याला देह व दैहिक संबंध विसरूनच याद करता येईल. जेथे मन जुळते, संस्कार जुळतात तेथेच समत्व, समरसता येते. आत्मा व परमात्माच्या परम मंगल मिलनात तेव्हाच एकरसता येईल जेव्हा आत्मा 'नष्टोमोहा स्मृतिर्लब्धा' होईल. या अवस्थेतच निर्विकारितेचे सौख्य हा आपल्या अंतःकरणाचा ठेवा होईल. आपल्या चित्तातील मलिनता नष्ट होईल. आत्म्याचे सत्-चित्-आनंद स्वरूप अभिव्यक्त होईल. परमात्म्याची याद

अलौकिक वरदान दिव्य दृष्टीचे!

हे राजयोगी, अलौकिक वरदान तुजला दिव्य दृष्टीचे।
दृष्टी परिवर्तनाद्वारेच होईल परिवर्तन मानवी सृष्टीचे ॥११॥
दृष्टीने दृष्टी परिवर्तन होते म्हणूनी दृष्टी घ्यावी महारथींची
योगातही मिटवू नकोस पापणी आपुल्या चर्मचक्षूंची ॥१२॥
जर श्रीमताचा भंग करूनी दोन चक्षु मिटवूनी घेशील
तर परमात्म्याप्रमाणेच भक्तही तुला दुर्लक्षित करतील ॥१३॥
लौकिक नात्यातही महत्व जाण तू अलौकिक दृष्टीचे
काका, मामा इत्यादींशी संबंध केवळ तुझे भावा-भावाचे ॥१४॥
माझा-माझा म्हणूनी अटकू नकोस लौकिक नात्यात
नाहीतर नष्टोमोहा स्थिती येईल अंतसमयी गोत्यात ॥१५॥
लौकिक दृष्टी नाही बदलली तर बदलणार नाही वृत्ती
मग सांग बरे अलौकिक जीवनाची तुजला राहिल का स्मृती ॥१६॥
ब्रह्मावत्साच्या चर्मचक्षुसहित काया जाहली शिवबाबांची
म्हणूनी दृष्टी घ्यावी संदलीवरील बंधु अथवा भगिनीची ॥१७॥
आत्मिक दृष्टीद्वारे आत्मा-आत्मा बंधु सारे हा सराव करावा
लौकिक कार्यव्यवहारातही बंधुत्वाचा श्रेष्ठ भाव असावा ॥१८॥
विकारांच्या दलदलीतही कमल समान आहेस तू सर्वोत्तम
संगमयुगी पुरुषार्थानेच होशील तू मर्यादा पुरुषोत्तम ॥१९॥
मनुष्यमत, मनमत व शास्त्रमताला दे आता तिलांजली
श्रीमताच्या आधारे ज्ञानरत्नांनी भरूनी घे आपुली अंजली ॥१९०॥
शिव बाबांची मुरली श्रवण करिता भान मिटावे देहाचे
अंतिम लक्ष्य आपुले बापसमान कर्मातीत बनण्याचे ॥१९१॥
तुझ्याच नेत्रात भक्तांना झलक दिसेल मुक्ती-जीवनमुक्तीची
हे वरदानी, अंतिम समयी तुझीच दृष्टी लाखमोलाची ॥१९२॥
मायाजित बनूनी प्राप्त करावा दैवी स्वराज्याचा अधिकार
एकमुखाने जन-जन करतील तुझाच जयजयकार ॥१९३॥
परमात्म वरदान लाभले तुला अलौकिक दिव्य दृष्टीचे
हेची वरदान घडविल भाग्य स्वर्गीय नवसृष्टीचे ॥१९४॥

-- ब्र. कु. उज्ज्वलाताई, पुणे.

ही आत्मिक (रुहानी) डील होय. शिवबाबा सांगतात, 'ही नंबर वन डील आहे.' ही डील करत असताना आपला अंतिम श्वास सुटावा असे आपले भाग्य बनावे. खरंच ईश्वराची कृपा जगण्यासाठीच नाही तर मरण्यासाठी ही लागते.

कमजोरीला समाप्त करण्याचा पुरुषार्थ

ब्र.कु.भगवानभाई, शांतीवन-आबू रोड.

प्रत्येकामध्ये कोणती ना कोणती कमजोरी असते, ती कमजोरी त्याच्या जीवनात अधून-मधून विघ्नरूप बनून, पुरुषार्थामध्ये अडथळा निर्माण करत असते. कमजोरीच्या अधीन झाल्यामुळे त्याविषयीचे विचार मनात वारंवार चालतात. परिणामतः वायुमंडळ दुषित होते. कमजोरीच्या वश होणारा साधक आत्मचिंतन व परमात्म चिंतन करू शकत नाही. असा साधक बुद्धीला एकाग्र करू शकत नाही तसेच कर्मयोगी बनू शकत नाही. कमजोरीच्या वश झाल्यामुळे संकल्प, श्वास व समय वाया जातो व तो साधक आपल्या कर्मेन्द्रियांच्या वश रहातो. त्यामुळे तो खुशीत राहू शकत नाही. वर्तमानसमयी स्वतःची कमजोरी हाच प्रत्येकाच्या पुरुषार्थामध्ये खूप मोठा अडथळा आहे म्हणूनच प्राणेश्वर बापदादांनी २०१४ या नवीन वर्षामध्ये आपल्या कमजोरीला समाप्त करा, असा इशारा दिला आहे.

हे लक्षात ठेवा की जर आपण आपल्या कमजोरीला यावर्षी समाप्त केले नाही तर ही कमजोरी भविष्यात अंशापासून वंशासारखी विस्तारीत होईल. अंतिम समयी ही कमजोरीच मायेच्या प्रवेशाचे द्वार बनून आपल्याला पराजित करून टाकील. म्हणून यावर्षी बापदादांच्या मदतीने व आपल्या दृढ संकल्पाने आपल्यातील कमजोरी समाप्त करण्याचा पुरुषार्थ करूया तरच आपण संपन्न व संपूर्ण बनू शकू.

आपल्यातील कमजोरी कशी ओळखाल ?

वयाच्या सहा वर्षांपासून ते ज्ञानामध्ये येईपर्यंत आपण कोणत्या कमजोरीच्या वशीभूत पुन्हा-पुन्हा होत होतो ते एकांतात बसून स्वतःला विचारा. त्यानंतर ज्ञानमार्गात आल्यानंतर कोणत्या कमजोरीमुळे आपल्या हातून चुका होतात, तेसुद्धा पडताळून पाहा तेव्हा आपल्यात कोणती विशेष कमजोरी आहे, हे लक्षात येईल. महाभारतात एक प्रसंग दर्शविण्यात आला आहे की जेव्हा भीष्म पितामहांच्या समोर शिखंडी येतो तेव्हा त्यांचे बाण काम करत नव्हते त्याचप्रमाणे आपल्यात जेव्हा कमजोरीचे संस्कार जागृत होतात तेव्हा आपल्यातील ज्ञानबल व योगबल काम करत

नाही. आपल्या हातून त्याच-त्याच प्रकारच्या चुका होतात. तात्पर्य म्हणजे आपल्यातील कमजोरी हीच आपल्यासाठी शिखंडी आहे. आपण त्याच कमजोरीचा जन्मोजन्मी उपयोग करून क्षणिक सुख प्राप्त केले आहे. म्हणूनच ती कमजोरी वर्तमानसमयीही प्रभुमीलनामध्ये विघ्नरूप बनते. त्यामुळेच यावर्षी त्या कमजोरीला दृढतेद्वारे समाप्त करण्याचा पुढील पुरुषार्थ करूया.

१) रोज अमृतवेळेला आपल्या कमजोरीविषयी बापदादांना सांगा

ज्याप्रमाणे एखादा डॉक्टर वॉर्डमध्ये तपासणी करायला जातो तेव्हा पेशंट उठून बसतो आणि आपल्या तब्येतीची सर्व माहिती डॉक्टरांना सांगतो मग त्यानुसार डॉक्टर त्याला औषध देतो. त्याचप्रमाणे सारे विश्व एक हॉस्पिटल आहे. प्रत्येकाला कोणत्या ना कोणत्या विकाराचा आजार आहे. म्हणून सुप्रिम सर्जन शिवबाबा रोज या हॉस्पिटलमध्ये चक्कर मारत असतात. त्यामुळे रोज अमृतवेळेला उठून, आपल्यातील कमजोरीविषयी सर्व काही शिवबाबांना सांगायचे आहे म्हणजे रोजच्या ज्ञानमुरलीतून किंवा दीदी-दादींच्या क्लासेसमधून आपली कमजोरी समाप्त करण्यासाठी ज्ञानबिंदू प्राप्त होतील म्हणून यावर्षी रोज अमृतवेळेला आपल्या कमजोरीविषयीची माहिती बापदादांना सांगा.

२) गरज वाटल्यास महारथींचा सहयोग घ्या

आपल्यात जी कमजोरी आहे त्याबद्दल निमित्त टीचर बहिणीला किंवा जे महारथी आत्मे आहेत त्यांना सांगून आवश्यक तो सल्ला घेऊन, आपण त्या कमजोरीपासून मुक्त बनू शकतो. परंतु आपल्या मनात कधी-कधी शंका येते की जर आपण आपली कमजोरी त्यांना सांगितली तर ते आपल्याला त्याच नजरेने पाहू लागतील. म्हणून आपण आपली कमजोरी इतरांपासून लपविण्याचा प्रयत्न करतो पण त्यामुळे कमजोरी वाढत जाते. जसे रोगमुक्त होण्यासाठी डॉक्टरला आपण सर्व गोष्टी सांगतो तसेच आत्मिक डॉक्टरची भूमिका बजावणाऱ्या महारथी भाईंना आपल्या

कमजोरी सांगून त्यातून मुक्त होण्यासाठी त्यांचे मार्गदर्शन घेणे हितकर आहे.

३) कमजोरींना कधीही खत-पाणी घालू नका

आपल्यातील कमजोरीची पुनरावृत्ती होण्याचे मुख्य कारण म्हणजे त्या कमजोरीला आपण कळत-नकळत खत-पाणी घालत असतो. परिणामतः ती कमजोरी आपल्या व्यवहारात किंवा संस्कारात उफाळून येत असते. समजा एखाद्यामध्ये सूक्ष्म कामवासना आहे. अशी व्यक्ती जर इंटरनेटमधून अश्लील फोटो, अश्लील सिनेमा पहात असेल किंवा अश्लील साहित्य वाचत असेल, पिक्चरची गाणी ऐकत असेल तर मग त्या व्यक्तीच्या जीवनात ती कमजोरी पुन्हा-पुन्हा येत राहिल. त्यामुळे जर आपल्याला कुठल्याही कमजोरी-पासून मुक्त व्हायचे असेल तर त्या कमजोरीला कधीही खत-पाणी घालू नका. अशा गोष्टींपासून दूर रहाण्यासाठी आपल्या जीवनात बेहदचे वैराग्य असले पाहिजे.

४) अशरीरी, आत्मअभिमानाची वा बीजरूप स्थितीचा अभ्यास करा

आपल्यातील कमजोरी समाप्त करण्यासाठी अशरीरी, आत्मअभिमानाची वा बीजरूप स्थिती एखाद्या ब्रह्मास्त्राप्रमाणे कार्य करते. याला कारण म्हणजे अशा स्थितीमुळे आपल्याला खरे आत्मिक सुख प्राप्त होते. त्यामुळे एखाद्या कमजोरीमुळे प्राप्त क्षणिक सुख अतिशय हीन प्रतीचे वा तुच्छ वाटू लागते. परिणामतः त्या कमजोरीपासून आपोआपच वैराग्य येते.

जसे एखाद्या ठिकाणी दीर्घकाळ लाइट नसेल तर तेथे भूते रहातात. जेथे लाइट आहे तेथे ते नसतात कारण भूतं प्रकाशाला घाबरतात. तसेच आपल्या शरीररूपी घरात दीर्घकाळ आत्मिक स्मृतीचा प्रकाश नसल्याने, तेथे कमजोरी-रूपी भूतांचा निवास आहे. त्यांना तेथून घालवण्यासाठी आवश्यकता आहे ती आत्मिक स्मृतीच्या प्रकाशाची. म्हणूनच परमात्मा शिव पिता आपल्याला रोज मुरलीतून सांगतात, 'मुलांनो, तुम्ही सदैव आत्मिक स्मृतीत राहा. आत्मअभिमानाची स्थितीचा पाठ पक्का करा.' जेथे देहभान व देहअभिमान रूपी अंधःकार आहे तेथेच कमजोरीचा वास असतो. त्यामुळे यावर्षी कमजोरींपासून मुक्त होण्यासाठी निरंतर आत्मिक स्मृतीचा अभ्यास करूया.

५) ब्राह्मण जीवनात सदैव शिवबाबा, आपले भाग्य, परिवार व ड्रामा यांची मनापासून वाहवा करा

जीवनात कमजोरी येण्याचे मुख्य कारण म्हणजे मनातील नकारात्मक विचार. यांच्यामुळे मनोबल वा आत्मबळ कमी होते. त्यामुळे आपण कमजोरीच्या अधीन होतो. म्हणून संपूर्ण दिवसभरात कुठलीही प्रतिकूल परिस्थिती आली तरी त्यावेळी नकारात्मक विचार न करता, वाहवा चे गीत गात रहा. वर्तमान संगमयुगाचा समय कल्याणकारी आहे, शिवबाबा कल्याणकारी आहे, ड्रामा कल्याणकारी आहे तसेच ब्राह्मण परिवार कल्याणकारी आहे. त्यामुळे सदैव वाहवा चे गीत गात, उमंग-उत्साहाच्या पंखांनी उडण्याची आवश्यकता आहे. सदैव खुशीत राहून, दुसऱ्यांनाही खुशी प्रदान करून सर्वत्र खुशीचे वातावरण पसरविण्याची गरज आहे.

६) श्रीमताचे काटेकोर पालन करा

बरेच जण श्रीमताचे पालन करताना त्यात आपले मनमत वा परमत मिसळतात. वास्तविक श्रीमताचे काटेकोर पालन केल्यानेच आपल्याला समर्थी प्राप्त होते. ज्यावेळी आपण श्रीमताचे उल्लंघन करतो तेव्हाच आपण कमजोर बनतो. त्यामुळे संपूर्णपणे श्रीमतावर चालण्याचा दृढ संकल्प करायला हवा. अन्यथा माया मावशी (अर्थात पाच विकार) आपल्याला थप्पड मारेल व आपण त्या कमजोरीच्या वश होऊन जाऊ त्यामुळे यावर्षी कमजोरीतून मुक्त होण्यासाठी दृढ संकल्पाद्वारे आपण श्रीमतावर चालू या.

७) दिवसभर स्वतःला लौकिक, अलौकिक कार्यात व्यस्त ठेवा

असे म्हटले जाते की रिकामे मन हे सैतानाचे घर आहे. ज्यावेळी आपण स्वतःला रिकामे ठेवतो किंवा आपल्या मनाची दिनचर्या बनवित नाही तेव्हा मनात कमजोरीचे संकल्प उत्पन्न होतात. म्हणूनच कमजोरीपासून मुक्त होण्यासाठी रोज रात्री झोपण्यापूर्वी किंवा अमृतवेळेला आपली स्थूल व सूक्ष्म (मनाची) दिनचर्या नक्की करा. तसेच त्याप्रमाणे स्वतःला व्यस्त ठेवण्याचा प्रयत्न करा. एवढंच नव्हे तर आपण त्यानुसार किती वागलो, याचे

► पान क्र. २२ वर

जल संजीवनी

(२२ मार्च - जागतिक जलदिनाच्या निमित्ताने)

ब्र.कु.मुग्धा तांबे, नाशिक.

परमप्रिय शिवबाबांनी आपल्याला सत्य ज्ञान दिले. विश्वनाटकाचा हा खेळ मुख्यतः प्रकृती व पुरुष यावर आधारित आहे. पुरुष अर्थात आत्मा, त्याविषयीचे पूर्ण ज्ञान आपण प्राप्त केले आहे. आपण हे देखील जाणतो की प्रकृती ही पाच तत्वांची बनली आहे, ज्याला विज्ञानात पुनर्निर्माण होणारे स्रोत असे म्हणतात.

या पाच तत्वांपैकी महत्वाचे तत्व आहे पाणी. याकडे अजूनही तितक्या गांभीर्याने पाहिले जात नाही. मराठी भाषेत तर अनेक शब्दसमूह व वाक्प्रचार पाण्याशी निगडीत आहेत. जसे की पाणीदार मोती, पाणीदार डोळे, तोंडचे पाणी पळणे, लाथ मारीन तिथे पाणी काढीन, पाण्यात पाहाणे, अंगात पाणी असणे, पाण्यासारखा खर्च करणे, इत्यादी. ही यादी अजूनही वाढेल. एकूणच जसा पाणी शब्द विपुलतेने वापरला जातो, तितक्याच सहजतेने निसर्गातील पाण्याचा वापर देखील आपण मुक्त हस्ते करतो.

पाण्याचे आपल्या जीवनातील महत्त्व लक्षात घेऊनच त्याला 'जीवन' असे म्हणतात. हे सर्व असले तरीही त्याविषयी आपल्याला फारशी माहिती नाही. सूर्यमालेतील आठ ग्रहांपैकी पृथ्वी हा एकमेव असा ग्रह आहे जेथे पाणी तीनही अवस्थेत सापडते. शाळेत असताना आपण शिकलो की पृथ्वीवर ७१% भाग पाणी आहे व उर्वरित भाग जमीन आहे. या ७१% पैकी ९७% पाणी सागर व महासागरात आहे, तर उरलेल्या ३% पैकी २.७% पाणी बर्फाच्या व भूगर्भातील पाण्याच्या स्वरूपात आहे म्हणजे सजिवांना वापरायला फक्त ०.३%च पाणी आहे.

परंतु इतके अमूल्य पाणी आपण कसे वापरतो? जसा पुरुषोत्तम संगमयुगाचा कालावधी, त्यातील प्रत्येक सेकंद महत्वाचा आहे, तसाच पाण्याचा प्रत्येक थेंबही जगण्यासाठी आवश्यक आहे. विश्वपरिवर्तनाचे रहस्य उलगडताना शिवबाबांनी सांगितले आहे की एक वेळ अशी येईल जेव्हा पाण्यावरून युद्ध होतील. त्याची झलक गेल्या काही वर्षांपासून

आपण पाहत आहोत. नाशिक, औरंगाबाद, अहमदनगर या जिल्ह्यात पाण्यावरून वातावरण तापते आहे. गोदावरी, कृष्णा, तापी इत्यादी नद्यांच्या पाणी वाटपासाठी राज्या-राज्यात तंटे सुरू आहेत. 'पाण्यासाठी दाही दिशा' अशी काही शहरांची, गावांची आज परिस्थिती आहे. का बरे सगळे पाण्यासाठी इतके भांडू लागले आहेत? पृथ्वीवरील पाणी जेवढे पाच हजार वर्षांपूर्वी होते तेवढेच आज देखील आहे. फरक पडला आहे तो त्याच्या वापरात. भरमसाठ वाढत असलेली लोकसंख्या हे त्याचे प्रमुख कारण आहे, त्याचबरोबर पाण्याच्या वापराविषयी अज्ञान आणि बेफिकीरी आहे.

मानवाने सृष्टीच्या पाचही तत्वांना वेठीस धरले आहे. सृष्टीच्या आदिकाळात जसा मनुष्य सतोप्रधान होता, तद्वतच ही पाचही तत्व सतोप्रधान होती. पण कालचक्रात मनुष्य तमोप्रधान बनला आणि ही तत्वे देखील तमोप्रधान झाली. आज जागोजागी जलप्रदूषणाची दृश्ये दिसतात. प्रदूषणाचा मोठा फटका २६ जुलै २००४ रोजी मुंबईने, तर नुकताच उत्तराखंडाने अनुभवला. नाशिकच्या गोदावरीची अवस्था ही फार काही वेगळी नाही. उत्तराखंडासारखी परिस्थिती भविष्यात त्र्यंबकेश्वर येथेही निर्माण होऊ शकते, असा गंभीर इशारा मॅगसेसे पुरस्कार विजेते व प्रसिद्ध जलतज्ञ डॉ. राजेंद्र सिंह यांनी १४ जानेवारी २०१४ रोजी नाशिक येथे पत्रकार परिषदेत बोलताना दिला.

जसजशी शहरांची संख्या वाढत गेली, तसतशी नद्यांची वा जलस्रोतांची प्रदूषणाची पातळी देखील वाढत गेली. कारखान्यातील सोडलेल्या पाण्याने शहरातील पाण्याचे जलस्रोत प्रदूषित झाले आहेत. निरनिराळे साथीचे रोग वाढत आहेत. पूर्वी साथीचे रोग हे कधीतरी असायचे. आजकाल बारा महिने कोणत्या ना कोणत्या रोगाची साथ पसरलेली असतेच.

कारखान्यातून सोडलेल्या पाण्यातील अॅसबेस्टॉस, शिसे,

पारा इत्यादी घटकांमुळे विविध प्रकारचे कॅन्सर होण्याची शक्यता असते. समुद्र किनाऱ्यावर असलेल्या शहरांमधील कचरा समुद्रात टाकला जातो. त्यात कित्येक वर्षांपर्यंत विघटन न होणारे पदार्थ असतात. त्याचबरोबर अनेकवेळा जहाजांमधून तेलगळती होते. अणुउर्जा प्रकल्पातील टाकाऊ पदार्थही बहुतेक वेळा समुद्रात टाकले जातात. या सर्व घटकांचा परिणाम सागरी जलचरांवर होतो. पर्यायाने जीवसृष्टीवर होतो. जागतिक तापमान वाढीमुळे पाण्याच्या तापमानात वाढ झाली आहे. ज्यामुळे अनेक सागरी प्राण्यांचा मृत्यु होत आहे.

प्रदूषणाविषयी लिहावे तितके थोडेच आहे. पण वाचकहो, २२ मार्च रोजी साजऱ्या होणाऱ्या 'जागतिक जलदिना'च्या निमित्ताने मला, तुम्हाला काही वेगळेच सांगावयाचे आहे. प्रदूषित पाणी आपल्या जीवनाचे अविभाज्य अंग बनले आहे. पाण्याचा परिणाम आपल्या शरीरावर नव्हे तर स्वभाव-संस्कारांवरही होतो. 'जसे अन्न तसे मन व जसे पाणी तशी वाणी' ही म्हण अगदी योग्य आहे. पण विज्ञानाने आता असे सिद्ध केले आहे की जशी वाणी तसे पाणी.

आपणा सर्वांना माहितच असेल की जो आपण विचार करतो, बोल बोलतो वा कर्म करतो, त्या सर्वांपासून तरंग निर्माण होतात व ते वातावरणातून प्रवास करतात वा साठून राहतात. या तरंगांचा परिणाम आसपासच्या वातावरणावर होतो. अगदी तसाच परिणाम पाण्यावरही होतो.

आपल्या शरीरात ७०% पाणी आहे. त्यामुळेच असे म्हणता येईल की आपल्या जीवनाची गुणवत्ता शरीरातील पाण्याच्या गुणवत्तेवर अवलंबून आहे. डॉ. इमोटो (Emoto) नावाच्या जपानच्या शास्त्रज्ञाने हे सिद्ध केले आहे की, मानवी विचार, शब्द, कृती वा वातावरणातील इतर प्रकंपनांचा परिणाम पाण्याच्या रेणूंच्या रचनेवर होतो व तो दीर्घकाळ टिकतो. पाण्याच्या गुणवत्तेवर त्याची अतिनील किरण शोषण्याची क्षमता अवलंबून असते. कमी गुणवत्तेचे पाणी ही किरणे जास्त प्रमाणात शोषते तर चांगल्या गुणवत्तेचे पाणी कमी प्रमाणात शोषते.

पाण्याचे रेणू एकमेकांना जोडलेले असतात, त्याला क्लस्टर असे म्हणतात. हे क्लस्टर पाण्याच्या स्मृतीकोषांचे

(memory cells) काम करतात. ज्या प्रकारच्या तरंगांचा पाण्याशी संपर्क येतो त्याची स्मृती यात साठविली जाते. वर सांगितल्याप्रमाणे प्रत्येक घटना, विचारांचे तरंग आपल्या शरीरातील पाण्यावर प्रभाव टाकतात. नकारात्मक विचार करणारी व्यक्ती तशाच नकारात्मक तरंगांनी आपल्या शरीरातील पाण्याला प्रभावित करते. परिणामी त्या व्यक्तीचे बोल, कर्म व देहबोलीही नकारात्मक होते. याउलट सकारात्मक विचार करणारी व्यक्ती, संपूर्ण सकारात्मक परिणाम दाखवते.

ही गोष्ट सिद्ध करण्यासाठी डॉ. इमोटोंनी शिजवलेल्या भातावर एक प्रयोग केला. दोन काचेच्या बरण्यांमध्ये त्यांनी हा भात ठेवला. त्यापैकी एका बरणीवर लेबल चिकटवले I love you व दुसऱ्या बरणीवर लेबल चिकटवले I hate you. शाळेतील मुलांना चिकटवलेल्या लेबलवरील ही वाक्ये जाता-येता मोठ्याने वाचण्यास सांगितली. ३० दिवसानंतर असे दिसून आले की I love you असे लेबल चिकटवलेल्या बरणीतील भातात फारसा बदल घडला नव्हता, परंतु I hate you असे लेबल चिकटवलेल्या बरणीतील भातात बुरशीची वाढ मोठ्या प्रमाणावर होऊन तो खराब झाला होता.

जसे पाण्यात साखर मिसळली तर ते गोड होईल, मीठ मिसळले तर खारट होईल त्याचप्रमाणे सकारात्मक तरंगांनी ते सकारात्मक होईल, तर नकारात्मक तरंगांचा प्रभाव नकारात्मकच असेल. साऊथ इस्ट एशियामध्ये १९५६ साली एक महत्वाची मिटिंग चालू होती. विषय होता 'जैविक अस्त्र' बनविण्याचा. मिटिंगच्या कालावधीत अचानक सर्व सहभागी शास्त्रज्ञांना हॉस्पिटलमध्ये भरती करावे लागले कारण त्यांना अन्नातून विषबाधा झाली होती. शोध घेतला असता असे लक्षात आले की त्यांनी मिटिंग दरम्यान फक्त टेबलावर ठेवलेले पाणी प्यायले होते. त्या पाण्याच्या अनेक चाचण्या करण्यात आल्या पण काहीच निष्पन्न झाले नाही. साध्या, स्वच्छ पाण्यामुळे त्यांना विषबाधा झाली होती. २० वर्षांनंतर एक संशोधन जगापुढे आले. त्याने सिद्ध केले की पाण्याला स्मरणशक्ती असते. वरील उदाहरणावरून हे स्पष्ट होईल की मिटिंग दरम्यान ठेवलेल्या पाण्याचे

रासायनिक गुणधर्म जरी तेच असले तरी तेथे चाललेल्या नकारात्मक चर्चेचा परिणाम होऊन, पाण्याच्या रेणूंची रचना बदलली किंवा ते पाणी नकारात्मकतेने भारीत होऊन त्याचा परिणाम शास्त्रज्ञांवर झाला.

सन १८८१ मध्ये लारा नावाचे जहाज लिंक्हरपूलहून सॅनफ्रॅन्सिस्कोला जाण्यास निघाले. प्रवासाच्या तिसऱ्या दिवशी जहाजावर आग लागली. जहाजाचे कॅप्टन व खलाशी जीवरक्षक बोटीतून निघाले. त्यांच्या जवळील पाण्याचा साठा संपत आला होता. जवळच्या किनाऱ्यावर येईपर्यंत पाणी पुरले नाही तरीही त्यांनी तीन आठवडे तग धरला. याचे रहस्य सांगताना कॅप्टनने सांगितले की 'आमच्या बोटीभोवतालचे पाणी समुद्राचे खारे पाणी नसून निसर्गसंपन्न भागातील गोडेपाणी आहे अशी आम्ही कल्पना केली. या विचाराने भारीत होऊन घेतलेला पाण्याचा प्रत्येक घोट खरोखरच गोड्या पाण्यात परिवर्तित झाला.'

यासारख्या अनेक गोष्टींवर शास्त्रज्ञांनी संशोधन केले आणि असे निष्कर्ष काढले की मानवाच्या सकारात्मक व नकारात्मक भावनांचा सर्वात जास्त परिणाम पाण्याच्या रेणूंच्या रचनेवर होतो. यातील मजेशीर भाग असा की जी गोष्ट शास्त्रज्ञांनी १९व्या वा २०व्या शतकात शोधली तीच गोष्ट भारतातील लोकांना द्वापर युगापासून माहित होती. म्हणूनच तर भारतातील ऋषी-मुनी ब्राह्ममुहुर्तावर उठून पाण्यात उभे राहून पुरश्चरण (मंत्रोच्चार) करत. उगवत्या सूर्याला अर्ध्या देण्यामागेही त्या पाण्याला सकारात्मक, शक्तिशाली बनवण्याचीच तर कल्पना होती. पाण्याचं आणि आपलं अगदी जवळच नातं. म्हणूनच तर सर्व संस्कृती नदी किनारी विकसित झाल्या. पूर्वीच्या काळी अनेक महान तपस्वी व्यक्ती, विविध आजारांवर मंतरलेले पाणी उपचार म्हणून देत असत व त्याचा गुण देखील येत असे. अनेक संत महात्म्यांच्या जीवन गाथांमध्ये याचा उल्लेख आढळतो. हे मंतरलेले पाणी म्हणजे त्या महात्म्याने पाण्यावर आवश्यक त्या सकारात्मक संकल्पांचा केलेला प्रयोग होता. अर्थातच त्याकरिता आत्म्याची अवस्था शक्तिशाली असणे गरजेचे होते. आधुनिक काळात चुंबकीय जलाचा उपयोग अशाप्रकारे केला जातो. योग्य शक्तीचे

चुंबक पाण्याच्या संपर्कात आल्याने त्याच्या रेणूंच्या रचनेत बदल घडतात, ज्यामुळे त्या पाण्यात औषधी गुणधर्म निर्माण होतात. विशिष्ट धातुच्या पात्रात ठेवलेले पाणी देखील असेच शक्तिशाली बनते. अजूनही अनेक धार्मिक विधींच्या वेळी मंत्रोच्चारांसह पाण्याचे प्रोक्षण केले जाते. त्यामागेही हाच हेतू असावा.

वरील सर्व गोष्टीत महत्वाची गोष्ट म्हणजे शिवबाबांनी देखील वेळोवेळी सांगितले आहे की, दृष्टी देऊन भोजनाचा अथवा पाण्याचा स्वीकार करा म्हणजे जे भोजन आपण स्वीकार करू त्यास सकारात्मक संकल्पांनी (उदाहरणार्थ, मी परमपवित्र आत्मा आहे) शक्तीशाली बनवा, ज्याचा परिणाम आपल्या आरोग्यावरही सकारात्मक होईल. पाण्याच्या रेणू संरचनेत बदल घडविण्याचा प्रयोग आपण घरी देखील करू शकतो. पिण्याचे पाणी भरलेल्या पात्रास आपण दररोज जर योग्य सकारात्मक संकल्प दिले, तर त्या पाण्याच्या रेणू संरचनेत बदल घडून त्याचा परिणाम आपल्या शरीरावर, विचारांवर तसेच संस्कारांवरही होईल. सकारात्मक संकल्पांनी सिद्ध केलेले पाणी आजारी व्यक्तीस त्याच्या आजारपणातून मुक्त होण्यास निश्चितच मदत करेल. या पाण्याचा वापर करून बियाणे जास्त चांगल्याप्रकारे अंकुरित होते. तसेच २०%-३०% पाण्याची बचत होते.

सृष्टीचक्राचे ज्ञान झाल्याने आपण मास्टर त्रिकालदर्शी बनलो आहोत. आपण हे देखील जाणतो की विश्व परिवर्तनाच्या अंतकाळात एक वेळ अशी येईल की, पिण्यास पाणी मिळणेही अवघड होईल आणि जर मिळालेच तर ते पिण्यायोग्य नसेल. वाचक हो, पाण्यावरील हा प्रयोग अशावेळी आपल्याला तहान भागविण्यास उपयोगी ठरेल आणि खऱ्या अर्थाने पाण्याचे जीवन हे नाव सिद्ध होईल. तसेच दैनंदिन जीवनात सकारात्मक विचारांनी सिद्ध केलेले पाणी वा जल हे संजीवनी म्हणून अनुभवावा येईल.

● यथार्थ चेकिंग अर्थात केवळ शिवबाबा आणि स्वतःला पाहणे. दुसरा, तिसरा काय करतो हे न पाहणे. मला स्वतःला बदलायचे आहे, हीच भावना सदैव मनात बाळगणे.

साक्षात्कार व साक्षात अवतरण यातील महान अंतर

(भाग - २)

ब्र.कु.जगदीश दीक्षित, पुणे.

परमात्मा जन्म-मृत्युच्या चक्रात येत नसल्याने तो सतो गुण, रजोगुण व तमोगुण या तीन गुणांच्या चक्रातही येत नाही. अर्थात अनादि अनंतकाळ सतोप्रधान अवस्थेत राहिल्याने, तो कदापि पतित होत नाही म्हणून एकमात्र परमात्म्यालाच सर्व धर्मातील सर्व मनुष्यआत्म्यांच्या उद्धारार्थ प्रत्येक कल्पात अवतरित होण्याचा वैश्विक सर्वाधिकार आहे. असा हा एकमात्र अधिकार ना कुणा देवात्म्याला आहे, ना संतमहात्म्याला आहे, ना अन्य धर्मस्थापक आत्म्यांना आहे. इतकेच नव्हे तर ज्याचे दशावतार मानले गेले आहेत त्या श्री नारायणाचा आत्मा देखील कधीही व कुणाचाही उद्धार करण्यासाठी अवतरित होत नाही. कारण ८४ जन्मांच्या चक्रात आल्याने कलियुगाच्या अंताला त्याचीही पतित अवस्था होते व तो साधारण मानवरूपात आपला अंतिम जन्म घेतो. हा अंतिम जन्म या साकार सृष्टीवर होत असल्याने परमधामहून अवतरित होण्याचा व कुणाला पावन करण्याचा प्रश्नच निर्माण होत नाही. कटु सत्य तर हेच आहे की, अंतिम जन्मात पतित अवस्था प्राप्त झालेल्या श्री नारायणाचा आत्माही परमात्म्याच्या मार्ग-दर्शनानुसार स्वपुरुषार्थाने प्रथम जन्माइतकाच पुनः पावन होतो. पतितपावन कोण आहे याविषयी ज्ञान नसल्याने शास्त्रात श्री सीताराम यांचेही गायन केले आहे की, रघुपती राघव राजाराम पतित पावन सीताराम ! भक्तिमार्गात हे मत केवळ अनुमानित आहे. शास्त्रकारांना तर केवळ श्रीरामाच्या पावन अवस्थेतील एकाच जन्माचे ज्ञान आहे परंतु त्रिकालदर्शी परमात्मा त्यांच्या प्रत्येक जन्मातील उतरती कलानुसार झालेल्या आत्मिक पतनाला जाणतो. तो हे देखील जाणतो की, अंतिम युगातील अंतिम जन्मात श्री सीताराम यांचेही आत्मे पूर्णतः पतित होतात आणि म्हणून ते पतित झालेल्या अन्य कलियुगी आत्म्यांना पावन करू शकत नाहीत. प्रथम जन्माच्या पावन अवस्थेतही त्यांनी कुणाला पावन करण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही. कारण त्या पावन युगात पाच तत्वांसहित संपूर्ण मनुष्यसृष्टी पावनच

असते. म्हणून श्री सीताराम यांनाही पतितपावन म्हणणे अयथार्थ आहे. पतितपावन तोच असू शकतो ज्याची पावनता युगे-युगे नव्हे तर अनादि अनंतकाळ सदा सर्वदा आबाधित असते. या साकार सृष्टीवरील बऱ्या वाईट परिस्थितीचा त्याच्यावर अंशमात्रही परिणाम होत नाही. चार युगांचा सुखदुःखांनी भरलेला हा ड्रामा तो साक्षीद्रष्टा होऊन पहात असतो. या साकार सृष्टीवर पावन सत्ययुगी स्वर्ग असो अथवा पतित कलियुगी नर्क, रामराज्य असो अथवा रावणराज्य, मनुष्य सृष्टीला शाश्वत नवजीवन देणारी दैवी युगाची स्थापना असो अथवा मृत्युचे महाभयंकर थैमान घालणारा असुरी युगाचा महाविनाश असो. परमात्म्याच्या सागराप्रमाणे असलेल्या सत्-चित-आनंद स्वरूपात अंशमात्रही फरक पडत नाही. परमात्मा पतित पावन असण्याचे सर्वात महत्वाचे कारण तर हेच आहे की, वर्तमान व भविष्यात साधकांकडून विकर्म होऊ नयेत म्हणून त्याने कर्म, अकर्म, विकर्म व श्रेष्ठ कर्मांच्या गहन गतीचे ज्ञान दिले आहे. त्याचबरोबर भूतकाळातील विकर्म भस्म करण्यासाठी त्याने राजयोग शिकविला आहे. ज्या राजयोगाची आवश्यकता छोट्या बालकांनाही आहे. एखाद्या छोट्या बालकाकडे पाहिल्यानंतर सर्वांना असेच वाटते की, हे बालक किती निरागस व निष्पाप आहे. वास्तविक त्या छोट्या बालकालाही निष्पाप अर्थात पुण्यात्मा म्हणता येणार नाही. कारण भूतकाळातील अनेक जन्मांत त्या आत्म्याने जी काही विकर्म केली असतील त्याचा सूक्ष्म छाप या जन्मातही आत्म्यावर येत असतो. फलस्वरूप कित्येक नवजात बालकांनाही कर्मभोग भोगावे लागतात म्हणून परमात्म्याचे महावाक्य आहे की, 'इस पतित कलियुग मे एक भी पुण्यात्मा नहीं है।' पुण्यात्मा होण्यासाठी देह-अभिमानासहित जन्मजन्मांतरीची विकर्म व विकारांना भस्म करणारा एक विदेही परमात्माच आहे. ज्याप्रमाणे मलीन झालेले कपडे स्वच्छ करण्याचे मशीन असते त्याचप्रमाणे काम-क्रोधादी विकारांनी मलीन झालेल्या आत्म्याला स्वच्छ म्हणजे पावन करणारी परमात्मा ही फार

मोठी मशिनरी केवळ संगमयुगातच उपलब्ध असते. या आश्चर्यकारक मशिनरीचा यथार्थ उपयोग करून आत्म-कल्याण साधणाराच ज्ञानसंपन्न योगी तू आत्मा होय! आपल्या योगबलाद्वारे तो अनेक समस्यांवर सहज मात करतो. त्याला हा निश्चय असतो की, पावनताच अनेक समस्यांवरील एकमात्र उपाय आहे. पावनताच सुखी जीवनाचे मर्म आहे!

आपल्या सर्वांचाच हा फार मोठा गैरसमज होता की श्री विष्णु भिन्न-भिन्न समयी भिन्न-भिन्न अवतार अर्थात दशावतार घेतो. या दशावतारात एक अवतार श्रीकृष्णाचाही मानला गेला आहे. फलस्वरूप भगवद्गीतेतील दिलेले यदायदाहि... हे महावचन श्रीकृष्णाचेच आहे असे मानल्याने आपण सर्वजण त्याचीच प्रतिक्षा करीत होतो. परंतु ज्यावेळी निराकार परमात्मा ब्रह्मातनात अवतरित झाला व त्याने अवतरणाची विधीही स्पष्ट केली त्यावेळी अवतरणाविषयीचा फार मोठा गैरसमज दूर झाला. वर्तमानसमयी होणाऱ्या परमात्म अवताराची विधी किती यथार्थ व केवळ निराकाराशी कशी संबंधित आहे हे भगवद्गीतेच्या काही श्लोकांवरून सहज ज्ञात होईल. सदरहू श्लोक पुढीलप्रमाणे आहेत,

१) मी जन्मरहित असून माझ्या स्वरूपात कधीही फरक होत नाही. मी समस्त प्राणीमात्रांचा प्रभु असून प्रकृतीच्या ठायी अधिष्ठित होऊन (म्हणजेच परकाया प्रवेश करून) आपल्या मायेने (शक्तीने) जन्म घेतो. (४-६)

२) ज्यावेळी मी मानव सदृश रूपात अवतरित होतो त्यावेळी मूढमती लोक माझी अवज्ञा करतात कारण ते माझ्या अनादि अविनाशी स्वरूपाला जाणत नाहीत. (९-११)

३) इष्ट देवतांचे भक्त इष्ट देवांकडे जातात व माझे भक्त (हे पूर्वाश्रमीचे भक्त म्हणजेच ब्रह्मावत्स होय) मलाच येऊन मिळतात. (७-२३)

४) मी भूत, वर्तमान व भविष्यातील सर्व प्राणीमात्रांना जाणतो परंतु मला कोणी जाणीत नाही. (श्रीकृष्णाला तर आबालवृद्ध जाणतात) (७-२६)

५) हे भगवंता, दानवांनाच काय परंतु देवांनाही तुझे रूप समजलेले नाही. (७-१४)

६) हे देवाधी देवा, जगत्पते, तू स्वतःचा परिचय

स्वतःच जाणतोस (१०-१५).

हे गीता प्रेमीनो, या निवडक श्लोकाद्वारे परमात्म्याचे जे वर्णन व अवतरण विधी प्रस्तुत केली आहे त्याचे साधर्म्य वर्तमान समयी अवतरित झालेल्या परमात्म्याने स्वतः दिलेल्या परिचयात व त्याच्या अवतरण विधीत असल्याचे जाणवते. यावरून जन्म-मृत्युच्या चक्रात येणारा साकार व व्यक्त श्रीकृष्ण अवतरित होतो की, जन्म-मृत्युच्या चक्रात न येणारा निराकार व अव्यक्त परमात्मा? अर्थात याचे समर्पक उत्तर गीतेचा सखोल अभ्यास करणारे गीताप्रेमी हेच देतील की, 'श्रीकृष्ण अवतरित होत नसून निराकार परमात्माच कल्प-कल्प अवतरित होतो. श्रीकृष्णाविषयी नितांत आदर ठेवून आम्ही ब्रह्मावत्स सांगू इच्छितो की, श्रीकृष्ण सर्व पुरुषांमध्ये उत्तम पुरुष व संपूर्ण पवित्र अवश्य आहे परंतु भगवान मात्र नाही. अर्थात त्याला देवता म्हणणेच यथायोग्य आहे म्हणून म्हटले जाते 'श्रीकृष्ण देवतायनमः' व 'शिव परमात्मायनमः'. बंधूनों, या असत्याच्या युगात जी सत्ये बहुजनांना कटु, धक्कादायक, कल्पनातीत व अयथार्थ वाटल्याने दुर्लक्षित केली जातात. तीच सत्ये, सत्याची सतत कास धरणाऱ्या सत्यशोधकाच्या अंतर्आत्म्यात मात्र लख्ख प्रकाश पाडतात. या प्रकाशाने त्यांचे मन उजळून निघते.

असत्यातून अज्ञान, अज्ञानातून अंधश्रद्धा व अंधश्रद्धेतून धर्मग्लानी निर्माण होते. ज्यावेळी रचयिता परमात्म्याविषयी आणि त्याच्या रचनेविषयी अर्थात देवी-देवतांच्या विषयी असलेल्या अयथार्थ मान्यता मानवी मनातून नष्ट होऊन त्यांच्याविषयी यथार्थ ज्ञान प्राप्त होईल. त्यावेळी अज्ञान, अंधःश्रद्धा व धर्मग्लानी आपोआपच नष्ट होईल आणि मानवाच्या अंतर्आत्म्यात ज्ञानाचा व श्रद्धेचा दीप प्रज्वलित होईल. धर्मग्लानी कोणकोणत्या कारणांमुळे झाली आहे व धर्मजागृती होऊन धर्मउत्पात कसे होईल याचे ज्ञान केवळ सत्यधर्मस्थापक परमात्म्याकडूनच प्राप्त होते. परमात्म्याचा अवतरित होण्याचा उद्देशच आहे एकाच वेळी धर्मग्लानी, अज्ञान व अंधश्रद्धा पूर्णतः नष्ट करणे. या तीन सामाजिक समस्या एकमेकांशी निगडीत आहेत. आतापर्यंत अंधश्रद्धेचे निर्मूलन होण्यासाठी अनेक मानवी उपाय योजना केल्या

► पान क्र. ३० वर

पाचोरा : नगरसेवक श्री. सतीश शिंदे यांना ईश्वरी संदेश दिल्यानंतर भेटवस्तू देतांना ब्र.कु. मिरा दीदी.

नांदेड : जिल्हा कारागृहात कैदी बांधवांना प्रबोधन करून झाल्यावर ब्र.कु. दत्तात्रय भाई (शांतीवन) यांचे स्वागत करतांना जेष्ठ अधीक्षक दिलीप वासवानिक शेजारी ब्र.कु. स्वाती दीदी व प्राध्यापक श्री. मुंडे.

संगमनेर (ताजणेमळा) : येथे आध्यात्मिक कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना श्री. देवदत्त सोमवंशी, श्री. आरोटे (भंडारदरा डॅम इंचार्ज) ब्र.कु. शीला बहेन व अन्य.

मडगाव (गोवा) : आध्यात्मिक प्रदर्शनीच्या उद्घाटन प्रसंगी बोलताना माजी आमदार श्री. दामोदर नाईक, सोबत डॉ. हर्षा बहेन, बी. के. प्रदीप भाई व श्री. वासुदेव विडीकर.

पुणे (बोपोडी) : नामांकित बिल्डर श्री. खर्डे पाटील यांना ईश्वरी स्नेहभेट देतांना ब्र.कु. सुनिता बहेन, शेजारी ब्र.कु. सुनिल भाई.

तासगाव : जागतिक एड्स मुक्तीदिन कार्यक्रमाचे प्रसंगी प्राचार्य विशाल शिंदे, माजी उपसभापती श्री. वैभव शिंदे, ब्र.कु. डॉ. वैशाली बहेन, सुरभी बहेन, व ब्र.कु. जयकुमार भाई.

वाशी (नवी मुंबई) : रोटरी क्लब मध्ये आयोजित कार्यक्रमानंतर ग्रुप फोटोत रोटरी प्रेसिडेंट श्री. अमर नायर, भ्राता नरेश गुप्ता, भ्राता प्रेमकुमार ब्र.कु. शीला दीदी व प्रिती बहेन.

वडगावशेरी (पुणे) : सकारत्मक विचार या विषयासंबंधी कार्यक्रमाचे उद्घाटन करतांना प्रो. गिरीश भाई, बी.के. पारू बहेन, मनसा युवा नेते श्री. कल्याण गलांडे व सा. कार्यकर्ते ज्ञानेश्वर गलांडे.

चोपडा : कलाद्वारा परमात्म अनुभूती या कार्यक्रमात भाषण करतांना माजी विधानसभा अध्यक्ष श्री. अरूणभाई गुजराथी, शेजारी मा. नगराध्यक्ष भ्राता रमणजी, बी.के. मिनाक्षी दीदी, मंगला दीदी व अन्य मान्यवर.

अंबड (जालना) : रस्ता सुरक्षा मोहिम अंतर्गत बस डेपोमध्ये मार्गदर्शन करतांना ब्र.कु. शीतल बहेन, शेजारी ब्र.कु. मीरा बहेन, सहाय्यक आगार प्रमुख श्री. रोठोड व डॉ. अग्रवाल.

फलटण : गीता जयंती महोत्सवात व्याख्यानानंतर ब्र.कु. भास्कर भाई यांचा सत्कार करतांना श्री. नितीन फडके व श्री. शरदराव कुलकर्णी.

सावर्डे (गोवा) : येथील हॉस्पिटलमध्ये ईश्वरी संदेश दिल्यानंतर ग्रुप फोटोत बी.के. भगवान भाई (शांतीवन) बी.के. शोभा बहेन, सर्व डॉक्टर्स व नर्सस स्टाफ.

निलंगा (उदगीर) : त्रिदिवशीय राजयोग शिबीरात मार्गदर्शन करतांना ब्र.कु. सरिता बहेन, मंचासीन ब्र.कु. महानंदा दीदी, नगराध्यक्षा सुनिता चोपणे, तहसीलदार नामदेव ठिळेकर, श्री. वामनराव पाटील, श्री. गोविंद इंगळे

गोवा : अखिल भारतीय महिला सशक्तिकरण अभियानात मुख्याध्यापिका अल्का नार्वेकर यांना ईश्वरी भेटवस्तू प्रदान करतांना ब्र.कु. सुरेखा बहेनजी.

पुणे (कर्वेनगर) : रस्ता सुरक्षा प्रदर्शनाचे प्रसंगी नगरसेवक श्री. श्याम देशपांडे यांचे स्वागत करतांना ब्र.कु. नीरू बहेन, शेजारी आर.टी.ओ. श्री. राणे व श्री. वर्तक जनता बँक मॅनेजर.

संगमनेर : चैतन्य देवीच्या झांकीचे उद्घाटन केल्यानंतर नगराध्यक्ष श्री. दिलीप पुंड यांना ईश्वरी भेटवस्तू देतांना बी.के. भारती बहेन व पद्मा बहेन.

फलटण : श्री. स्वामी समर्थ सेवा मंडळात ईश्वरी संदेश देतांना ब्र.कु. शोभा बहेन, मंचासीन मंडळाचे प्रमुख श्री. देशमुख व धन निरंकारी संस्थेचे श्री. ननावरे.

राहुरी : येथील कॉलेजमध्ये मेमरी मॅनेजमेंट या विषयावर भाषण केल्यानंतर ब्र.कु. गिरीशभाई हे प्राचार्य डॉ. पाठारे यांना ईश्वरी भेटवस्तू देतांना शेजारी ब्र.कु. नंदा बहेन.

अहमदनगर : रस्ता सुरक्षा अभियान या कार्यक्रमात ड्रायव्हरसंना संबोधित करतांना बी.के. उज्ज्वला बहेन.

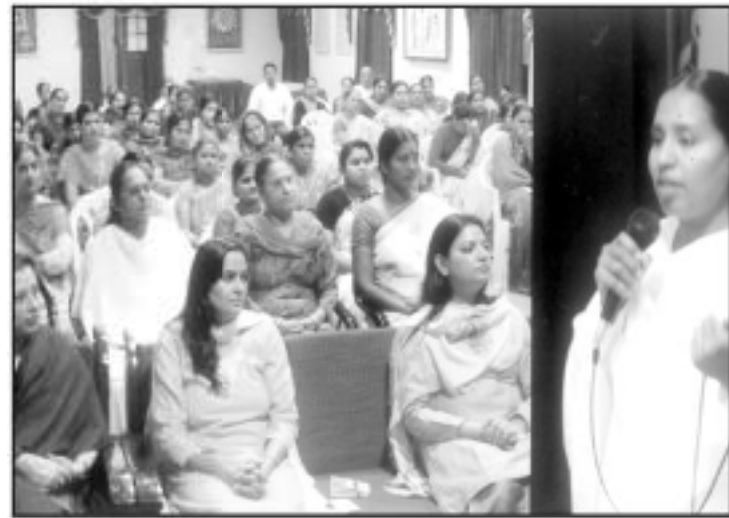
पुणे (पाषाण) : सृष्टिचक्र व शिडीच्या मोठ्या पोस्टर्सचे उद्घाटन करतांना जिल्हा मनसे अध्यक्ष विलास निम्हणे, ब्र.कु. उर्मिला बहेन व अन्य.

डोंबिवली : डॉक्टर्ससाठी आयोजित कार्यक्रमात भाषण करतांना प्रोफेसर डॉ. खत्री मंचासीन डोंबिवली सेवाकेंद्र संचालिका ब्र.कु. शकु बहेन.

फोर्ट सोनगढ : आदिवासी जागृती अभियान कार्यक्रमात संबोधन करतांना सरपंच भद्रा बहेन, मंचासीन ब्र.कु. शुभद्रा व रीमा बहेन.

खडकी (पुणे) : फॅमिली वेलफेअर कार्यक्रमात तणाव मुक्त जीवन या विषयावर भाषण करतांना ब्र.कु. लक्ष्मी बहेन तसेच उपस्थित मान्यवर श्रोता गण.

संगमनेर : पूरक आहार सप्ताह शिबीराचे उद्घाटन करतांना बी.के. भारती बहेन तसेच बालकल्याण प्रकल्प अधिकारी अलका पवार.

महाशिवरात्री महोत्सव

ब्र.कु.गोदावरी दीदी, मुलुंड.

जसे सर्व शास्त्रात गीता शिरोमणी आहे, भूमी-खंडात भारत शिरोमणी आहे, सर्व पुरुषांमध्ये (अर्थात आत्म्यांमध्ये) परमात्मा सर्वोत्तम पुरुष आहे, सर्व युगांमध्ये संगमयुग उत्तम आहे तसेच सर्व उत्सवांमध्ये महाशिवरात्री सर्वोत्तम आहे कारण तिचा संबंध संगमयुगात होणाऱ्या अव्यक्तमूर्त परमपिता शिव परमात्म्याच्या अवतरणाशी आहे; ज्याचे वर्णन श्रीमद्भगवद्गीतेत आहे. या भारतभूमीवर अनेक संत, ऋषीमुनी, धर्मपिता होऊन गेले. त्यांनी आपल्यापरीने ज्ञानाची शिकवण दिली परंतु तरीदेखील कलियुगाच्या अंतापर्यंत दिवसेंदिवस धर्माची ग्लानी होतच गेली. अशा या धर्मग्लानीच्या वेळी अधर्माचा विनाश आणि एक सत्धर्माची स्थापना करण्यासाठी परमात्मा शिव पित्याचे अवतरण या भारत-भूमीवर झाले आहे. त्यांच्या या दिव्य अवतरणाची आठवण म्हणून महाशिवरात्री मोठ्या उत्साहाने साजरी केली जाते.

□ शिव परमात्मा कर्तव्य कसे करतो ?

भारतात कन्याकुमारीपासून काश्मिरपर्यंत सर्वत्र शिव मंदिरे आढळतात. परमात्मा शिवालाच ओंकारेश्वर, रामेश्वर, गोपेश्वर, केदारनाथ, पतितपावन, पापकटेश्वर, मुक्तेश्वर, सोमनाथ, अमरनाथ, पशुपतिनाथ, बबुलनाथ, पारसनाथ, इत्यादी नावांनी संबोधले जाते. वास्तविक ही सर्व नावे परमात्मा शिवाची कर्तव्यवाचक नावे आहेत. शिव परमात्मा निराकार, अशरीरी, दिव्य ज्योतिर्बिंदूसवरूप, परमधामनिवासी आहे. त्याचा जन्म देवता किंवा मनुष्य पुत्र रूपाने होत नाही. शिव सदा कर्मातीत व मुक्त आहे. तोच दुःखहर्ता सुखकर्ता आहे. सर्व मनुष्य आत्म्यांना मुक्ती व जीवनमुक्तीचे वरदान देणारा आहे. पतितांना पावन बनविणारा आहे. स्वर्गाचा रचयिता (Heavenly Godfather) आहे. विश्व-कल्याणकारी आहे. सर्व शक्तिवान आहे.

कलियुगाच्या अंतिम समयी निराकार शिव परमात्मा साधारण मानवी शरीरात अवतरित होतात त्यालाच प्रजापिता ब्रह्मा हे कर्तव्यवाचक नाव देतात. ब्रह्मामुखकमलाद्वारे

ईश्वरीय ज्ञान व सहज राजयोगाचे शिक्षण देऊन, मनुष्याला देवतातुल्य बनविण्याचे महान कर्तव्य करतात. आपणास हे जाणून अति हर्ष होईल की सन १९३६ मध्ये परमात्म्याचे दिव्य अवतरण प्रजापिता ब्रह्मा यांच्या शरीरात झाले आहे. त्यामुळे यावर्षी आपण ७८ वी त्रिमूर्ती शिवजयंती साजरी करित आहोत. परमात्मा शिव पिताद्वारा स्थापित प्रजापिता ब्रह्माकुमारी ईश्वरीय विश्वविद्यालय आज संपूर्ण विश्वात ईश्वरी ज्ञानाचा प्रकाश पसरवित आहे. शिव पुराणांमध्ये देखील याविषयी उल्लेख येतो की शिव संपूर्ण विश्वाला अनुग्रह देण्यासाठी ब्रह्माच्या ललाटामध्ये प्रगट झाले व त्यांनी ब्रह्माला आपले साकार माध्यम बनवून त्यांच्याद्वारे सत्ययुगी दैवी सृष्टीची स्थापना केली व म्हणूनच परमात्म्याचा भाग्यशाली रथ, प्रजापिता ब्रह्मा यांचे प्रतीक म्हणून शिव-मंदिरात शिवाचे वाहन नंदीगण दर्शविण्यात येतो.

□ शिवलिंगावर त्रिपुंड का ?

शिवलिंगावर नेहमी त्रिपुंड रेखांकित करून बेलाची पाने अर्पण केली जातात. परमात्मा शिव हे ब्रह्मा, विष्णु व शंकर यांचे निर्माता असल्याने त्यांना 'त्रिमूर्ती शिव भगवान' असेही संबोधले जाते. ते ब्रह्माद्वारे सत्ययुगी दैवी सृष्टीची स्थापना, शंकराद्वारे कलियुगी आसुरी दुनियेचा महाविनाश आणि विष्णुद्वारे दैवी सृष्टीची पालना करवितात. शिव परमात्म्याच्या या दिव्य कर्तव्यामुळेच शिवलिंगावर त्रिपुंड लावून बेल पुष्प अर्पित करतात.

□ शिव व शंकर यामधील फरक

बहुतांशी सर्वजण शिव, शंकर यांना एकच मानतात परंतु दोहोत फरक आहे हे वरील विवेचनावरून आपल्या लक्षात आले असेलच. शंकर सूक्ष्म आकारी देवता आहे. सूक्ष्मलोक-निवासी आहे. शंकर सदैव परमात्मा शिवाचे ध्यान करताना दर्शविण्यात येतो त्यामुळे शिव परमात्म्याची आरती करताना गायन केले जाते 'ब्रह्मा, विष्णू शंकर तुमको ध्यावे'.

□ सर्व आत्म्यांचा परमपिता शिव परमात्मा

हिंदू, मुस्लिम, शीख आणि ख्रिस्ती सर्व आपापसांत भाऊ-

भाऊ आहेत अशी घोषणा तर बहुतेक जण करतात परंतु हे मात्र जाणत नाहीत की सर्वांचा एक पिता कोण आहे? हिंदू लोक शिव परमात्म्याला मानतात. अमरनाथ, विश्वनाथ, पशुपतिनाथ इत्यादी बारा ज्योतिर्लिंगे शिव परमात्म्याचीच स्मरणचिन्हे आहेत. गोपेश्वर तसेच रामेश्वर येथील मंदिरावरून स्पष्ट होते की शिव परमात्मा श्रीकृष्ण तसेच श्रीराम या देवतांनाही पूज्य होते. मुसलमानांच्या मक्का येथील मुख्य तीर्थस्थानातही शिवलिंगाच्या आकाराचा पाषाण आहे. त्यांचे सर्व मुसलमान बांधव मोठ्या प्रेमाने व आदराने चुंबन घेतात. त्याला ते संग-ए-असवद असे म्हणतात व महंमद पैगंबराने त्याची स्थापना केली असे मानतात. ख्रिस्ती धर्माचा संस्थापक जीझस क्राइस्ट व शीख धर्माचे संस्थापक गुरुनानक यांनीही परमात्म्याला एक निराकार ज्योतिच मानले आहे. यहूदी लोक तर परमात्म्याला 'जेहोवा' या नावाने संबोधतात. जो शिव शब्दाचा अपभ्रंश असावा असे वाटते. जपानमध्येही बौद्ध धर्माचे कित्येक लोक अशाच आकाराची एक प्रतिमा आपल्यासमोर ठेवून त्यावर आपले मन एकाग्र करतात त्याचबरोबर शिवलिंगाची मान्यता बऱ्याच देशातून दिसून येते. बेबीलॉन येथे शिऊन, मिस्त्रमध्ये आईसिस, रोममध्ये प्रियपस, चीनमध्ये हुवेड-हिफुह, युनानमध्ये फल्लुस, इजिप्तमध्ये सेवा या नावाने शिवलिंगाला संबोधितात.

तात्पर्य म्हणजे आत्मिक दृष्टीने आपण सर्व एक परमात्मा शिव पित्याची मुले आपापसांत भाऊ-भाऊ आहेत. त्यामुळे शिवजयंतीचा उत्सव हिंदुबरोबर सर्व धर्मातील बंधु-भगिनींनी साजरा करणे आवश्यक आहे. एक पिता परमात्म्याला जाणल्यामुळेच विश्वात एकता व बंधुभाव निर्माण होईल.

□ हिरेतुल्य शिवजयंती

सांप्रत समयी ज्ञानसूर्य निराकार शिव परमात्म्याचे दिव्य अवतरण झाले असून ते संपूर्ण विश्वाला ज्ञानप्रकाश देत आहेत. थोड्याच वेळात या ईश्वरीय ज्ञानाचा प्रकाश सर्वत्र पसरेल. कलियुगी तमोप्रधान दुनियेचा महाभारीविनाश होऊन सत्ययुगी दैवी सृष्टीची पुन्हा स्थापना होईल. ईश्वरीय ज्ञानाची धारणा केल्यानेच नराला श्रीनारायण पदाची व नारीला श्रीलक्ष्मी पदाची प्राप्ती होईल. म्हणूनच शिव परमात्म्याच्या दिव्य अवतरणाची शिवजयंती अथवा

महाशिवरात्री ही खरोखरच हिरेतुल्य आहे. त्यामुळे यावर्षी महाशिवरात्रीच्या परमपावन वेळी आपण निर्विकारी बनण्याचे व्रत घेऊ या. शिव-शिव असा मंत्रजाप करण्या-ऐवजी आपला बुद्धियोग शिव परमात्म्याशी जोडू या. तसेच योगाद्वारे प्राप्त अतींद्रिय सुखाचा अनुभव करू या. आध्यात्मिक जागृतीच्या या हिरेतुल्य समयी विश्वबंध, विश्वपिता शिव परमात्म्याच्या विश्व परिवर्तनाच्या पावन कर्तव्यात सहयोगी बनून अविनाशी ईश्वरी वरदानांनी आपली झोळी भरूया.

► पान क्र. ११ वरून

चेकिंग झोपण्यापूर्वी करा. रोज आपल्या कर्मेद्रियांचा दरबार लावा. आपली जी कर्मेद्रिये श्रीमताप्रमाणे वागत नसतील त्यांना योग्य ती शिक्षा द्या. म्हणजे आपल्यात झपाट्याने परिवर्तन होत जाईल. अशाप्रकारे जे स्वतःचे धर्मराज बनतील त्यांना धर्मराजपुरीत कुठलीही शिक्षा भोगावी लागणार नाही. भविष्यात देखील ते राज्यअधिकारी बनतील.

८) ज्वालास्वरूप योग तपस्या करा

जसे भाजलेले बीज कधी उगवत नाही तसेच ज्वालास्वरूप योगाद्वारे कमजोरीचे बीज जळून जाते. त्यामुळे ते आपल्या व्यवहारात किंवा संस्कारात पुन्हा कधीही दिसून येत नाही. यासाठी प्रामुख्याने अमृतवेळेचा योग शक्तिशाली करण्याची आवश्यकता आहे. केवळ नेमीनाथ बनून अमृतवेळेला योगाभ्यास केल्याने योगबल जमा होत नाही तसेच शिवबाबांकडून वरदानही प्राप्त होत नाही म्हणून यावर्षी अमृतवेळेला विशेष ज्वालास्वरूप योगाचा अनुभव करा.

अशाप्रकारे वर्तमानसमयी आपल्यातील कमजोरी समाप्त करण्याचा पुरुषार्थ करण्याची आवश्यकता आहे. यावर्षी जर ती दृढतेद्वारे समाप्त केली नाही तर ती अंशापासून वंश बनून, भविष्यात विघ्नरूप बनेल. परिणामतः धर्मराजपुरीत शरमेने मान खाली करावी लागेल तसेच स्वर्गात पदसुद्धा कमी प्राप्त होईल. म्हणूनच या नव्या वर्षात आपल्यातील कमजोरी पूर्णपणे समाप्त करण्याचा तीव्र पुरुषार्थ आपण सर्वांनी करू या. सारांशाने असे म्हणता येईल

तीव्र पुरुषार्थाची ही घडी, ध्यानी धरू या।

आता आपल्यातील कमजोरी, समाप्त करू या।।

होळीच्या सणामागील आध्यात्मिक रहस्ये

ब्र.कु.चंद्रशेखर, शांतीवन (आबूरोड).

होळीचा उत्सव फाल्गुन पौर्णिमेला येतो. समाजातील लहान-थोरांनी एकत्रित येऊन आनंद, उत्साह व उल्हासाची लयलूट करण्याचा हा सर्वप्रिय असा उत्सव आहे. खरं तर हा सण केवळ एक पारंपारिक उत्सव नसून त्यात कितीतरी आध्यात्मिक रहस्ये दडलेली आहेत. परंतु त्यांचा विसर पडल्याने त्याला विकृत स्वरूप आले आहे. आजकाल ठिकठिकाणी बेकायदेशीर वृक्षतोड करून रात्री मोठमोठी लाकडे व गोवऱ्या जाळल्या जातात. त्यात होलिका दहन करून होळीचे पूजन केले जाते. दुसऱ्या दिवशी धुलिवंदन करतांना एक दुसऱ्यावर रंग टाकताना भयंकर हुल्लडबाजी केली जाते. अशाप्रकारे रंग उधळून काहीही फायदा नाही. उलट समय, संपत्ती व शक्ती व्यर्थ जाते. बऱ्याच ठिकाणी तर तरुण मुलं-मुली या संधीचा फायदा घेऊन धांगडडिंगाणा घालताना दिसतात.

या उत्सवामागील आध्यात्मिक रहस्ये

होळीचा उत्सव हा महाशिवरात्रीनंतर येतो व साधारणतः तो पुढील चार प्रकारे साजरा केला जातो. १) होळीच्या दिवशी रात्री लाकडांची होळी पेटवितात. त्यामागील रहस्य आहे, आपल्यातील देहअभिमान व त्यातून निर्मित पाच विकाररूपी (काम, क्रोध, लोभ, मोह व अहंकार) लाकडांची योग अग्नीत होळी पेटविणे कारण अशाप्रकारे आपल्या विकारी संस्कारांना योगाग्नित जाळल्याशिवाय आपल्याला परमात्म्याच्या संग्याचा रंग चढू शकत नाही. म्हणूनच परमपिता शिव परमात्म्याने आत्मारूपी मुलांना श्रीमत दिले आहे, 'पवित्र बना, राजयोगी बना.' २) होळीच्या दुसऱ्या दिवशी एक दुसऱ्यावर रंगांची उधळण केली जाते. प्रेमाचे प्रतीक असणारा गुलाबी रंग अथवा गुलाल एकमेकांवर उधळतात. याचा आध्यात्मिक अर्थ असा आहे की परस्परांतील वैरभाव विसरून आपसात स्नेहमिलन घडवून आणणे. परस्परांतील स्वभाव-संस्कार जुळवून घेणे. ३) आपसात मंगलमीलन करतात अर्थात एकमेकांना प्रेमाने आलिंगन देऊन प्रेमभाव प्रदर्शित करतात. यातूनच आपसातील

ईर्ष्या व द्वेष मिटवून, प्रेमाने वागण्याची प्रेरणा प्राप्त होते. ४) काही ठिकाणी लहान मुलाला श्रीकृष्णाच्या बालरूपात शृंगारून त्याला झोपाळ्यात झुलवतात. यामागील आध्यात्मिक रहस्य असे आहे की निकट भविष्यात भारतभूमीवर स्थापन होणाऱ्या स्वर्गीय दुनियेत आपलेही स्वरूप श्रीकृष्णासमान संपन्न व संपूर्ण असेल, या दिव्य स्मृतींना उजाळा देऊन अतींद्रिय सुखाचा अनुभव घेणे. याचेच गायन आहे, 'रंग खेळू चला, रंग उधळू चला, आला आला हो कान्हा आला, आज आनंदी आनंद झाला।'

यासाठी प्रथम आवश्यकता आहे ती स्वतः ज्ञान रंगात पूर्णपणे रंगण्याची. जोपर्यंत आपण स्वतः ज्ञान रंगात रंगत नाही तोपर्यंत दुसऱ्यांनाही ज्ञानाचा रंग चढवू शकत नाही. त्यामुळे वर्तमान संगमयुगात प्रत्येकाने ईश्वरी ज्ञान रंगात प्रथम स्वतः रंगले पाहिजे. त्याचप्रमाणे आपल्या मनात जे काही विकार, कुसंस्कार असतील त्यांची होळी करून स्वतःला होली (holy) अर्थात पवित्र बनविले पाहिजे.

अशारीतीने होळी साजरी करणे अर्थात होली (holy) वा पवित्र बनणे. पवित्रता अर्थात संपूर्ण निर्विकारिता. आपल्या मनात कुठल्याही विकाराचा स्पर्श होता कामा नये. त्यासाठी मुख्य पुरुषार्थ आहे स्वतःला आत्मा समजून एक शिवबाबांची मोठ्या प्रेमाने आठवण करणे. होळीचा दुसरा अर्थ आहे, 'हो' 'ली'; ज्या गोष्टी घडून गेल्या त्याचे चिंतन न करणे कारण जे व्हायचे ते तर होऊन गेले, मग त्याचे व्यर्थ चिंतन करण्यात काय फायदा? तिसरा अर्थ आहे, 'हो ली' अर्थात 'मैं आत्मा शिवबाबा की हो गई।' एक शिवबाबांच्या प्रेमाच्या रंगात रंगून जाणे. सदा लवलीन स्थितीचा अनुभव करणे (यालाच भक्तिमार्गात आत्मा परमात्म्यात लीन झाला असे म्हटले जाते. वास्तविक आत्मा परमात्म प्रेमात लवलीन होतो) म्हणूनच म्हटले जाते, योगी आत्म्यासाठी प्रत्येक दिवशी होळीचे पावन पर्व आहे. अशी ही पावन होळी आपण सर्वांनी साजरी करावी, हीच मंगलकामना !

भ्रष्टाचारमुक्तीच्या दिशेने वाटचाल

ब्र.कु.जयश्री खिलारी, विक्रोळी-मुंबई.

कलियुगाच्या काही निशाणी सांगताना आपण एक निशाणी अवश्य सांगतो आणि ती म्हणजे 'सिद्धांतहीन वा मूल्यहीन राजनीती' अशा राजनीतीमुळे सामान्य माणसाचे जीवन एकदम खालची पातळी गाठू लागते. जेथे सिद्धांत वा मूल्य नसतात तेथे कमी-अधिक प्रमाणात भ्रष्टाचार अवश्य असतो आणि जोपर्यंत त्याला कुणी आव्हान देत नाही तोपर्यंत तो पचवलाही जातो. आजकाल भ्रष्टाचाराचा कहर झाला असून, प्रत्येक व्यक्ती त्यापासून पिडा अनुभवत आहे. मग ती व्यक्ती लौकिक असो वा अलौकिक !

□ भ्रष्टाचार - एक अफूसारखे व्यसन

ज्याला भ्रष्टाचाराची सवय असते, त्याच्यासाठी ती एका अफूच्या व्यसनासारखी असते. भ्रष्टाचार करण्यात जोपर्यंत अडचण येत नाही तोपर्यंत भ्रष्टाचाराची पातळी वाढतच जाते, अधिकाधिक पैसा गोळा करण्याची त्याची धुंदी वाढतच जाते. त्यामुळे सरकारी कार्यालयातील एखाद्या कर्मचाऱ्याकडे कधी-कधी करोडो रुपये सापडतात. भूतपूर्व पंतप्रधान स्व. राजीव गांधी यांनी म्हटले होते की गरीबांसाठी असलेल्या योजनांतील एका रुपयातील केवळ १७ पैसे त्यांच्यापर्यंत पोहचतात. हे त्यांच्या वेळचं गणित होतं. पण आता ५ पैसे देखील पोहचत असतील की नाही, याची शंका आहे. विडंबना अशी आहे की या देशात दिवसेंदिवस गरीब हा अधिक गरीब होत आहे आणि श्रीमंत हा अधिक श्रीमंत होत चालला आहे. पर्यायाने देशात असमानता, गुन्हेगारी, माफिया, व्यभिचार फोफावतांना दिसत आहे.

आपला हा भारत देश संविधान - एका नियमावली अनुसार चालतो, हे लक्षात घेतले पाहिजे. संविधानाचे अध्ययन करणे हे प्रत्येक नागरिकाचे कर्तव्य आहे. संविधान म्हणजे जणू एक आध्यात्मिक पुस्तक आहे. संविधानामध्ये सर्व प्रकारच्या असमानता निषिद्ध आहेत. कुणी आध्यात्मिक असो वा नसो पण संविधान प्रत्येक भारतीयावर बंधनकारक आहे. कुणीही असं म्हणू शकत नाही की आमचं संविधानाशी काही देणं-घेणं नाही.

□ आज भ्रष्टाचार हा शिष्टाचार झाला आहे

आज भ्रष्टाचार निर्मूलन होऊच शकत नाही अशी सर्वांची ठाम समजूत झाल्यामुळे भ्रष्टाचार हा जीवनाचा अविभाज्य भाग आहे, असे सरळ-सरळ स्वीकारण्यात आले आहे. आपले काम झाल्याशी मतलब आणि आपला वेळ वाचतो ना अशी प्रतिक्रिया ऐकायला मिळते. कधी-कधी याला अपवाद असू शकतो. परंतु बरेच जण भ्रष्टाचाराला सर्विस चार्जेस असे गोंडस नाव देऊन त्याचे समर्थन करतात. एकंदरीत भ्रष्टाचार इतका रक्तात मिसळला आहे की लाच देणारे व घेणारे यांना त्यात जरासुद्धा वावगे वाटत नाही. परिणामतः भ्रष्टाचार खूपच फोफावत गेला व त्याचा पाश सामान्य माणसाच्या गळ्याला आवळला गेला. गरीब लोक, शेतकरी यांना आत्महत्येशिवाय पर्यायच उरला नाही तसेच प्रामाणिक करदात्यांना भ्रष्टाचार हा अत्याचारा-सारखा बखोटीला बसल्याने, ते रडकुंडीला आले आहेत.

मला पण एकदा अनुभव आला. माझे नारायणगाव येथील सरकारी कार्यालयात काम निघाले. मोठ्या मुशिकलीने वेळ काढून मी गेले. काम झाले नसते तर माझे मोठे नुकसान झाले असते. ग्रामीण भागात मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार चालतो, म्हणून मी मुख्य अधिकाऱ्याला भेटले. नेहमीप्रमाणे मी ब्रह्माकुमारीच्या सफेद युनिफॉर्म मध्येच होते. त्यांना मी माझा परिचय करून दिला आणि विनंती केली की मीसुद्धा सरकारी अधिकारी आहे. मला तुम्ही मदत करा. त्यांनी मला मदतीचे आश्वासन दिल्याने मी आनंदित झाले. नंतर मी त्यांच्या ज्युनिअर्सकडे गेले तेव्हा त्यांनी मला सरळ सांगितले की तुम्हाला या कामाचे पैसे द्यावे लागतील अन्यथा काम होणार नाही तेव्हा मी त्यांना मोठ्या साहेबांचा संदर्भ दिला. नंतर ते म्हणाले की 'साहेब आमच्यामार्फत पैसे घेतात.' त्यावर मी म्हटले की हे पहा, 'मी एक आध्यात्मिक व्यक्ती आहे. शिवाय मी सरकारी अधिकारी आहे. मी कधी एक पैसा कुणाकडून घेतला नाही व कुणाला दिला नाही' हे ऐकून त्यांनी मला जे उत्तर दिले

त्याने मी अवाकू झाले. ते म्हणाले, 'मॅडम, तुम्ही पैसे घेत नसाल, तो तुमचा प्रश्न आहे. आम्ही मात्र घेणार.' त्याक्षणी मला काय वाटले हे सांगता येणार नाही. पण मी भ्रष्टाचाराच्या चक्रव्यूहात सापडले होते. मला पैसे द्यावे लागले. मला खूप क्लेश झाला. मी वेदनेचा अनुभव केला की आज मला सिद्धांत पाळता आला नाही.

परंतु आता मात्र दिवस बदलले आहेत. भ्रष्टाचाराच्या विरुद्ध लढण्यासाठी सामान्य माणसाच्या हाती आण्णा हजारे यांनी माहितीच्या अधिकाराचे शस्त्र उपलब्ध करून दिले आहे, ज्यामुळे काही प्रमाणात का होईना भ्रष्टाचाराला आळा घालता आला आहे.

□ आण्णा हजारे बनले लोकपालचे प्रणेते

आध्यात्मिक जगतालाही प्रभावित करणारे आण्णा हजारे, एक असे उदाहरणमूर्त बनले आहेत की लोकांच्या कल्याणार्थ त्यांनी भ्रष्टाचारविरुद्ध १६ वेळा उपोषण करून मंत्री-मंडळाला गदागदा हलवले व भ्रष्ट मंत्र्यांना घरी बसवले. असे काय आहे त्यांच्यात? काही वर्षापूर्वी मला मुंबई दूरदर्शनला आण्णा हजारे यांना भेटण्याचा योग आला होता. आण्णा नेमके माझ्या बाजूला बसले होते त्यामुळे त्यांच्याशी बोलायला संधी मिळाली आण्णांचा साधेपणा, नम्रता, दृढता, समर्पणमयता, स्वच्छता इत्यादी अनेक मूल्यं हृदयाला स्पर्श करणारी होती. मी त्यांना एक प्रश्न विचारला, 'आण्णा, तुमच्याकडे कुठला पक्ष नाही, पंथ नाही, पद नाही, अधिकार नाही, शिक्षण नाही, संपत्ती नाही, विशेष व्यक्तीभाव नाही तरीही तुम्ही मंत्र्यांना कसे काय हादरवून टाकता?' तसे ते हसायला लागले व म्हणाले, 'खरं आहे माझ्याकडे काही नाही पण आहे ते फक्त निष्कलंक चारित्र्य तसेच ते कायम ठेवण्याचा मी प्रयत्न करतो. त्यातूनच लोककल्याणासाठी झटण्याची प्रचंड शक्ती मला प्राप्त होते.' त्यांच्या म्हणण्यातील सत्यता आपण सर्व जाणतोच. गेल्या दोन वर्षात आण्णा हजारेंनी आंदोलनासाठी संपूर्ण नागरी ताकद एकवटली होती व ती 'न भूतो न भविष्यती' अशी होती. देशाच्या काना-कोपऱ्यातून स्वखर्चाने आंदोलनासाठी येणारी माणसे भ्रष्टाचाराने पोळलेली होती. भ्रष्टाचाराचा राक्षस जो सर्व मूल्ये पायदळी तुडवतो, कधी सूक्ष्म तर कधी

सोनेरी मृगासमान मायावी रूप धारण करतो, त्याला जेरबंद करण्यासाठी आण्णांनी दोन वेळा उपोषण केले, तेही वृद्ध वयात. आण्णांना मिळालेला लाखो-करोडो लोकांचा पाठिंबा पाहून सरकारने लोकपाल विधेयक संसदेत मंजूर करण्या-विषयी आश्वासन देखील दिले परंतु ते पाळण्यात आले नाही. आता पुन्हा लोकपाल आणण्यासाठी आण्णांनी ९ दिवस उपोषण करून विजय मिळविला. हा विजय होता सत्याचा, निष्ठेचा, लोककल्याणाच्या तळमळीचा तसेच त्यांच्या आध्यात्मिक शक्तीचा.

अशाप्रकारे आण्णांनी भ्रष्टाचाराला पकडण्यासाठी 'पिंजरा' तयार केला व सामान्य माणसाला अनैतिकता, अप्रवृत्तीला रोखण्यासाठी दुसरे मोठे शस्त्र मिळवून दिले. अजून एक तिसरे शस्त्र ते आणणार आहेत व ते म्हणजे 'भ्रष्ट लोकप्रतिनिधींना परत बोलविण्याचा अधिकार'. या सर्व गोष्टींना आपल्या दृष्टीने यासाठी विशेष महत्व आहे की एक साधारण व्यक्ती आपल्या निष्कलंक चरित्राला, आपल्या जीवनातील मूल्यांना, अध्यात्माला कशी शक्ती बनवू शकतो व देशाला उभे करू शकतो हे आपण सर्वांनी पाहिले. जे आजवर झाले नाही ते दोन वर्षात आण्णा करू शकले.

□ देशात भ्रष्टाचारविरोधी अद्भूत परिवर्तन

खरोखर २०१२-१३ मध्ये भारत देशात अद्भूत चांगल्या, वाईट गोष्टी पहायला मिळाल्या. एखाद्या अन्याया-विरुद्ध मध्यम व उच्च वर्गीय लोक एकत्र येऊन रस्त्यावर उतरले होते. त्यांच्या या उत्स्फूर्त प्रतिक्रियेमुळे संविधानातील 'एकतेच्या सूत्राचा' व्यवहारात खरा अवलंब झाला होता. त्याचबरोबर आण्णा हजारे यांच्या आंदोलनातील काही महत्वाच्या व्यक्तींनी सत्य, अहिंसा, ईमानदारीची मूल्ये घेऊन, संविधानाने जनतेला मालक करणाऱ्या तत्वाला धरून, राजनीतीमध्ये प्रवेश केला आणि परंपरागत चालत आलेल्या सिद्धांतहीन राजनीतीला जबरदस्त धक्का दिला यातूनच पुढे एका वर्षात 'आम आदमी पार्टी' ची स्थापना झाली. अगदी अनपेक्षितपणे श्री. अरविंद केजरीवाल दिल्लीचे मुख्यमंत्री बनले. हे सारे काही चमत्कारिक पण त्याचा

► पान क्र. ३२ वर

महाशिवरात्रीचा पावन संदेश

ब्र.कु.तारा, पनवेल.

‘शिव’ याबरोबर ‘रात्री’ हा शब्द आध्यात्मिक रहस्याकडे इशारा करीत आहे. आपल्या येथे मुलाचा जन्म जरी रात्री झाला तरीसुद्धा त्याचा जन्मदिन दिवसाच साजरा करतो. जेव्हा एखाद्या महापुरुषाचा जन्म होतो तेव्हा म्हटले जाते की आज त्याची जयंती आहे किंवा कोण्या देवी-देवतेचा जन्मोत्सव साजरा करतो तेव्हा म्हणतात की अष्टमी, नवमी इत्यादी आहे. पण शिवाबरोबरच रात्रीचा हा सण त्या समयपासून साजरा केला जातो जेव्हा ही सृष्टी मनोविकारांना वशीभूत होऊन अज्ञान अंधःकारात असते आणि लोक पतित तसेच दुःखी होऊन अज्ञान निद्रेत असतात. कलियुगाचे अंती पतितपावन परमपिता शिव परमात्मा या सृष्टीवर दिव्य जन्म घेतो. अशाप्रकारे अवतरित होऊन ज्ञान-सूर्य शिव परमात्मा ज्ञान-प्रकाश देतो त्यामुळे अल्प काळातच ज्ञानाचा प्रभाव साऱ्या विश्वात पसरतो. कलियुगाच्या स्थानी सत्ययुगाची स्थापना होते आणि अज्ञान अंधःकार तसेच मनोविकारांचा समूळ विनाश होतो.

शिव याचा अर्थ आहे ‘कल्याणकारी’. परमात्म्याचे हे नाव यासाठी आहे की तो धर्मग्लानीच्या वेळी जेव्हा सर्व मनुष्यांमे माया अर्थात काम, क्रोध, लोभ, मोह, अहंकार या पाच मनोविकारांपायी दुःखी, अशांत, पतित व भ्रष्टाचारी होतात तेव्हा त्यांना पुन्हा पावन तथा संपूर्ण निर्विकारी बनविण्याचे कल्याणकारी कर्तव्य करतो. शिव ब्रह्म लोकात (परमधामात) निवास करतो आणि तो धर्मभ्रष्ट व कर्मभ्रष्ट जगाचा उद्धार करण्यास ब्रह्मलोकापासून खाली उतरून एका माणसाच्या शरीराचा आधार घेतो. शिव परमात्म्याच्या या अवतरणाच्या किंवा दिव्य तथा अलौकिक जन्माच्या पुनीत स्मृतीतच ‘महाशिवरात्रीचा’ सण साजरा करण्यात येतो. परमात्मा शिव कोणा मातेच्या गर्भापासून जन्म घेत नाही कारण तो तर स्वतःच सर्वांचा माता-पिता आहे, मनुष्य सृष्टीचा चैतन्य बीजरूप असून जन्ममरण तथा कर्म बंधनरहित आहे. तो एका साधारण माणसाच्या वृद्धावस्थेतील शरीरात प्रवेश (परकाया प्रवेश) करतो. यालाच शिव परमात्म्याचा

दिव्य जन्म किंवा अवतरण म्हणतात कारण तो ज्या शरीरात प्रवेश करतो ते एक जन्म-मरण तथा कर्मबंधनाच्या चक्रात येणाऱ्या मनुष्यात्म्याचेच शरीर असते.

बहुतकरून सर्वच धर्मांचे लोक म्हणतात की परमात्मा एक आहे आणि सर्वांचा पिता एक आहे म्हणून सर्वच माणसे आपसात भाऊ-भाऊ आहेत. आता प्रश्न असा उद्भवतो की तो एक पारलौकिक परमपिता कोण आहे ज्याला सर्वच मानतात? आपण पहाल, भले प्रत्येक धर्माचे संस्थापक वेगवेगळे आहेत पण प्रत्येक धर्माचे अनुयायी निराकार, ज्योतिस्वरूप शिव परमात्म्याच्या प्रतिमेला (शिव लिंग) कोणत्या ना कोणत्या रूपात मान्यता देतात. भारतात परमपिता शिव परमात्म्याच्या ज्योतिस्वरूप शिवलिंगाला व्यापक स्तरावर मान्यता तर देतातच पण भारताबाहेरही इतर धर्मांचे लोकही याला मान्यता देतात. मुसलमानांच्या पवित्र स्थानी मक्केतही याच आकाराचा पाषाण आहे ज्याचे ते मोठ्या प्रेमाने व सन्मानाने चुंबन घेतात. त्याला ते संगे-ए-असवद म्हणतात. पण तेसुद्धा हे रहस्य जाणत नाहीत की त्यांच्या धर्मात मूर्ती पूजेला मान्यता नसतानाही शिवलिंगाच्या आकाराच्या पाषाणाची स्थापना का करण्यात आली आहे? ख्रिस्ती धर्माचा संस्थापक येशू ख्रिस्त तसेच शिख धर्माचा संस्थापक नानकाने सुद्धा परमात्म्याला एक निराकार ज्योतिस्वरूप मानले आहे. जपानमध्ये बौद्ध धर्माचे अनुयायी सुद्धा याच आकाराची प्रतिमा आपल्या समोर ठेऊन त्यावर आपले ध्यान एकाग्र करतात. त्या प्रतिमेला ते ‘चिंकोन सिकी’ असे म्हणतात. चीनमध्ये शिवलिंगाला ‘हुवेड-हिफुह’ म्हणतात तर ग्रीसमध्ये शिवलिंगाचे ‘फल्लुस’ हे नाव अजूनही प्रचलीत आहे. यहुदी लोक शिवलिंगाला ‘बेलफेगो’ म्हणतात. बाॅबिलॉनमध्ये शिवलिंगाला ‘शिडन’ म्हणतात. थायलंडला स्याम येथेही एकोनिस व ऐस्टर गैरीस नावांनी शिवलिंगाची पूजा होत असते. इटलीच्या रोम शहरात पूर्वी काही रोमन कॅथलिक ख्रिस्ती लोकही

► पान क्र. ३२ वर

मेडिटेशनद्वारे संपूर्ण स्वास्थ्याची प्राप्ती संभव

ब्र.कु.कुमार, टाणे-पश्चिम.

संपूर्ण विश्वात ध्यान अथवा मेडिटेशनच्या अनेक पद्धती प्रचलित आहेत. वास्तविक ध्यान ही अशी क्रिया आहे ज्यामध्ये मनुष्य स्वतःला ज्योतिर्बिंदूस्वरूप आत्मा समजून, स्मृतीच्या माध्यमाने ज्योतिर्बिंदूस्वरूप परमात्म्याशी संबंध जोडतो. ध्यानाच्या या भावनेला सर्वांनी स्वीकारले आहे. लॅटिन भाषेमध्ये मेडिटेशनला मेडिसी अर्थात स्वास्थ्य सुधारण्याची कला असे म्हटले जाते. जर मेडिटेशन ही स्वास्थ्य सुधारण्याची क्रिया आहे तर ती मानव मात्राचे कोणते स्वास्थ्य सुधारते? कारण मानवाला सामान्य तसेच आनंदमय जीवन जगण्यासाठी शारीरिक स्वास्थ्याबरोबर मानसिक, सामाजिक, पारिवारिक, नैतिक, आध्यात्मिक स्वास्थ्याची देखील आवश्यकता असते.

वास्तविक एखाद्याला औषध देऊन त्याचे स्वास्थ्य सुधारण्याची विधी ही सर्वात खालच्या दर्जाची विधी आहे. याचा अर्थ असा आहे की यापेक्षा अधिक चांगल्या विधी आपल्याकडे प्रचलित आहेत. त्या समस्त विधींपैकी सर्वात श्रेष्ठ आहे ध्यान विधी. प्रस्तुत लेखात आपण 'सायको न्यूरोबिक हीलिंग' (मनःशक्ती उपचार) च्या दृष्टीकोनातून ध्यानाच्या उच्चतम स्थितीविषयी चर्चा करू या.

आजकाल कुठल्याही उपचार पद्धतीत आजाराची लक्षणे विचारात घेऊन त्याआधारे त्यावर उपचार केले जातात. परंतु बहुतांशी आजाराची मूळ कारणे ही अंतर्मनात खोलवर दडलेली असतात जी आजाराच्या लक्षणांच्या रूपात शरीरावर प्रकट होतात. दार्शनिकांनी प्रेम अथवा सकारात्मक उर्जेचा अभाव यालाच आजाराची संज्ञा दिली आहे. आपण हे जाणतो की या सृष्टीवर असा एक समय होता जेव्हा मनुष्य देवी-देवतांच्या रूपात निवास करीत होता. देवी-देवता सदा निरोगी होते. तसेच ते साधारण १२५ ते १५० वर्षे जगत होते. त्या कालखंडाला सत्ययुग व त्रेतायुग असे म्हटले जाते. तो मनुष्य सृष्टीचा सुंदर पूर्वार्ध होता. त्यावेळी निरोगी रहाण्याचे एकमेव कारण होते ते म्हणजे नकारात्मक उर्जा व भावनांचा संपूर्ण अभाव.

देवी-देवता सर्वगुणसंपन्न, १६ कला संपूर्ण, संपूर्ण निर्विकारी, मर्यादा पुरुषोत्तम व अहिंसा परमोधर्म होते तसेच ते सतोप्रधान होते. अर्थात आत्म्याचे जे सात गुण (सुख, शांती, आनंद, प्रेम, पवित्रता, ज्ञान आणि शक्ती) आहेत त्यांनी ते संपन्न होते.

या सात गुणांपैकी कोणत्याही एका गुणाचा अभाव आजाराचे कारण बनते. त्यामुळे संपूर्ण स्वास्थ्य पुन्हा प्राप्त करण्यासाठी या सात गुणांना जीवनात कार्यान्वित करणे हाच 'सायको न्यूरोबिक्स'चा (मनःशक्ती उपचाराचा) मूळ आधार आहे. हे सात गुण आपल्याला शारीरिक, मानसिक, भावनात्मक आणि आध्यात्मिक संतुलन प्रदान करतात. फलस्वरूप संपूर्ण स्वास्थ्य प्राप्त होते.

सत्ययुग व त्रेतायुगातील देवी-देवता या संपूर्ण आत्म-अभिमानी (मी आत्मा आहे, शरीर नाही) होत्या. त्यामुळे त्या सदा स्वस्थ होत्या. पुढे कालपरत्वे पुरुष (आत्मा) व प्रकृती दोन्ही सतो, रजो व तमो या तीन स्थितीतून परिवर्तित होत जातात. त्यामुळेच जो मनुष्य आत्मा सत्ययुग व त्रेता-युगात आत्मअभिमानी होता तो द्वापर व कलियुगात रजो, तमो मध्ये येत-येत देहअभिमानी बनत गेला. परिणामतः त्याच्या सात गुणांचा ऱ्हास होत गेला व त्यामुळे आजारांचे प्रमाणही वाढत गेले. आपण जर काही दशकापूर्वीचा विचार केला तर इतके आजार नव्हते. परंतु जसजसा काळ पुढे जात गेला तसतसे आजार वाढतच गेले. सध्या रोज वैद्यकीय क्षेत्रात नवीन औषधे, परीक्षण व संशोधन केले जात आहे. विज्ञानाद्वारे प्रत्येक आजाराचे निराकरण करण्याचा प्रयत्न केला जात आहे परंतु मन कमजोर होण्याचा जो मुख्य आजार आहे त्याच्याकडे मात्र विज्ञानाचे जरासुद्धा लक्ष नाही. याला कारण म्हणजे विज्ञान सूक्ष्म वस्तूंचे निर्माण करू शकतो पण सूक्ष्म शक्तीरूप मनाची साधी ओळखसुद्धा विज्ञानाला झालेली नाही.

वास्तविकता अशी आहे जेव्हा आपण मनात एक विचार निर्माण करतो तेव्हा आपण एक उर्जा निर्माण करीत असतो.

सकारात्मक विचाराद्वारे सकारात्मक उर्जा व नकारात्मक विचाराद्वारे नकारात्मक उर्जा निर्माण होते. आपल्या मनात वारंवार उठणारे विचार, आपले भाग्य निर्माण करीत असतात. सर्वप्रथम आपले विचार आपल्या अनुभूतीवर प्रभाव टाकतात. आपली अनुभूती भावना बदलते. भावना दृष्टिकोन बदलतात. दृष्टिकोनाचा परिणाम आपल्या कार्यावर पडतो. वारंवार तेच कार्य केल्याने सवय लागते. शेवटी सवयीतून आपले व्यक्तित्व निर्माण होते आणि त्यातूनच आपले भाग्य बनते.

विचारांचा संबंध मनाशी आहे. मनाचा आत्म्याशी आहे आणि आत्म्याचा संबंध अध्यात्माशी आहे. विचारांच्या असंतुलनालाच आध्यात्मिक असंतुलन असे म्हटले जाते. हे दैवी गुणांच्या अभावाचे सूचक आहे. दैवी गुणांच्या अभावाचा परिणाम आपल्या मानसिकतेवर होत असतो. तसेच मानसिकतेचा परिणाम शरीरात कार्य करणाऱ्या रसायनांच्या निर्मितीवर होतो. सकारात्मक विचार या रसायनांच्या निर्मितीमध्ये सहाय्यक ठरतात. याउलट नकारात्मक विचार या रसायनांच्या निर्मितीमध्ये बिघाड निर्माण करतात. अशाप्रकारचे रसायनांच्या निर्मितीमधील असंतुलन प्रत्येकाचे शरीर वेगवेगळ्या काळापर्यंत सहन करते. परंतु त्यानंतर मात्र एखाद्या रोगाची लक्षणे शरीरावर प्रकट होतात. त्यामुळे एखाद्या आजारावर उपचार करण्यापूर्वी त्या रोग्याच्या मनातील भावना, त्याचा भूतकाळ जाणणे आवश्यक असते कारण आजाराचे मूळ हे कुठली ना कुठली दुर्भावना अथवा दैवी गुणांच्या अभावामध्ये लपलेले असते.

काही आजारांचे कारण वर्तमान जन्मात किंवा पूर्व-जन्मात घडलेली एखादी घटना किंवा त्यामुळे उत्पन्न झालेले विचार हेही असू शकते. त्यामुळे या आजारांना बरे करण्यासाठी आजवर संमोहन शास्त्राचा वापर केला जात असे परंतु आता 'सायको न्यूरोबिक' उपचार पद्धती अधिक उपयुक्त ठरत आहे. या उपचार पद्धतीत नकारात्मक विचारांमुळे निर्मित आजारांना सकारात्मक विचारांनी अथवा दैवी गुणांच्या धारणेने ठीक केले जाते. यात राजयोगाची विधी सर्वात अधिक मदतगार बनली आहे.

राजयोगाच्या विधीचा केंद्रबिंदू आहे मन व मनाद्वारे

निर्मित विचार. विचारांना कर्मांचे बीज म्हटले जाते, जे आपले भाग्य निर्माण करतात. वर्तमानकाळात आपल्या वाट्याला आलेले भोग हे आपल्या पूर्वीच्या विकर्मांकडे इशारा करतात. राजयोगांतर्गत जेव्हा आपण स्वतःला आत्मा समजून परमज्योति परमात्म्याशी स्मृतीद्वारे संबंध जोडतो तेव्हा आत्म्याला जी उर्जा प्राप्त होते, तिला योग अग्नि असे म्हटले जाते. या योगअग्निद्वारे आपल्या विकर्मांचा नाश होतो. अशाप्रकारचा योग अग्नि प्रदीप्त करण्यासाठी आत्मा, परमात्मा व सृष्टीचक्राचे संपूर्ण ज्ञान तसेच परमात्माद्वारा प्राप्त दिव्य बुद्धीची आवश्यकता आहे. त्याचबरोबर ब्रह्मचर्य, शुद्ध अन्न, नियमित सतसंग व दैवी गुणांची धारणा या चार मुख्य गोष्टींकडे विशेष लक्ष द्यावे लागते. राजयोगाचे प्रशिक्षण विनामूल्य प्राप्त करण्यासाठी आपल्या जवळच्या कुठल्याही ब्रह्माकुमारीज् सेवाकेंद्राला अवश्य भेट द्या व राजयोगाच्या अभ्यासाने संपूर्ण स्वास्थ्य प्राप्त करण्याचा प्रयत्न करा.

सर्वात महत्वाची गोष्ट म्हणजे राजयोग हा स्वयं परमात्मा शिव पित्याने शिकवला असून, त्याच्या अभ्यासानेच मनुष्य देवतातुल्य बनतो. फलस्वरूप निकट भविष्यात भारतभूमीवर स्थापन होणाऱ्या स्वर्गात देवी-देवतांची काया 'कंचन' अर्थात सदा संपूर्ण निरोगी असते. ❖❖❖

गीता सांगती परमपिता शिव

गीता सांगती परमपिता शिव, भक्तीचे फळ देती ।
ज्या ज्ञानाने घडती देव, होई सर्वांची सद्गती ॥ १ ॥
सकळा हवी सुख आणि शांती, काळा हवी नवी संस्कृती ।
विकारावश झाले तन-मन, जगा हवी दुःखातून मुक्ती ॥ २ ॥
धर्मभ्रष्ट अन् कर्मभ्रष्ट ही धरतीवरची सारी वस्ती ।
श्रेष्ठ घडावे प्रथम कर्म हे, हीच घडावी येथे क्रांती ॥ ३ ॥
स्वतःस आत्मा म्हणून ओळखा, परमात्मा मग दूर नसे ।
यथार्थ रूपे त्यास स्मरता, होशी पावन देवता जसे ॥ ४ ॥
ज्ञानयज्ञ रचला शिवाने, स्वर्गाची करण्या निर्मिती ।
या यज्ञात देऊ चला, पाच विकारांची आहुती ॥ ५ ॥

-- ब्र. कु. राकेश, बिबवेवाडी-पुणे.

परमात्मा शिव पिता सर्वशक्तिवान आहे

ब्र.कु.डॉ.संजय माळी, पाचोरा.

परमात्मा शिव म्हणजे परम मंगलकारी, त्रिलोकीनाथ, अनादि, अजन्मा आणि साक्षीस्वरूप आहे. तो स्वयंभू, शुभंकर असून सर्वशक्तिवान आहे. त्याची महिमा अगाध व अनंत आहे. आपल्याला मिळालेल्या विविध शक्ती किंवा विशेषता या सर्व परमेश्वराच्याच असतात. आपण फक्त निमित्त असतो. कर्ताकरविता तोच असतो परंतु आपण जेव्हा कर्तेपणा स्वतःकडे घेतो तेव्हा मी मध्ये आला की घोटाळा होतो. म्हणून संपूर्ण अहंकार त्यागून ईश्वराला शरण जाणे, हे कधीही उत्तम !

माणसाने नेहमी असे समजावे की आपल्याजवळ जे काही चांगले आहे - सत्ता, संपत्ती, यश, किर्ती, ज्ञान किंवा समज, शक्ती या सर्व गोष्टी दयाघन ईश्वराने दिलेली स्नेहभेट (gift) आहे. त्यामुळे त्याविषयी उगीचच गर्व करू नये किंवा फुशारकी मारू नये. कोणता क्षण काय घेऊन येईल अन केव्हा काय घडेल ते काही सांगता येत नाही. म्हणूनच सदैव प्रभूचे गुण गावेत. निःस्वार्थ सेवा करावी. चांगल्या लोकांच्या सहवासात रहावे. मुख्य म्हणजे वर्तमान क्षणाचा पुरेपूर आनंद घ्यावा. काही लोक म्हणतात, आम्हाला ईश्वर दाखवा. परंतु ईश्वर काही पहायची वस्तू नाही तर त्याचा अनुभव मात्र घेता येतो. स्वतःला चैतन्य आत्मा समजून त्या परमचैतन्य परमात्म्याला जाणता येते, अनुभवता येते.

ज्ञान ही ईश्वराचीच शक्ती आहे. त्याद्वारे अवघे विश्व परिवर्तित करता येते. विश्वातील अज्ञान अंधःकार दूर करता येतो. ज्ञानशक्ती ही आपल्याला ज्ञानेश्वर स्वरूप बनविते. पवित्रता ही शिव परमात्म्याचीच शक्ती आहे. त्याद्वारे सर्वप्रकारची अपवित्रता पळवून लावता येते. त्या सत-चित-आनंद स्वरूप परमात्म्याची आनंदशक्ती ही दुःख, दैन्य, पाप-ताप, आधी-व्याधी, दूर करणारी शक्ती आहे. या विश्वाचे नियमन करणारी नियामक शक्तीही परमेश्वराचीच आहे. माणूस त्याच्यापुढे काहीच नाही, परंतु देहअभिमानामुळे मी असं केल, मी तसं केल, असे तो म्हणत असतो यामुळे त्याचे पतन होत असते. आता संगमयुगात

जेव्हा आपण आत्मअभिमानी व परमात्मअभिमानी बनतो, तेव्हाच आपली उश्रती होते.

भगवंताची कृपा ही ज्ञान व योगानेच प्राप्त होते. आता भगवंत आपल्या मुलांवर कृपेचा पूर्ण वर्षाव करीत आहे. त्यांना दिव्य दृष्टी प्रदान करीत आहे. हाच ज्ञानाचा तिसरा नेत्र होय. तसेच भगवंत आपल्याला तिन्ही लोकांचे (मूल वतन, सूक्ष्म वतन व स्थूल (साकारी) वतन) आणि तिन्ही काळाचे ज्ञान देऊन त्रिलोकीनाथ व त्रिकालदर्शी बनवित आहे. योगी आत्म्यांचा सर्वगुण, सर्वशक्ती आणि वरदानांनी शृंगार करीत आहेत. त्यांना आपल्यासारखे बनवित आहेत.

खरं तर ईश्वराचे स्वरूप जाणण्याचा जे प्रयत्न करतात, त्यांना ईश्वर आपल्या स्वरूपाचे यथार्थ दर्शन घडवितात. अशाप्रकारे ज्याला ईश्वराचे यथार्थ स्वरूप कळले; तो या जगातील सर्वात जास्त भाग्यवान होय. एकदा साधकाला ईश्वराची प्राप्ती झाली की त्याला या जगात आणखीन प्राप्त करून घेण्यासारखे काहीच उरत नाही. ज्याप्रमाणे भ्रमराला कमळाची गोडी लागली की तो कमळावर जीवापाड प्रेम करू लागतो.

परमात्मा हे अनेकानेक शक्तींचे मोठे भांडार आहे. ते सर्व शक्तींचे दाता आहेत. गुणसागर आहेत. गुणदाता आहेत. ज्ञानसागर, ज्ञानदाता आहेत. त्यांच्या सर्व शक्तींवर, गुणांवर, त्यांच्या प्रिय बालकांचा अधिकार आहे. संगमयुगात परमात्मा अवतरित झाल्यावर, त्यांनी दिलेल्या श्रीमताच्या आधारे जे आपले जीवन व्यतीत करतात, त्या संपूत मुलांना ते आपल्या सर्व गुणांचा व सर्व शक्तींचा वारसा देतात. म्हणून सत्ययुगातील श्रीनारायण व श्रीलक्ष्मी यांना भगवान, भगवती असे म्हटले जाते. अशारीतीने मनुष्याला देवता बनविण्याची किमया ही एक परमात्माच करतो. संपूर्ण पतित सृष्टीला पुन्हा पावन बनविण्याची सर्वश्रेष्ठ जादुगरी परमात्माच करतो. सर्व मनुष्य आत्म्यांना मुक्ती व जीवनमुक्तीचे वरदान देणारा एक परमात्मा शिव पिताच आहे म्हणूनच तो सर्वशक्तिवान आहे. ❖❖❖

► पान क्र. १६ वरून

गेल्या आहेत परंतु अद्याप अंधश्रद्धेचे निर्मूलन झालेले नाही. बंधूनी, जोपर्यंत परमात्म्याने प्रगट केलेले संपूर्ण सत्य समाजा-पुढे येत नाही व समाज त्या सत्याचा स्वीकार करीत नाही तोपर्यंत अंधश्रद्धेचा अंधःकार नष्ट होणार नाही, ही काळ्या दगडावरची रेघ आहे. अर्थात अंधश्रद्धेवरील अंतिम उपाय अथवा अमोघ शस्त्र परमात्म ज्ञानच आहे. हे परमात्म ज्ञान मानवमात्रासाठी संजीवनी आहे. या संजीवनीचे म्हणजेच आत्मा, परमात्मा, ज्ञान्याचे तीन थेंब (ज्ञानबिंदू) बुद्धीच्या तिसऱ्या नेत्रात पडतील त्यावेळी अंधश्रद्धेचे अंधत्व नष्ट होऊन मानवमात्राला ज्ञानाची दिव्यदृष्टी प्राप्त होईल. या दिव्य दृष्टीमुळे श्रद्धा व अंधश्रद्धा स्पष्ट दिसू लागेल. परमात्म्याने श्रद्धा व अंधश्रद्धेचे यथार्थ व अचूक वर्गीकरण केले आहे. ज्ञानमुरलीत परमात्म्याची महावाक्ये आहेत की 'बच्चे, यह तो अंधश्रद्धा है।' तसेच दुसरे महावाक्य येते की, 'यहाँ अंधश्रद्धा की कोई बात नहीं है।' अज्ञान व अंधश्रद्धेचा आरंभ मानव स्वतःच्या देहापासूनच करीत आहे अर्थात तो स्वतःला आत्मा समजण्याऐवजी देह समजत आहे. त्यासाठी परमात्म्याने पहिला धडा हाच शिकविला की, 'तुम्ही विनाशी देह नसून अविनाशी आत्मा आहात.' अशाप्रकारे त्याने प्रत्येक असत्याचा भेद करून पुढील सत्ये प्रगट केली आहेत की कोणीही देहधारी परमात्मा नाही. परमात्मा सर्वव्यापी नाही. 'आत्मा सो परमात्मा' मानणे अज्ञान आहे. शिव आणि शंकर दोन्ही भिन्न आहेत. शिवलिंगसमोरील नंदी ब्रह्माचे प्रतीक आहे अर्थात नंदी शंकराचे वाहन नसून शिव परमात्म्याचे ज्ञान वाहक आहे. अशाप्रकारे परमात्म्याने अवतरित होऊन उच्चारलेल्या महावाक्यांद्वारे सत्य-असत्य, ज्ञान-अज्ञान, श्रद्धा व अंधश्रद्धा याची स्पष्ट जाणीव होते. याउलट साक्षात्कारात कोणत्याही प्रकारची ज्ञानयुक्त वाणी उच्चारली जात नाही. साक्षात्कार हा तर काही क्षणांचा खेळ आहे. त्यापासून कुणालाही सद्गतीचे ज्ञान प्राप्त झालेले नाही. साक्षात्कार हा परमात्म्याचा कधीच होत नसतो आणि जरी तो झाला तरी तो भक्तांना समजणार नाही कारण त्याचे रूप तर अणुपेक्षाही अतिसूक्ष्म ज्योतिर्बिंदू आहे. वास्तविक त्याची केवळ अनुभूति

करावयाची असते म्हणून राजयोगात आत्म-अनुभूती व परमात्म अनुभूती हे शब्द येतात. साक्षात्काराला परमात्म अनुभूती म्हणता येणार नाही कारण साक्षात्कार होतो तो परमात्म्याच्या रचनेचा अर्थात भक्तांच्या इष्ट देवांचा. या इष्ट देवतांकडून कोणताही वारसा हक्क प्राप्त होत नाही. साक्षात्कार हा वैयक्तिक स्वरूपाचा असतो तर परमात्म्याचे साक्षात अवतरण हे सर्व धर्मातील सर्व मनुष्य आत्म्यांसाठी असते. अवतरणातील परमात्म्याच्या महावाक्यामुळे तो सर्व आत्म्यांचा परमपिता, परमसद्गुरु व परमशिक्षक आहे, या तीन मुख्य संबंधाचे ज्ञान प्राप्त होते. परमपित्याच्या संबंधात तो २१ जन्मांच्या सुख-शांतीचा अलौकिक वारसा हक्क प्रदान करतो. परमशिक्षकाच्या संबंधात तो प्रतिदिन ज्ञानमुरलीद्वारे आपल्या आत्मिक विद्यार्थ्यांना देवतांची डिग्री प्राप्त करवून देण्यासाठी अमूल्य असे ज्ञान ऐकवितो व ते ज्ञान जीवनात धारण करण्याच्या युक्त्याही सांगतो, म्हणून प्रत्येक साकार मुरलीत धारणेसाठी मुख्य सारही सांगितले जाते. परमात्मा सद्गुरुच्या संबंधात आपल्या सद्शिष्यांची स्थिती श्रेष्ठ बनवितो. परमात्मा समय प्रतिसमय त्यांना मार्गदर्शन करून त्यांची कलियुगी जीवनबंधनाच्या किनाऱ्यावर असलेली जीवननौका संगमयुगाच्या सुरक्षित पडावावर काही काळ स्थिर करून सत्ययुगी जीवनमुक्तीच्या किनाऱ्यावर लावून देतो. अशाप्रकारे परमपिता, परमशिक्षक व परमसद्गुरु असे तीन सर्वश्रेष्ठ संबंध साक्षात्कारात कोणीही अनुभव करू शकत नाही. केवळ साक्षात्कारामुळे साधकास सत्ययुगी जीवनमुक्ती प्राप्त होणे असंभव आहे कारण जीवनमुक्तीदाता केवळ निराकार परमात्माच आहे, तसेच त्याचे साक्षात अवतरण केवळ संगमयुगातच होते.

अज्ञान काळातील सर्वप्रकारचे भ्रम दूर करून तुम्हाला ज्ञानस्वरूप व्हायचे असेल तर ज्ञानाच्या प्रत्येक मुद्यावर विचारसागर मंथन होणे आवश्यक आहे. स्थूल मंथनाविषयी एका पुराणकथेतील एक प्रसंग असा आहे की, देव व दानवांनी समुद्र मंथन केल्यावर त्यातून भिन्न-भिन्न रत्ने बाहेर पडली. तद्वतच परमात्म्याच्या ज्ञानसागरात साधकाने आपल्या बुद्धीरूपी रवीने विचारांचे मंथन केल्यास त्यातून त्याला अनेक ज्ञानरत्ने प्राप्त होऊ लागतात. असे विचारांचे

मंथन होण्यासाठी रोजची ज्ञानमुरली तर श्रवण करावयास हवीच शिवाय महारथी आत्म्यांची प्रवचनेही श्रवण करावयास हवीत. 'पीस ऑफ माईंड' या चॅनलवर ही सुविधा उत्तम आहे. विशेषतः राजयोगिनी उषा बहेनजी यांनी योग शिबीरात प्रस्तुत केलेले सडेतोड विचार अत्यंत श्रवणीय असतात. त्यांची ज्ञान पटवून सांगण्याची पद्धत पाहून असा भास होतो की, छोटी सरस्वतीच प्रगट झाली आहे. त्यांचे विचार पथभ्रष्ट झालेल्या मानवी मनाला योग्य ती दिशा देणारे आहेत.

बंधूनो, जोपर्यंत हे सत्य की ते सत्य? भविष्यकाळात असे व्हावे की असे होऊ नये? सत्य परमात्म्याने सांगितलेले सत्य आहे की, मनुष्यनिर्मित शास्त्रांनी सांगितलेले सत्य आहे? हे जो पर्यंत तुम्ही विचार मंथनाच्या माध्यमातून शोधण्याचा प्रयास करीत नाही तोपर्यंत संपूर्ण सत्यापर्यंत तुम्ही पोहचू शकणार नाही. हाच विचार दुसऱ्या शब्दात असा सांगता येईल की जोपर्यंत मस्तकाच्या कुरुक्षेत्रावर सत्याचे योद्धे असत्यांच्या योद्ध्यांचा नायनाट करीत नाहीत तोपर्यंत संपूर्ण सत्याचे साम्राज्य मानवी मनात निर्माण होणार नाही! द्वापर युगापासून हजारो वर्षे आपण रामायण व महाभारत या पुराण कथा वाचत आणि ऐकत आलो आहोत जे ऐकले, वाचले तेच सत्य आहे, असे आपण गृहीत धरून चाललो होतो. त्याविषयी सर्वसामान्यांच्या मनात कधीही शंका निर्माण झाली नाही. परंतु ज्यावेळी ज्ञानसागर, ज्ञानसूर्य त्रिकालज्ञानी परमात्माच या धरतीवर अवतरित झाला त्यावेळी त्याने स्पष्ट केले की, रामायण महाभारत या पुराणकथा मनुष्याने आपल्या कल्पना शक्तीने लिहिल्या आहेत.

चांगल्या वाईटाचे प्रतीक किंवा उदाहरणे देण्यासाठी म्हणून या कथा ठीक आहेत परंतु वास्तविकता मात्र नाही. सत्ययुग, त्रेतायुगात तर सर्वच स्त्री-पुरुष अहिंसा परमोधर्मचे पालन करणारे होते अशाप्रकारे परमात्म्याने या दोन्ही युगांची वास्तविकता स्पष्ट करून श्रीराम व श्रीकृष्ण यांच्या संपूर्ण पवित्र, अहिंसक व निर्विघ्न अशा दैवी जीवनाचे यथार्थ दर्शन घडविले. त्यांची ही वास्तविकता समजल्यानंतर कृष्णभक्तांनी हेच गौरवोद्गार काढवेत की, 'माझा मनमोहन

तर संपूर्ण अहिंसक होता त्याचे करकमल कुणाच्याही रक्ताने कधीही कलंकित झाले नाहीत. अज्ञानापोटी त्याला अनेक कलंक लागले गेले असले तरी परमात्म्याने त्याचे जीवन निष्कलंक व निष्पाप असल्याचे सिद्ध केले आहे. ना त्याने महाभारतासारख्या हिंसक युद्धासाठी कुणाला प्रवृत्त केले ना अपराधांचे शतक पूर्ण करणाऱ्या शिशुपालाचा वध केला. ना प्रजेवर अत्याचार करणाऱ्या कंसामाचे पारिपत्य केले ना विषारी दूध पाजणाऱ्या पुतना मावशीला ठार केले. श्रीकृष्णाच्या जीवन कालात म्हणजे सत्ययुगात असुरी वृत्तींच्या नरनारींचे अस्तित्वच नव्हते. त्याचप्रमाणे मर्यादा पुरुषोत्तम श्रीरामाची वास्तविकता ज्ञान झाल्यावर राम भक्तांनी आपल्या अंतरीचा हाच भाव व्यक्त करावा की, 'माझ्या रामाने ना रावणाचा, ना त्याच्या मारीच मायेचा, ना वाली नावाच्या वानराचा कपटाने वध केला. त्याने कधीही सीतामाईचा त्याग केला नाही अथवा तिची कसलीही अग्नीपरिक्षा घेतली नाही. माझ्या रामाला चौदा वर्षेच काय परंतु चौदा दिवसही वनवास भोगावा लागला नाही. त्रेतायुगात ना राम रावण युद्ध झाले ना सत्ययुगात महाभारत युद्ध झाले.

बंधूनो, या दोनही अहिंसक युगांची व त्याचबरोबर श्रीराम. श्रीकृष्ण यांच्या जीवनाची वास्तविकता या पुराण-कथांनी पूर्णतः झाकाळून टाकली होती. विचार करा संपूर्ण अहिंसक असलेल्या श्रीरामाच्या करकमलाला धनुष्यबाणाचा स्पर्शही झाला नाही तर रामबाणउपाय हा शब्द प्रयोग आला कोठून? त्याचप्रमाणे भीष्मप्रतिज्ञा, भीम पराक्रम, दानशूर कर्ण, पाच पांडव, शंभर कौरव, द्रौपदी वस्त्रहरण, नरोवा कुंजरोवा, वीर हनुमान, रावण, बिभीषण, कुंभकर्ण, घटोत्कच, गांधारी, धृतराष्ट्र, शामवर्णीय श्रीराम, श्रीकृष्ण हे शब्दप्रयोग सत्ययुग, त्रेतायुगातील नसून सदरहू पुराण-कथांतून प्रचलित झाले आहेत असेच म्हणावे लागेल. या संगमयुगावर सत्ययुग, त्रेतायुगाची वास्तविकता त्यातील घटनाक्रम परमात्म्याने ज्ञानमुरलीत स्पष्ट केल्यानंतरही श्रीराम, श्रीकृष्ण यांच्या वास्तविक जीवन परिचयाचा जी बुद्धी स्वीकार करीत नाही ती बुद्धी विपरीत नव्हे काय? ज्यांनी या दोन युगांची वास्तविकता जाणली आहे अशा

प्रीतबुद्धी ब्रह्मावत्सानाच खऱ्या अर्थाऱे सृष्टीच्या आदि-मध्य-अंताचे स्पष्ट आणि व्यापक ज्ञान प्राप्त झाले आहे असे म्हणावे लागेल. तेच खरे भारताच्या तीनही काळांचा इतिहास जाणणारे इतिहास तज्ज्ञ आहेत. असे त्रिकालदर्शी आत्मेच राजयोगाची महातपस्या करून भविष्यातील देवत्वपदासाठी संपूर्ण पावन स्थिती प्राप्त करतात. अर्थात ही स्थिती प्राप्त करवून देणारा चैतन्य मूर्तिकार परमात्मा, ज्ञान व योगाच्या छिन्नी हातोडीने आदिदेव व आदिदेवींच्या संपन्न रूपांत चैतन्यमूर्ती बनवितो. याच देवी-देवतांच्या सर्वांग सुंदर गायन आणि पूजनयोग्य अशा जड मूर्ती द्वपरयुगापासून मानवी मूर्तिकारांच्या द्वारे बनविल्या जातात. आजही भक्त ज्यावेळी या मूर्तीच्या दर्शनार्थ मंदिरात जातात त्यावेळी प्रत्येक जड मूर्तीच्या मुखमंडलावर त्यांना अलौकिक स्मित हास्य, दिव्यता, श्रेष्ठता, पवित्रता आणि मांगल्याची झलक जाणवते. यादगार स्वरूपात असलेल्या या सत्ययुगी मानवाचे पूजन करून कलियुगी मानव आपल्या इच्छा, आकांक्षा व क्षमायाचना त्याच्यापुढे व्यक्त करीत असतो. सत्ययुग त्रेतायुगातील देवी-देवतांना मात्र यत्किंचितही कल्पना नसते की द्वपर कलियुगात आपला भक्तगण निर्माण होणार आहे. अशाप्रकारे रचयिता परमात्म्याने रचलेल्या चैतन्यमूर्ती देवतांचे जड मूर्तीच्या रूपात गायन आणि पूजन कलियुगाच्या अंतापर्यंत होत राहते. हाच चमत्कारीक परमात्म्याने केलेला सर्वश्रेष्ठ चमत्कार आहे जो चमत्कार अन्य कोणीही करू शकत नाही. (क्रमशः).

समयाचा खजिना

संगमयुगात सर्वात महत्वपूर्ण खजिना आहे, समयाचा खजिना. हा खजिना जर आपण सदैव स्वतःच्या किंवा सर्वांच्या कल्याणासाठी वापरला तर सर्व खजिने (संकल्प, ज्ञान, गुण व शक्ती) आपोआपच जमा होत जातील. संकल्पाचा खजिना सदैव कल्याणकारी भावनेच्या आधारे वापरल्याने, प्रत्येक सेकंदात आपण पद्मांची कमाई करू शकतो कारण संगमयुगात 'एक दिल्याने दहाची प्राप्ती' होत नाही तर 'एक दिल्याने पद्माची प्राप्ती' होते.

► पान क्र. २५ वरून

आधार काय ? तर मूल्ये आणि संविधानाची कार्यप्रणाली ! लोकांची एकत्रित शक्ती भ्रष्टाचार विरोधात काय करू शकते, ते पाहायला मिळाले. आता मूल्यनिष्ठ राजनीतीद्वारे लोकांना सुख मिळू शकेल; याविषयीच्या त्यांच्या आशा उंचावल्या आहेत. खरं तर भ्रष्टाचारमुक्तीच्या दिशेने सुरू झालेली ही वाटचाल आहे. आपणही या कार्यात सहभागी होऊया कारण आपण कृतीशील ईश्वराची विश्वकल्याणकारी संतान आहोत. श्रेष्ठाचारी समाजाची निर्मिती करणे, ही सर्वस्वी आपली जबाबदारी आहे. हे लक्षात घेऊन आपण भ्रष्टाचारमुक्तीसाठी सार्वजनिक सभा, जनजागृती अभियान आयोजित करून, लोकांना भ्रष्टाचाराची नेमकी परिभाषा काय ? त्यापासून कोणते नुकसान होते ? भ्रष्टाचार मुक्तीसाठी राजयोगाची विधी सर्वेष्ट कशी ? या सर्व गोष्टी लोकांना समजावून सांगितल्या पाहिजेत म्हणजे समाजात आवश्यक ते परिवर्तन घडत जाऊन, श्रेष्ठाचारी समाजाच्या निर्मितीचे कार्य लवकरच संपन्न होईल. ❖❖❖❖

► पान क्र. २६ वरून

शिवाला मानत आले होते. आजही तेथे पोपच्या संग्रहालयात 'प्रियपस' नामक शिवलिंग ठेवलेले आहे. तेव्हा हा महा-शिवरात्रीचा सण सर्व मनुष्यात्म्यांनी एकत्र येऊन मोठ्या धुमधडाक्याने साजरा केला पाहिजे कारण शिव परमात्मा आम्हा सर्व आत्म्यांचा परमपिता आहे. तो जो आहे, जसा आहे त्याला तसेच त्याच्याचद्वारे जाणून व त्याच्या पावन स्मृतीत राहून आपण आपले अनादी मूळ आत्मास्वरूप (अप्राकृतिक, सूक्ष्मातिसूक्ष्म, ज्योतिर्बिंदू) व मूळ संस्कार (ज्ञानस्वरूप, पवित्रतास्वरूप, शांतीस्वरूप, प्रेमस्वरूप, सुख-स्वरूप, आनंदस्वरूप, शक्तीस्वरूप, इत्यादी) धारण करणे अत्यावश्यक आहे. हाच या महापर्वाचा संदेश साऱ्या मानव समाजाला आहे. तो प्रभावीरित्या स्वीकारणे व व्यवहारात आणणे हे आपल्या परमहिताचे आहे म्हणून या महाशिवरात्री सणाच्या दिवशी आपण सर्व मनुष्यात्म्यांनी हा दृढ संकल्प करूया की आम्ही देहाभिमानाचा त्याग करून व आत्माभिमानाची स्थितीत स्थित राहून, आत्म्याचे मूळ गुण व संस्कार धारण करून ते व्यावहारिक जीवनात आणून खऱ्या सुखाचा अनुभव करू.

खुशीची करामत

ब्र.कु.प्रकाश तलाठी, लागोस-नायजेरीया.

आपण कधी कोणाचे मनापासून कौतुक केले आहे का ? कोणावर हृदयापासून प्रेमाची उधळण केली आहे का ? कौतुक वा प्रेम करण्याचा हा अनुभव अतिशय आनंददायी असतो. जेव्हा आपण एखाद्या व्यक्तीचे कौतुक करतो, वाहव्या करतो, प्रेम करतो तेव्हा त्या व्यक्तीवर आपल्या कौतुकाचा हात किंवा प्रेमाचा वर्षाव होण्यापूर्वीच आपले डोळे किमानपक्षी ओले होतात, आवाज गदगद होतो. आपण केलेल्या कौतुकाच्या शब्दाने तो आनंदी होतो, एखाद्या उमलत्या फुलासारखे त्याच्या चेहऱ्यावर हास्य उमलते, तो मोकळा होतो, त्याचे मन एखाद्या स्वच्छंद पक्षाप्रमाणे भरारी घेते. त्याच्या अंगात उमंग-उत्साह संचारतो. त्याच्यात सकारात्मक उर्जा वृद्धिंगत होते. फलस्वरूप तो श्रेष्ठ कार्य करू शकतो.

एका मुलाची ही गोष्ट आहे. तो फारसा मन लावून अभ्यास करित नसे त्यामुळे ३५ ते ४० टक्के गुण मिळवून कसाबसा पास होत असे. म्हणून सर्व जण त्याला ढोबेबा म्हणून चिडवत असत. तीच त्याची ओळख बनली होती. परंतु एकदा काय झाले, त्याच्या टीचरने त्याला चुकून डबल मार्क दिले. त्यामुळे त्याच्या सर्व मित्रांनी त्याचे खूप कौतुक केले. त्याचा परिणाम असा झाला की त्याच्या मनात अभ्यास करण्याची इच्छा जागृत झाली व तो पुढे एक हुशार विद्यार्थी बनला. यावरून आपल्या लक्षात येईल की एखाद्याचे कौतुक केल्याने, त्याच्यात किती सकारात्मक बदल घडून येतो. मग आपण कौतुक, प्रेम, आनंद, मौज इत्यादी भानवांचा वर्षाव दुसऱ्यांवर का करित नाही ? का हातचे राखून वागतो ?

खरं तर आपण जेव्हा दुसऱ्यांना प्रेम, आनंद वा सुख देतो, तदनंतर काही क्षणात ती व्यक्ती त्या अनुभवात ओलिचिंब होते, न्हाऊन निघते आणि त्याच्या मोबदल्यात ती व्यक्ती मनापासून आपल्यालाही आनंद वा खुशी प्रदान करते. वास्तविक देण्यातच घेणे सामावलेले असते. आज आपण त्याला आपल्या स्नेहात न्हाऊ घालत असतो व

दोघेही आनंद लुटत असतो. त्याचबरोबर योग्य वेळ येताच तो देखील त्याची भरपाई करणार नाही का ? तसे पाहिले तर आपण एकदा दान दिले परंतु परतफेड मात्र दोनदा झाली - एकदा देताना आणि दुसऱ्यावेळी घेताना. मग आपण स्वतः आनंदी राहून सदैव आनंद का वाटत नाही ? कोणतीही गोष्ट वाटल्यानंतर कमी होत जाते परंतु आनंद, खुशी वाटल्यानंतर मात्र वाढतच जाते.

आता जेव्हा आपण क्रोधीत होतो तेव्हा काय होते ते पाहू या. एखाद्या व्यक्तीच्या वागण्या-बोलण्याचा असंतोष आपल्या मनात उसळत असतो. त्याच्या प्रत्येक कृत्याचा आपण राग धरत असतो. त्याने पूर्वी केलेल्या चुका आठवून आपण स्वतः त्या क्रोधात तेल ओतत असतो. एखाद्या बॉम्बप्रमाणे नकारात्मक उर्जा मनात ठासून भरली जाते. आकाशातील ढगाप्रमाणे आपल्या मनात सर्व तयारी पूर्ण होत असते आणि कोणत्याही क्षणी गर्जना करत कोसळणाऱ्या ढगाप्रमाणे आपण त्याच्यावर कोसळतो. तो राग, त्या वेदना, ती घुसमट, ती तळमळ, ते दुःख आपण काही काळ अनुभवत असतो, विव्दळत असतो. त्यावेळचा आपला चेहरा, डोळे, लाल-लाल झालेल्या कानाच्या पाळी हे चित्र पहाण्याच्या लायकीचे असते काय ? आपण स्वतः त्या क्रोधाग्नीत जळत असतो आणि पुढे जाऊन आपण त्या व्यक्तीला सुद्धा त्या आगीत खेचून घेतो.

आपण उत्पन्न केलेली नकारात्मक उर्जा (Negative Energy) आपल्या शरीरातील अवयवांची किती हानी करत आहे, याची त्या क्षणी त्या क्रोधाच्या भूताच्या अंमलाखाली आपणास कल्पना सुद्धा नसते. आपले स्वास्थ्य (Health) हरवते शिवाय आर्थिक हानी (Wealth) होण्याची सुद्धा शक्यता असते. कारण क्रोधाच्या अंमलाखाली आपण काय बोलत आहोत, काय करत आहोत याचे भानच रहात नाही व संबंधातील सुख (Happiness) सुद्धा बिघडून जाते. जवळची जीवाभावाची व्यक्तीसुद्धा दुरावते. कायमचा एक छुपा शत्रुसुद्धा आपण उत्पन्न करतो.

म्हणजे हेल्थ-वेलथ-हॅपीनेस आपण घालवून बसतो. हे सर्व कशासाठी? कुणाला खुश करण्यासाठी? कुणाला तृप्त करण्यासाठी? नव्हे तर आपला अहंकार तृप्त करण्यासाठी! मग शहाणपण कशात आहे? स्वतः आनंदी राहून इतरांना आनंद देण्यात की अहंकार, क्रोध आदी विकारांचे बळी होण्यात, त्यांचे गुलाम होण्यात?

या गोष्टीची जाणीव मला काही वर्षापूर्वी अचानक झाली. मी आरती नावाच्या एका तरुण, विवाहित मुली-बरोबर अध्यात्मिक विषयावर काही चर्चा करत होतो, लागोस, नायजेरीया येथे 'लाईट हाऊस' या ब्रह्माकुमारीच्या केंद्रावर. त्या दरम्यान अचानक तिचा सेलफोन वाजू लागला. मला 'प्लीज एक्स्क्युज मी' म्हणून तिने फोन घेतला. दुसऱ्या टोकाला तिचा नवरा होता आणि तो तिने आज डब्यात पाठविलेल्या जेवणाचे कौतुक करत होता. जेवण किती चवदार होते, टेस्टी होते, ग्रेव्ही (रस्सा) किती खमंग होता, सॅलडवर ड्रेसिंग टाकलेले सुद्धा चवदार होते आणि सर्वात टॉप म्हणजे डेझर्ट (गोडा-धोडाचा पदार्थ) वगैरे, वगैरे. जसजसा तो तिचे कौतुक करत होता तस-तसा तिचा चेहरा तजेलदार, आनंदी, टवटवीत गुलाबाच्या फुलासारखा खुलत होता. तिच्या गालावर गुलाब फुलत होते. त्याचा रंग तिच्या गालावर तर सुगंध सर्वत्र पसरत होता. ती मात्र खरच आनंदी, हलकी-फुलकी मोकळी होत होती. तिच्यातील हे परिवर्तन, हे बदल पहाणारा मी एक साक्षीदार होतो. आणि अचानक वीज चमकावी असा माझ्या डोक्यात लखख प्रकाश पडला. जेव्हा माझी पत्नी काही खास खमंग पदार्थ बनवून मला देई तेव्हा कसा झाला आहे, हे जरूर विचारत असे आणि मी 'गेली ३०-३५ वर्षे जेवण करतेस. बरा आहे. काय मोठं नवल आहे!' असे म्हणून हसत-हसत तिची चेष्टा करत असे. कधीही तिने केलेल्या पदार्थांचे, तिच्या पाककौशल्याचे कौतुक करत नसे. आता मला कळले, काय तिला पाहिजे होते आणि काय मी तिला देत होतो. तिला पाहिजे असलेली सकारात्मक उर्जा मी तिला देत नव्हतो. का मी इतका कंजुष! का आपण शब्दाबाबत सुद्धा इतके चिककू!

या प्रसंगानंतर माझ्यात बदल झाला. दुसऱ्यांमध्ये जरा

काही चांगलेपणा दिसला तर मी शब्दांची उधळण मुक्त हस्ते करून त्यांचे कौतुक करू लागलो. चांगलेपणा आढळलेली व्यक्ती आणि मी यामध्ये काहीही संबंध नसला, किंबहुना ती व्यक्ती मला अपरिचित असली तरी सुद्धा मी खुल्या दिलाने कौतुक करू लागलो. या वृत्तीमुळे उलट संबंध जुळू लागले. मी मनाशी खुणगाठ बांधली की प्रत्येकाचे कौतुक करत राहायचे. इंग्रजीतील 'ए' (Appreciation) या पहिल्या अक्षराचा मला बोध झाला होता.

पूर्वी माझ्यासमोर कोणी कुणाची तरी वाहवा केली, कौतुक केले तर माझ्या मनात ईर्ष्या उत्पन्न होत असे. काय मोठा आला! मी काही कमी नाही. परंतु ते यांना दिसत नाही. अशाप्रकारचे विचार निर्माण होत असत. माझे मन तुलना करे आणि त्यापासून ईर्ष्याभाव (jealousy) निर्माण होई. आता मात्र माझी त्या दुर्गुणांपासून (विकारापासून) मुक्तता झाली. आता दुसऱ्याचे यश मी मनमोकळेपणाने आनंदाने एन्जॉय (enjoy) करू लागलो आणि विश्वास ठेवा याच्यासारखे सुख नाही.

एकदा भारतीय क्रिकेटचा सर्वात यशस्वी कप्तान महेंद्रसिंग धोनी याने आपल्या मुलाखतीत सांगितले की मैदानावर यशस्वी खेळी करणाऱ्या खेळाडूच्या यशात आम्ही सहभागी होतो. मोकळ्या मनाने एकमेकांचे यश साजरे करतो आणि ही चावी आहे यशस्वी एकजुटीची, संघभावना, युनिटी, टीमवर्क याची. जे धोनीला त्याच्या तारुण्यात कळले. ते कळायला मला किती वर्षे लागली? (मन तुलना करायला लागले परंतु ही तुलना सकारात्मक आहे, मला घडवणारी आहे.)

माझा मित्र माइक जॉर्ज, जो चांगल्या दर्जाने जीवन जगण्याबाबत नामांकित पुस्तके लिहून, जोश उत्पन्न करणारा वक्ता (motivational speaker) म्हणून प्रसिद्ध आहे, थोर विचारवंत आहे. तो दयेच्या वृत्तीची व्याख्या करतो, 'एखाद्यामधील दुर्बलता, वैगुण्य, अवगुण पहाण्याचे नाकारून जो त्या व्यक्तीमधील जे काही (सद्)गुण असतील, चांगलेपणा-भलेपणा असेल केवळ त्यावरच आपली दृष्टी केंद्रित करतो; त्याच्या या वृत्तीला 'दयेची वृत्ती' म्हणता येईल. अशी दयेची वृत्ती जोपासल्यास कुणाचेही कौतुक

करणे सहज शक्य आहे कारण प्रत्येकजण परमात्म्याची रचना आहे, त्यामध्ये काहीना काही भलेपणा असणारच ! गरज आहे आपल्या दृष्टीला, अर्ध्या भरलेल्या ग्लासाकडे वळवण्याची !'

एखाद्याचे आपण त्याच्या यशाबद्दल कौतुक केले, त्याचे कसब, हुशारीची वाखाणणी केली, प्रशंसा केली, करत राहीलो तर त्याला त्या सकारात्मक उर्जेची चटक लागण्याची शक्यता आहे. मग जेव्हा-जेव्हा आपण त्याला भेटतो तेव्हा तेव्हा त्याला त्या रतीबाची (कौतुकाची) आपणाकडून अपेक्षा असते. जेव्हा आपण ही अपेक्षा पूर्ण करतो, तेव्हा संबंध घश्र होत जातात आणि त्याची अपेक्षापूर्ती आपण केली नाही तर ती व्यक्ती गप्पांचा ओघ तिकडे वळवते. परंतु हळू-हळू तो आपणास गृहीत धरतो. आपल्यापेक्षा तो वरचढ असल्याचा एक कॉम्प्लेक्स, अहंकार त्याच्या मनात निर्माण होतो तो त्याच्या वागण्यातून आपल्याला जाणवतो. किंवा कधीतरी आपल्या लक्षात येते की आपण त्याला देत असलेल्या सकारात्मक शक्तीची परतफेड तो कधीच करत नाही. फक्त घेतच राहतो, देण्याचे नाव ही तो कधी काढत नाही. आपले वा आपल्या कुटुंबीयांचे कधीही कौतुक करत नाही तर असा हा आतबश्रयाचा व्यवहार चालू ठेवण्यात तरी काय अर्थ आहे ? हे आपल्याला उमगल्यावर आपण त्याला अपेक्षित असलेली सकारात्मक उर्जा देण्याचे नाकारतो. त्याचा पुरवठा बंद होतो. त्याचा अपेक्षाभंग होतो. त्याचे मन उदास होते. त्याची घालमेल होते.

तो जर शहाणा असेल तर अंतर्मुखी होऊन विचार करेल. सारा प्रकार त्याच्या लक्षात येईल आणि त्याप्रमाणे तो स्वतःमध्ये योग्य तो बदल करेल आणि पुन्हा आनंदी संबंध प्रस्थापित करण्यात पुढाकार घेईल. अन्यथा, कुरबुर करेल, माणसे कशी उफराटी आहेत असं म्हणत निंदा-नालस्ती करेल आणि संबंध बिघडवून टाकेल.

मग शहाणपण कशात ? कौतुकाचा, आनंदाचा प्रेमाचा वर्षाव करण्यात, स्वतः आनंदी राहून आनंद वाटण्यात आणि हातचे काहीही न राखता मिळालेला आनंद-खुशी याची परतफेड करण्यात. जर आपण कौतुकाच्या फुलांचा स्विकार केला तर निंदा-ग्लानी यांचे काटेसुद्धा कधीकाळी

वाट्याला येऊ शकतील. त्यासाठी मनाची तयारी ठेवा.

वास्तविक कौतुक-प्रशंसाचे हे हार-तुरे आपणास का लाभले यावर क्षणभर अंतर्मुखी होऊन विचार करा. आपल्यातील काही विशेष गुण, शक्ती, ज्ञान, कसब यामुळे ! परंतु हे आपल्याला कोणी दिले ? हा परमेश्वराचा प्रसाद आहे. पहा प्रत्येक यशस्वी व्यक्ती त्याच्या यशाचे श्रेय परमेश्वराला जाहीररित्या देत असते. उदाहरणार्थ, क्रिकेट-टेनीस आदी स्पर्धेतील खेळाडू, अमेरिकासारख्या एक नंबरच्या देशाचा प्रेसिडेंट पदाचा भार स्विकारण्यापूर्वी चर्चमध्ये जाऊन त्याला धन्यवाद देतोच ना ! मग जे आपले नव्हते, जो केवळ प्रभुप्रसाद आहे त्याबद्दल अहंकार बाळगणे गैर आहे. महिमा आपली नव्हे तर त्याची आहे; तेव्हा तुमच्या वाटेला आलेली प्रशंसा, किताब, हार-तुरे ज्याचे आहेत त्याला देणे (forward करणे) योग्य आहे. त्यातच आपली सेफ्टी आहे. आपण यशाच्या शिखरावर असूनही नम्रभाव राखणे ही खरी महानता आहे. तेव्हा खुशीची परी बनून गगनात भरारी घेऊ या, कारण खुशी गगनात मावत नाही आणि खुशी वाटू या, खुशमिजाज, खुशहाल राहू या. असे खुशनसीब, खुशकिस्मत, खुषनुमा बनू या.

सर्व प्राप्तींचा आधार आध्यात्मिकता

- धनाने पुस्तक खरेदी करता येते, ज्ञान नाही.
- धनाने गादी खरेदी करता येते, झोप नाही.
- धनाने औषध खरेदी करता येते, स्वास्थ्य नाही.
- धनाने अलंकार खरेदी करता येतात, रूप नाही.
- धनाने वैभव खरेदी करता येते, आनंद नाही.
- धनाने भोजन खरेदी करता येते, भूक नाही.
- धनाने वस्त्र खरेदी करता येते, अब्रू नाही.
- धनाने मूर्ती खरेदी करता येते, श्रद्धा नाही.
- धनाने फ्लॅट खरेदी करता येतो, घर नाही.
- सर्व स्थायी प्राप्ती आध्यात्मिकतेद्वारे होतात, धनाने नाही.

बाबा मेरे साथ है

(अनुभव)

ब्र.कु.लोटन पाटील, जळगाव.

मी एका दीदीच्या व भाईच्या प्रेरणे-मुळे 'ओम शांती' परिवारात मार्च २००९ मध्ये समाविष्ट झालो. साप्ताहिक कोर्स पूर्ण केल्यानंतर मला अतिशय आनंद झाला आणि आपल्याला भक्तीचे फळ म्हणून ईश्वरी सत्य ज्ञान प्राप्त झाल्याचा सुखद अनुभव आला. जीवन खरोखर धन्य झाले. त्यानंतर मात्र शक्यतो एकही दिवस मी मुरली क्लास चुकवला नाही. शिवबाबांच्या ज्ञानाची मला खूपच ओढ लागली. ती तशीच कायम आहे. याचेच गायन आजही पुढील शब्दात केले जाते - 'तुझ्या मुरलीने तहानभूक हरली रे...' या ज्ञानमुरलीत खुदाई जादू आहे. ती ऐकताच प्रत्येकाला या दैहिक दुनियेचा विसर पडतो व मनरूपी पक्षी आपल्या घरी परमधाममध्ये प्राणेश्वर परमात्म्याकडे उंच भरारी घेतो. अशाच अलौकिक ईश्वरी मस्तीमध्ये सुमारे चार वर्षांचा काळ लोटला व अगदी अचानक दिनांक १५ मार्च २०१३ रोजी माझ्यापुढे एक प्रकृतीचा मोठा पेपर आला. त्यादिवशी दुपारचे जेवण आटोपल्यावर मी पलंगावर येऊन बसलो. माझ्या बाजूला माझा नातूही येऊन बसला. त्याची नुकतीच दहावीची परीक्षा संपली असल्याने तोही निश्चिंत बसला होता. अचानक मला पॅरालिसीस (अर्धांग-वायू)चे झटके यायला सुरुवात झाली. झटक्यांची तीव्रता वाढत होती. माझी ही स्थिती पाहून नातवाने जोरजोरात ओरडून आजीला बोलावले. त्याच्या आवाजाने शेजारची मंडळी देखील धावून आली. झटक्यांच्या तीव्रतेने माझे आता हात-पाय जाणार, वाचा ही जाणार असे मला जाणवत होते. त्याचवेळी 'अमृतकुंभ' द्वैमासिकातील एका अनुभवाचे एक शिर्षक मला आठवले, 'बाबा मेरे साथ है, तो डरनेकी क्या बात है?' त्याचक्षणी माझी वाचा सुरक्षित झाली. शिवबाबा माझ्या जवळच आहेत याची जाणीव झाली.

त्यानंतर लगेचच मला हॉस्पिटलमध्ये अॅडमिट केले. माझा एक हात व एक पाय ढिले पडले होते. माझी डावी बाजू काहीच काम करीत नव्हती. मला ज्ञानात येण्यापूर्वी

२००७ मध्ये ब्रेन हॅमरेज झाले होते. त्यामुळे आता पुन्हा हा प्राब्लेम झाला असावा असे डॉक्टरांना वाटले. म्हणून त्यांनी मला मुंबईच्या के.ई.एम्.हॉस्पिटलमध्ये हलवायला सांगितले. त्याप्रमाणे मला दिनांक १९ मार्च २०१३ रोजी के.ई.एम्.ला अॅडमिट केले. तेथील डॉक्टरही एखाद्या देव-दूताप्रमाणे मला सेवा देत होते. त्यांच्या प्रयत्नांना शिवबाबांच्या मदतीमुळे अगदी लवकर यश प्राप्त झाले. दुसऱ्या, तिसऱ्या दिवशी मी स्वतः चालू लागलो. व्यायाम करावयास सुरुवात झाली. त्यामुळे दररोज प्रकृतीत सुधारणा होत गेली. परंतु डावा हात मात्र काम करीत नव्हता. त्यासाठी मला टाटा हॉस्पिटलमध्ये जाण्याचा सल्ला दिला. तेथे गेल्यानंतर काही दिवसातच माझा हात काम करू लागला. केवळ २१ दिवसात बरा होऊन मी परत जळगावला आलो. जणू या २१ दिवसात माझ्या विकर्माचा विनाश होऊन, माझे कर्मभोग 'सुली से काँटा' झाल्यासारखे वाटले. हीच शिवबाबांची असीमकृपा होय. खरं तर शिवबाबांकडे माझे एकच मागणे आहे ते मी पुढील अभंगातून व्यक्त करीत आहे -

काय वर्णू आता बाबांचे उपकार ।

मज निरंतर सांभाळती ।

काय द्यावे त्यांसी होण्या उतराई ।

संचरोनी राही, हृदयी माझ्या ॥

याचाच अनुभव मला प्रत्येक पाऊलावर येत आहे. आता पुन्हा नियमित मुरली क्लासला मी जातो. एकही दिवस मुरलीतील महावाक्य लिहून काढल्याशिवाय रहात नाही. रात्री दोन वाजल्यानंतर जेव्हाही जाग येते तेव्हा योगाचा आनंद घेत असतो. अमृतवेळेला शिवबाबांच्या मीलनाचा आनंद म्हणजे संगमयुगातील अतींद्रिय सुख होय. त्या अतींद्रिय सुखाच्या हिंदोळ्यावर बसून मी आत्मा, ईश्वरी शक्ती तसेच वरदानांचा अनुभव करीत आहे. सारांशाने, माझा स्वानुभाव हाच आहे की

अतींद्रिय सुखवाला तेरी गोद मे झुला है ।

जो बैठा गोद तेरी, वो हर दुःख भुला है ॥

१. नांदेड : महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री मा. अशोक चव्हाण यांना ईश्वरी साहित्य भेट करतांना ब्र.कु. दत्तात्रय भाई (शांतीवन). २. चारणा कोडोली : कृषि प्रदर्शनाचे उद्घाटन करतांना आमदार श्री. विनय कोरे शेजारी ब्र.कु. शमा बहेन. ३. बलसाड : येथील इंजिनियरींग कॉलेजचे प्रोफेसर्स व विद्यार्थ्यांसमोर कर्मयोग या विषयावर भाषण करतांना ब्र.कु. रोहितभाई. ४. रोहा : नगराध्यक्ष श्री. अवधुत तटकरे यांना ईश्वरी भेटवस्तू देतांना ब्र.कु. पूनम व वैशाली बहेन, तसेच ब्र.कु. कृष्णा. ५. अंमळनेर : येथील साने गुरुजी हायस्कूलमधील शिक्षकांना आदर्श शिक्षक या विषयावर संबोधित केल्यानंतर त्यांच्यासोबत ब्र.कु. भगवान भाई व ब्र.कु. विद्या बहेन. ६. सोनपेठ (सोलापूर) : स्वामी तत्त्वानंद भारती यांना ईश्वरी भेटवस्तू देतांना ब्र.कु. मीरा बहेन व श्री. प्रमोद गावरसकर. ७. बार्शी : राजयोगिनी संतोष दीदी यांचा सत्कार करताना रोटरी क्लबचे अध्यक्ष श्री. तेजस बखारिया व श्री. नंदकिशोर भराड्या. ८. अहमदनगर : जनलोकपाल बिल संसदेत मंजूर झाल्यानंतर समाजसेवक आण्णा हजारे यांना सन्मानित करतांना ब्र.कु. राजेश्वरी.

पुणे (बोपोडी) : येथे आयोजित रोजयोग शिबीराच्या कार्यक्रमात ब्र.कु. उषा दीदींचे स्वागत करतांना कार्यसम्राट आमदार श्री. विनायक निम्हण सोबत ब्र.कु. सुनिता बहेन व ब्र.कु. सुनिल भाई.

बोरिवली (मुंबई) : ब्रह्माकुमारी बिंदू बहेन यांनी श्रेष्ठ सामाजिक कार्य केल्याबद्दल त्यांचा विशेष सन्मान करतांना, माजी केंद्रीय पेट्रोलियम मंत्री भ्राता राम नाईक व माजी आमदार भ्राता हेमंतर मेहता.

कालिना (मुंबई) : विश्वविख्यात सरोदवादक अमजद अली खान यांना ईश्वरी भेटवस्तू प्रदान करतांना ब्र.कु. नीना बहेन सोबत ब्र.कु. दीपक भाई.

घसोली (नवी मुंबई) :- मुकाम्बिका मंदिरामध्ये चैतन्य देवींच्या झांकीनंतर गुप फोटोत ब्र.कु. शीला दीदी, मंदिराचे ट्रस्टी, भ्राता अण्णा शेट्टी व भ्राता सुरेश शेट्टी.